

ASO MEDYA

KASIM / ARALIK 2011

ANKARA SANAYİ ODASI YAYIN ORGANI

Euro Bölgesi'ndeki Kriz

Türkiye'yi nasıl etkiler?

Ankara Sanayi Odası 48. yaşını kutladı

- FORUM : Avrupa'daki borç krizi, Euro Bölgesinin dağılmasına ya da daralmasına neden olur mu ve bu durum Türkiye'yi nasıl etkiler?
- DOSYA : Değişen Dünyayı Anlamak İçin Önemli Bir Kavram: Yönetişim

1973'den bu güne...

SERDAR PLASTİK[®]
sanayi ve ticaret a.ş.

Kalite asla tesadüf değildir
Her zaman en iyisi olmak
için çalışıyoruz

2000

 arçelik

1999-2000
Yılın Yardımcı
Sanayi Ödülü

2011

 BOSCH

2009/2010 Supplier Award
2009/2010
Üstün Kalite
Mükemmel Performans
Ödülü

ASOMEDYA

ANKARA SANAYİ ODASI
YAYIN ORGANI
KASIM / ARALIK 2011

ASO Adına İmtiyaz Sahibi
Yönetim Kurulu Başkanı
NURETTİN ÖZDEBİR

Yazı İşleri Müdürü
OKAN SAYKUN

Yayın Yönetmeni
NACİ CANPOLAT

ASOMEDYA Yönetim Yeri
Atatürk Bulvarı No:193
Kavaklıdere / ANKARA
Tel: 03 12 417 12 00
Faks: 03 12 417 52 05
Email: aso@aso.org.tr
www.aso.org.tr

Yapım

CAST GRAPHIC
Tokdemir Ajans
Prodüksiyon - Organizasyon - Yayıncılık
Ltd. Şti.
Turan Güneş Bulvarı 4. Cad. 7 12. Sk. 1/3
Yıldız - Çankaya/ANKARA
Tel: 03 12 440 87 07 (Pbx)
Faks: 03 12 440 12 92
www.tokdemirajans.com

Baskı ve Cilt

TŞOF Trafik Matbaacılık San. Tic. A.Ş.
Organize San. Böl. Orhan Işık Cad. No: 3
Sincan- Ankara
Tel: 03 12 267 08 97 - 98
Faks: 03 12 267 06 93
plakamatbaa@gmail.com

Reklam Rezervasyon
03 12 440 87 07

Yayın Türü

Yerel Süreli

ANKARA SANAYİ ODASI
ÜCRETSİZ YAYIN ORGANIDIR.

Reklamların sorumluluğu reklam veren firmaya ait olup, Cast@Graphic Ajans hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Dergide yayınlanan yazılar, yazarların düşüncelerini kapsamaktadır.

Basım Tarihi

13 Ocak 2012

Okuyucu Dağılımı

ASO Üyeleri	% 50	Üniversiteler	% 5	Basın	% 6
Valilikler	% 2	Demekler	% 2	Bankalar	% 1
Oda ve Borsalar	% 12	Büyükelçilikler	% 1	Devlet Protokolü	% 11
Siyasi Partiler	% 1	Belediyeler	% 2	Bakanlıklar	% 7

SUNUŞ

Avrupa'da giderek derinleşen borç krizi Euro Bölgesi'nin dağılma olasılığının da değerlendirilmeye başlanmasına yol açtı. Biz de bu sayımızın Forum bölümünde konuyu ele aldık ve sorumluyu iktisatçılara yönelttik. Gelen yanıtlar, küresel krizin nedenleri ve aşılmasındaki güçlükler üzerinde yoğunlaşırken Euro Bölgesi'nin şimdiki yapısıyla devamı konusunda kötümser görüşleri yansıtıyor.

Son yıllarda "yönetim" kavramı yerini "yönetişim"e bıraktı. Bu sayımızın Dosya bölümünde Süleyman Demirel Üniversitesi, İİBF Kamu Yönetimi Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Murat Okçu'nun yönetim kavramının gelişimini ve hem kamu hem de özel sektör açısından günümüz dünyasında taşıdığı önemi anlatan yazısını yayınlıyoruz.

Ekim Oda Meclisi toplantısının konuğu Başbakan Yardımcısı Sn. Ali Babacan'dı. Küresel krizi değerlendirdiği konuşmasında Sn. Babacan, Türkiye ekonomisinin güven verici yapısı ve Orta Vadeli Program hakkında bilgiler verdi. Sn. Babacan'ın konuşmasının tamamını sayfalarımızda bulacaksınız.

Ankara Sanayi Odası Meslek Komiteleri Ortak toplantısı 18 - 20 Kasım tarihlerinde Abant'ta yapıldı. Toplantının kapanış oturumuna katılan Ekonomi Bakanı Sn. Zafer Çağlayan, bakanlığının çalışmaları ve teşvik sistemi hakkında bilgiler verdi. Sn. Bakanın konuşmasını özet olarak veriyoruz.

ASO'nun 48. yıl başarı ödülleri, Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik'in katılımıyla 13 Aralık'ta düzenlenen törende sahiplerine verildi. Ödül kazanan ASO üyelerine ve ödül töreninin geniş bir özetine sayfalarımızda yer verdik.

Bu ayın söyleşisini çok yönlü besteci, Fahir Atakoğlu ile gerçekleştirdik. Sn. Atakoğlu, "Tek hayalim müziğimi insanlarla bir şekilde paylaşmaktı, kendimi rüyalarımda konserler verirken görürdüm. Ama birkaç melodinin bu kadar insanın hayatına dokunabileceğini bilemedim." diyor.

Naci Canpolat
naci.canpolat@aso.org.tr

içindekiler

6

ANKARA SANAYİ ODASI

Eylül Meclis

İstihdamı ve Etkinliği Arttırmak İçin Öncelikle İşgücü Piyasasına Esneklik Kazandırmamız Gerekliyor

Nurettin ÖZDEBİR

Ekim Meclis

Ekim Meclis Toplantısı Başbakan Yardımcısı Ali BABACAN'ın Katılımıyla Gerçekleşti

16

36

Forum

Avrupa'daki Borç Krizi, Euro Bölgesinin Dağılmasına ya da Daralmasına Neden Olur mu ve Bu Durum Türkiye'yi Nasıl Etkiler?

Dosya

Değişen Dünyayı Anlamak İçin Önemli Bir Kavram: Yönetişim

Doç. Dr. Murat OKÇU

44

88

Söyleşi

Fahir ATAKOĞLU

Nurettin ÖZDEBİR

THE CHAIRMAN OF THE BOARD OF DIRECTORS OF ACI

editorial

Debt Crisis and *Future of the Euro*

The debt crisis in the Euro Zone and the governments' being late or unable to take necessary measures against the crisis have resulted in the possibility of collapsing of the Euro Zone to be started to talked over. Collapse of the Euro Zone will bring high economic and political costs. Most probably the risk of these high costs will not be taken and the debt crisis will be overcome and euro will be protected. Otherwise the results of the disaster will be greater.

If the governments fail to protect consensus and the euro, it is best to accept that the Euro Zone will collapse suddenly and in a state of chaos, not on a regular basis and in a controlled environment. If Euro completely disappears at the end of the breakdown (it is possible for a Euro zone of a few countries to survive), countries will switch back to their own currencies and foreign exchange rates will have sudden and dramatic fluctuations. In this case, value of assets in Euro will differ greatly from country to country and changes in exchange rates will result in unprecedented income and fortune transfers. The economies which will have already been in recession will get worse and worse as the consumer demand in countries which lose income and fortune declines.

Sudden fluctuations in foreign exchange rates will result in financial problems in countries such as Germany and France with currencies increasing in value. The value of assets of the banks that have invested a considerable amount in bonds of such countries as Italy, Greece and Spain will dissolve fast.. This financial shock could lead to serious problems, even in the countries with the most powerful public finances. In case of complete dissolution of the euro, conversion of contracts made in euro to new currencies will lead to disputes that will take years to solve. Sudden fluctuations in new currency values will have negative impact on international trade. In conclusion, breakdown of Euro Zone will cause Europe to experience a long-term economic recession and bring down the growth rate of the global economy.

Economic and political consequences of the dissolution of the Euro Zone has led the European leaders to a consensus for the actions to solve the debt crisis, albeit slowly. Steps to strengthen financial union as well as monetary union have also been started to be taken in the Euro Zone. The European Central Bank has relieved banks, opening large amounts of credit. The governments in the debt crisis are trying to take control of budget deficits with austerity measures. Time will tell whether these steps will strengthen growth in Europe and whether they will be sufficient to save the euro.

Nurettin ÖZDEBİR

ASO YÖNETİM KURULU BAŞKANI

başyazı

Borç Krizi ve Euronun **Geleceği**

Euro Bölgesi'nde yaşanan borç krizi ve hükümetlerin krize karşı tedbir almakta gösterdikleri gecikme ya da beceriksizlik, sonunda Euro Bölgesi'nin dağılma ihtimalinin de konuşulmaya başlanmasına neden oldu. Euro Bölgesi'nin dağılması, yüksek ekonomik ve politik maliyetler doğurur. Hükümetler büyük bir ihtimalle bu yüksek maliyetleri göze alamayacak ve uzlaşarak borç krizini aşıp, euroyu korumayı başaracaklardır. Aksi takdirde felaketin sonuçları büyük olacaktır.

Hükümetler uzlaşmayı ve euroyu korumayı başaramazlarsa Euro Bölgesi'nin dağılmasının kontrollü ve düzenli bir biçimde olmayacağı, dağılmanın büyük bir olasılıkla ani ve kaotik bir ortamda gerçekleşeceğini kabullenmek gerekiyor. Eğer dağılma sonunda euro tamamen ortadan kalkarsa (az sayıda ülkeden oluşan bir Euro Bölgesi'nin varlığını sürdürmesi de mümkün) ülkeler kendi para birimlerine dönecek, döviz kurları büyük ve ani dalgalanmalar gösterecektir. Bu durumda euro cinsinden varlıkların değeri, ülkeden ülkeye büyük farklılıklar gösterecek, kurlardaki değişimler önceden öngörülemez gelir ve servet transferlerine yol açacaktır. Gelir ve servet kaybına uğrayan ülkelerde tüketim talebi de düşeceği için zaten durgunluk içinde olan ekonomilerin durumu daha da kötüleşecektir.

Döviz kurlarındaki ani dalgalanmalar, paralarının değeri artan Almanya, Fransa gibi ülkelerde de finansal sorunlara yol açacaktır. Yatırımlarının önemli bir bölümünü İtalya, Yunanistan, İspanya gibi ülkelerin borç senetlerine yapan bankaların varlıklarının değeri hızla eriyecektir. Bu finansal şok, kamu finansmanı en güçlü ülkelerde bile ciddi sorunlara yol açabilecektir. Euronun tamamen ortadan kalkması halinde euro cinsinden yapılmış sözleşmelerin yeni para birimlerine çevrilmesi de çözümü yıllar alacak anlaşmazlıklara yol açacaktır. Yeni para birimlerinin değerlerindeki ani dalgalanmalar uluslararası ticareti de olumsuz etkileyecektir. Sonuç olarak, Euro Bölgesi'nin dağılması, Avrupa'yı uzun süreli bir ekonomik durgunluğa sürüklerken küresel ekonominin büyüme hızını da aşağı çekecektir.

Euro Bölgesi'nin dağılmasının ekonomik ve politik sonuçlarının ağırlığı, Avrupalı liderleri borç krizinin çözümü için yapılması gerekenler konusunda yavaş da olsa bir uzlaşmaya yöneltmiştir. Euro Bölgesi'nde parasal birliğin yanı sıra mali birliği de güçlendirecek adımlar atılmaya başlanmıştır. Avrupa Merkez Bankası da büyük miktarlarda kredi açarak bankaları rahatlatmıştır. Borç krizi içindeki hükümetler de tasarruf tedbirleri ile bütçe açıklarını kontrol altına almaya çalışmaktadırlar. Bu adımların Avrupa'da ekonomik büyümeyi güçlendirip güçlendirmeyeceğini ve euroyu kurtarmaya yetip yetmeyeceğini ise zaman gösterecektir.

ASOMECLİS

**Ankara Sanayi Odası
Meclis Toplantısı**

28 Eylül 2011

İstihdamı ve etkinliği arttırmak için öncelikle işgücü piyasasına esneklik kazandırmamız gerekiyor

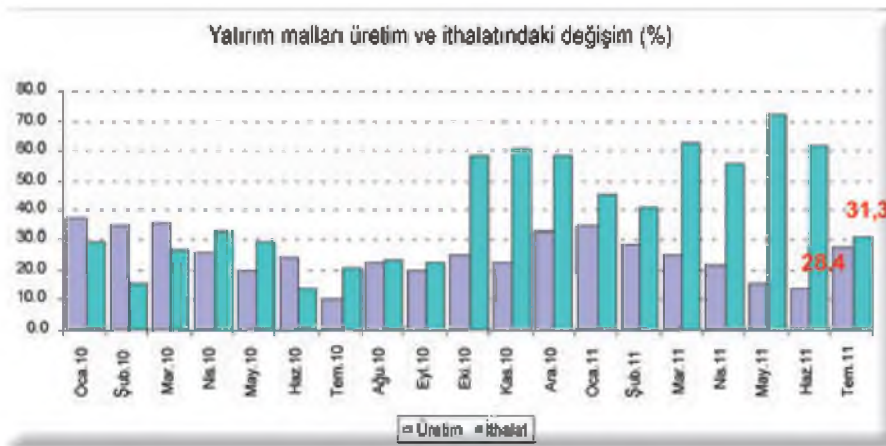
NURETTİN ÖZDEBİR
ASO YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Sayın Başkan, Meclisimizin değerli üyeleri, basınımızın değerli temsilcileri; Odamız Eylül ayı toplantısına hoş geldiniz. Hepinizi şahsım ve Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Meclis üyeleri; ekonomi bu yılın ikinci çeyreğinde beklentilerin üzerinde bir hızla yüzde 8,8 büyüdü. Daha önce yüzde 11 olarak açıklanan birinci çeyrek büyümesi de yüzde 11,6'ya revize edildi. İkinci çeyrekte Türkiye

dünyanın en hızlı büyüyen ikinci ülkesi oldu. Açıklanan son veriler de ekonomik büyümenin hızında çok büyük bir düşüş olmadığını gösteriyor.

Temmuz ayında toplam sanayi üretimindeki artış yüzde 6,9 oldu. Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre sanayi ciro endeksi yüzde 25, sanayi sipariş endeksi ise yüzde 30 arttı. Siparişlerde en yüksek artışın sermaye mali imalatında olduğu görülmektedir.

Temmuz ayında yatırım malları üretimindeki artış yüzde 28'i geçerken, yatırım malları ithalatının artış hızındaki yavaşlama dikkat çekmektedir. Yatırımcıların TL'deki değer kaybı nedeniyle ithalattan uzaklaşıp, yerli yatırım mallarına yöneldiğini söylemek için vakit henüz erken ancak biz, gelişmelerin bu yönde olduğunu ümit ediyoruz.

Burada enteresan bir grafik var. Bu, sermaye mali ithalatı, açık renk olanlar ithalat, diğerleri ise yerli piyasadaki karşılanan sermaye malları ve bütün zamanlarda dikkat ederseniz bu ithalat lehine ciddi bir fark var. Yalnız Temmuz ayı, ki bu kurlardaki artışın başladığı dönemi işaret ediyor. Burada ithalatta çok ciddi bir düşüş var ama baz etkisinden dolayı 1 yıl öncesine göre hâlâ yüzde 31'lik bir artış mevcut. Ama sevindirici olan, bu yatırım mallarında tedarikte yerli piyasanın tercihinde bir önceki aya göre çok ciddi bir artış olması. Neredeyse kafa kafaya gelmiş durumda.

İmalat sanayii kapasite kullanım oranındaki artış da büyümedeki yavaşlamanın çok sert olmadığını göstermektedir. İmalat sanayiinde kapasite kullanım oranı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 3,7 artarak yüzde 76,2 oldu.

Ağustos ayında biraz gerileyen reel kesim güven endeksi Eylül ayında 112,4'e yükseldi. Reel kesim önümüzdeki 3 aylık dönemde üretimin, istihdamın, ihracatın artacağını düşünüyor. Tüm bu gelişmeler bu yıl yüzde 8'in üzerinde bir büyümeyle kapatacağımızı gösteriyor. Tabii dünya ekonomisi daha da kötüye gitmezse. Çünkü küresel ekonomideki riskler devam ediyor. Avrupa Birliği borç krizinde ve maalesef oradaki yöneticiler bu konuda tutarlı tedbirler almakta son derece yavaş kalmaktadırlar. Amerika Birleşik Devletleri'nin ekonomisindeki yavaşlama kaygı vericidir. Eğer AB'deki liderler borç krizi için ciddi tedbirler almazsa AB ciddi bir finansal kriz ve ekonomik durgunlukla karşı karşıya kalabilir. Böyle bir gelişme elbette bizi de olumsuz etkileyecektir.

"Ekonomi bu yılın ikinci çeyreğinde beklentilerin üzerinde bir hızla büyüdü. İkinci çeyrekte Türkiye dünyanın en hızlı büyüyen ikinci ülkesi oldu. Açıklanan son veriler de ekonomik büyümenin hızında çok büyük bir düşüş olmadığını gösteriyor."

Değerli Meclis üyeleri; "doing business" kriterleri 2011 - 2012'de Türkiye, dünyada iş yapma kolaylığı sıralamasında 59. sırada yer alıyor. Ama bu yeterli değil, bunun bir de alt bileşenleri var. Bu alt bileşenlerde Türkiye rekabette en düşük endeks değerini işgücü piyasasının etkinliğinde alıyor. İşgücü piyasasının etkinliğinde Türkiye 142 ülke arasında 133. sırada yer alıyor. Bu tablonun artık değişmesi lazım. İstihdamı ve etkinliği arttırmak için öncelikle işgücü piyasasına esneklik kazandırmamız gerekiyor. Bunun için işe alma ve işten çıkarma maliyetlerini düşürmek mecburiyetindeyiz. Bu maliyetlerin

önemli bir bölümünü kıdem tazminatı oluşturmaktadır. Reel sektör üzerinde altından kalkılamayacak bir kıdem tazminatı yükü birikmiştir. Kıdem tazminatı işveren için gizli bir maliyet unsuru oluşturmaktadır. Kıdem tazminatı uygulaması hem işgücü maliyetlerini yükselterek rekabet gücümüzü olumsuz etkilemekte hem de yeni işe almaları güçleştirerek işsizlikle mücadeleye engel olmaktadır. Ayrıca mevcut kıdem tazminatı uygulaması çalışanlara yeterli güvenceyi sağlamadığı gibi iş barışını da olumsuz etkilemektedir. Geçenlerde bir yerde okudum. Japonya'da nüfus artış oranı ve buna bağlı olarak

"Yatırım malları ithalatının artış hızındaki yavaşlama dikkat çekmektedir. Yatırımcıların TL'deki değer kaybı nedeniyle ithalattan uzaklaşıp, yerli yatırım mallarına yöneldiğini söylemek için vakit henüz erken ancak biz, gelişmelerin bu yönde olduğunu ümit ediyoruz."

evlenme oranları son derece düşmüş. Bu konuda ilgililer çalışma yapmışlar. Japonya'da boşanmanın kolaylaştırılması için tedbirler almaya başlamışlar. Yani insanlar eğer bir hata yaptılarsa veya bu birlik yürümüyorsa, bundan dönme maliyetini düşürecek, kolaylaştıracak tedbirler almışlar. Maşallah bizim öncelikle istihdamı teşvik eden değil, sadece istihdam edilenlerin haklarını koruyan bir iş yasamız var. Ve bundan dolayıdır ki bizim ise İş Kanunumuzda âdeti bir Katolik evliliği yapılıyor. Bu Katolik evliliği, kıdem tazminatını feda etmeyen işçinin hoşnutsuzluğuna, bizim ise iş yerimizdeki huzurun ve barışın bozulmasına neden oluyor. Bunu bir ticaret haline getiren birtakım insanların da geçim kapısı haline gelmiş. Artık bizim ülke olarak istihdamı teşvik eden, istihdamı kolaylaştıran birtakım tedbirler almak suretiyle İş Kanunumuzdaki bu Katolik evliliğini de rahatlatmamız, tarafların her ikisi de hoşnut değilse, yollarını ayırabilmenin maliyetlerini düşürebilmemiz gerekiyor. Aksi takdirde iş huzurumuzdan ve iş bar-

şımızdan fedakârlık ediyoruz. Biz Ankara Sanayi Odası olarak, kıdem tazminatı sisteminde bir reform yapılması gerektiğini düşünüyor ve bu konuda öneriler geliştiriyoruz. Hatırlayacaksınız, 2009 yılının Eylül ayı Meclis toplantısına Sayın Çalışma Bakanımız gelmişti ve biz Ankara Sanayi Odası olarak, Avusturya modeli benzeri bir kıdem tazminatı sisteminin ülkemizde de uygulanabilir bir örnek olduğunu kendilerine söylemiştik. Geçtiğimiz günlerde yeni Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız ve Kalkınma Bakanımızın yaptığı açıklamalardan bu önerimizin dikkate alındığı ve üzerinde çalışıldığı anlaşılmaktadır. Bunu memnuniyetle karşılıyoruz.

Sizlere hatırlatmak için Avusturya modelini kısaca özetleyeceğim. Avusturya, önceleri bizimkine benzer bir kıdem tazminatı sistemine sahipken, esas olarak işçi sendikalarından gelen talepler doğrultusunda sisteminde 2003 yılında bir reform yapmıştır. Avusturya'da eski sisteme göre 3 ila 5 yıl çalışanlara 2 aylık, 5 ila 10

"Küresel ekonomideki riskler devam etmektedir. Avrupa Birliği borç krizindedir. Eğer AB'deki liderler borç krizi için ciddi tedbirler almazsa AB ciddi bir finansal kriz ve ekonomik durgunlukla karşı karşıya kalabilir. Böyle bir gelişme bizi de olumsuz etkileyecektir."

yıl çalışanlara 3 aylık, 10 ila 15 yıl çalışanlara 4 aylık, 15 ile 20 yıl çalışanlara 6 aylık, 20 ila 25 yıl çalışanlara 9 aylık, 25 yıldan fazla çalışanlara da 12 aylık ücret tutarında kıdem tazminatı ödeniyordu. Yapılan reformla kıdem tazminatı sistemi tamamen değiştirilmiş ve kıdem tazminatlarının özel fonlar tarafından yönetilmesine karar verilmiştir. Avusturya'da çalışanların kıdem tazminatları bir havuzda değil, çalışanların kendi adına açılan bir hesapta birikmekte ve değerlendirilmektedir. Böylelikle işçinin hesabında biriken paraya ne devlet ne de işverenler dokunabilmektedir. İşçi biriken parasını işgücü piyasasından çıkınca ya da emekli olunca alabilmektedir. Yeni uygulamayla kıdem tazminatından faydalananların sayısında da yüzde 50 artış sağlanmış. Tabii orada da kıdeme hak kazanmak için belli sürelerin geçmesi lazım. Bu süreler içerisinde iş değiştirenler tıpkı bizde olduğu gibi kıdem haklarını kaybediyorlar. Özellikle mesleğe giren çalışanlarımız aradıkları yeri bu-

lana kadar belki 5-10 sene içerisinde birçok kez iş yeri değiştirerek aslında bu kıdem haklarından da fedakârlık etmiş oluyorlar.

Avusturya benzeri bir uygulamanın ülkemizde kayıt dışı istihdamla mücadelede olumlu sonuçlar doğuracağı anlaşılıyor. Ayrıca, böyle bir uygulama tasarruf ihtiyacı olan ülkemiz için de bir ek tasarruf imkânı oluşturmaktadır. Elbette ki Avusturya modelinin aynen bizim ülkemizde de uygulanması gibi bir talebimiz yok. İşçilerin kıdem tazminatları bankalarımızda -ki 2001 yılında yaşadığımız şoktan sonra alınan tedbirlerle bankalarımızın bugünlerde bütün dünya tarafından güvenilirliği kabul edilmiş durumda- adlarına açılacak hesaplara yatırılabilir, hesabın hangi bankalarda açılabileceği çalışanlar tarafından tespit edilebilir. Bu önerinin işverenden çok işçilerin lehine olacağını da belirtmeliyim. Bizim amacımız, sosyal taraflar arasında tartışmak için masaya bir öneri getirmektir. Sanıyorum Avusturya modeli sosyal

tarafının üzerinde tartışıp ülkemiz koşullarına göre uzlaşmayı sağlayacak bir öneridir.

Değerli Meclis üyeleri, geçtiğimiz günlerde Sayın Kalkınma Bakanımız çalışma saatlerinin kısaltılarak istihdamda bir artış sağlanabileceğini söyledi. Biz, Sayın Bakanın açıklamasından haftalık 45 saatlik çalışma süresini değil, fazla mesailerin azaltılmasını kastettiğini düşünüyoruz. Ancak işvereni, işe yeni işçi alma yerine fazla mesaiye yönelten nedenleri ortadan kaldırmazsak bu çabalar olumlu sonuç vermeyecektir. İşsizliği azaltmak için küresel ekonomideki gelişmelere bağlı olarak çalışma hayatına hem esneklik hem de çalışanlara güvence getiren dengeli bir sistem oluşturmak zorundayız. Sayın Bakanın ardından çeşitli açıklamalar oldu; ortalama 49 saat çalışıldığı, hatta bunu 59'a kadar çıkarılabildiği ifade edildi. İşverenler, fazla mesaiden yana olmadıklarını, işlerinin çok olduğu, yoğun olduğu dönemlerde çalışanlarını çok fazla yormak istemediklerini belirttiler. Bu alanda rahatlıkla istihdam sağlanabileceğini düşünen işverenler, kıdem tazminatı ve mevcut İş Güvencesi Yasası nedeniyle ellerinin kollarının bağlı olduğunu dile getirdiler. Esneklik sağlandığı takdirde çalışmayanların da şu anda iş arayıp bulamayanların da çalışma haklarının önü açılmış olur.

Ekonomi Bakanlığı yeni bir teşvik paketi üzerinde çalışmaktadır. Mevcut teşvik sistemi illeri, ekonomik ve sosyal gelişmişlik endeksine göre sınıflandırarak işlet-

meler arasında haksız rekabete yol açmakta, aynı iş kolunda çalışan Ankara'daki bir firmayla Ağrı'daki bir firma arasında işletme maliyetleri açısından çok ciddi farklar olmaktadır. Bir kere işveren yükünün bir kısmının devlet tarafından karşılanması, ucuz enerji verilmesi, buradaki firmanın o fiyatlara mal satabilmesini mümkün kılmamakta, dolayısıyla da haksız bir rekabete yol açmaktadır. Ayrıca teşvikler Doğu ve Güneydoğu illerinde başarılı olamamıştır. Ben 58 yaşındayım ve kendimi bildim bileli o bölgeye en büyük teşvikler verilir. Ama bu teşviklerin karşılığı olabilecek bir sanayileşme veya yatırım o bölgelerde gözlenmemektedir. Tabii rahmetli Vehbi Koç'un bir hikâyesini anlatırlar. Müdürlerini toplamış demiş ki, "Bir kâğıdın üzerine yazabildiğiniz kadar sıfır yazın." Yazmışlar. "Okuyun. Toplamı kaç?" "Toplamı sıfır." demişler. "Başına 1 koyun, şimdi okuyun." "Şimdi bir anlam ifade ediyor." "Bu insan sağlığıdır." demiş. Yani sağlığınıza bu kadar önem vereceksiniz. Ülkelerin ekonomik gelişmesi için istediğimiz kadar teşvikler verelim, huzur ve istikrar olmadığı sürece verdiklerinizin hiçbir anlamı kalmamaktadır. Bir kere o 1'i başa koyduktan sonra devam edelim. Bu durumun düzeltilmesi gerekiyor. Sosyal yönden gelişmemiş bölgelerimizi geliştirmek için teşvikler sanayiye değil, hizmetler sektörüne verilmelidir. Yani teşvikler bölgesel ve sektörel olmalıdır. Ama bölgesel verilen teşvikler, rekabeti bozmayacak, hizmet sektörlerinde verilmelidir. Eğitim, sağlık, kültür, lojistik, call center, software testing, turizm gibi alanlarda verilecek teşvikler bu illerin sosyal gelişmişlik düzeyini yükseltecektir. Bu bölgesel teşvikler rekabe-

"Reel sektör üzerinde altından kalkılamayacak bir kıdem tazminatı yükü birikmiştir. Bizim istihdamı teşvik eden değil, sadece istihdam edilenlerin haklarını koruyan bir iş yasamız var. Ankara Sanayi Odası olarak kıdem tazminatı sisteminde bir reform yapılması gerektiğini düşünüyoruz ve bu konuda öneriler geliştiriyoruz. Geçtiğimiz günlerde yeni Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız ve Kalkınma Bakanımızın yaptığı açıklamalardan bu önerimizin dikkate alındığı ve üzerinde çalışıldığı anlaşılmaktadır. Bunu memnuniyetle karşılıyoruz."

ti de bozmas. Çünkü oradaki bir otele verilen teşvikin Adana'daki oteli etkilemesi söz konusu değildir.

Sektörel teşviklerde değer zincirinin başlangıç aşamalarında teşvik edilmelidir. Bölgesel teşviklerde coğrafi konumdan kaynaklanan dezavantajları azaltacak, taşıma maliyetlerini düşürecek tedbirler de dikkate alınmalıdır. Adam Kars'ta üretim yapıyor, yatırım yapmış. Hammaddesini büyük pazar İstanbul'dan alıyor, oradan Kars'a kadar taşımak mecburiyetinde. Ürettiği ürünün belli bir kısmını ancak o bölgede satabilir. Pazarlara açılmak için gene batıya taşımak, ihracat yapacaksa yine batıya taşımak mecburiyetinde. Ülkemizin doğu-batı aksında ciddi bir taşıma maliyeti oluyor ve bu taşıma maliyeti de özellikle kara yolu taşımacılığı ve akaryakıt üzerindeki ÖTV yükünden dolayı ciddi rakamlara ula-

şıyor. O zaman o bölgelerimizde sanayileşmeyi teşvik edeceksek, bu lojistik faaliyetlerini azaltacak birtakım konuları da teşvik etmemiz lazım.

Büyük, petrokimya tesisleri, cevherden demir üretecek, metal üretecek tesisler gibi katma değeri yüksek yeni teknoloji getirecek proje bazlı uygulamaları ve yatırımları da teşvik etmemiz gerekmektedir. Ama olmazsa olmaz bir şartımız var. OSB'lerde yapılamayacak nitelikte ya da büyüklükte olan işler hariç OSB'ler dışındaki yatırımlara da teşvik verilmemelidir. Şu anda ülkemizde 264 tane OSB var. Kabaca bunların yarısı faal durumda. Eğer biz 2 trilyonluk bir ekonomi, 500 milyar dolarlık bir ihracatı hedefliyorsak ve bunu yaparken de doğanın dengesini bozmamayı amaçlıyorsak, o zaman bu OSB'lerimizin hepsine sahip çıkmamız, OSB'lerin ihti-

"Geçtiğimiz günlerde Sayın Kalkınma Bakanımız çalışma saatlerinin kısaltılarak istihdamda bir artış sağlanabileceğini söyledi. Biz, Sayın Bakanın açıklamasından haftalık 45 saatlik çalışma süresini değil, fazla mesailerin azaltılmasını kastettiğini düşünüyoruz. Ancak işvereni, işe yeni işçi alma yerine fazla mesaiye yöneltten nedenleri ortadan kaldırmazsak bu çabalar olumlu sonuç vermeyecektir. İşsizliği azaltmak için küresel ekonomideki gelişmelere bağlı olarak çalışma hayatına hem esneklik hem de çalışanlara güvence getiren dengeli bir sistem oluşturmak zorundayız."

"Ekonomi Bakanlığı yeni bir teşvik paketi üzerinde çalışmaktadır. Mevcut teşvik sistemi illeri, ekonomik ve sosyal gelişmişlik endeksine göre sınıflandırarak işletmeler arasında haksız rekabete yol açmaktadır. Ayrıca teşvikler Doğu ve Güneydoğu illerinde başarılı olamamıştır. Bu durumun düzeltilmesi gerekir. Sosyal yönden gelişmemiş bölgelerimizi geliştirmek için teşvikler sanayiye değil, hizmetler sektörüne verilmelidir. Ayrıca her il sanayileşecektir diye bir kanun da yok."

yaçlara göre büyütülmesine olanak tanımamız ve bu OSB'lerin yerine gelişmelere göre yenilerinin yapılması na da müsaade etmemiz gerekir. Ayrıca her il sanayileşecektir diye bir kanun da yok.

Değerli Meclis üyeleri, ülkemiz hızlı sanayileşen bir ülke. Bu sanayileşmenin sağlıklı, çevreyle barışık, kentsel gelişmeyle uyumlu olması büyük önem taşımaktadır. OSB'ler ile dağınık sanayi işletmelerinin yol açacağı çevre sorunları önlenmekte, sanayiciye minimum maliyet ve maksimum verimlilikte altyapı ve sosyal tesisler ve teknopark hizmetleri sağlanmaktadır. Bu nedenle OSB'lerin önünün açılması, OSB'lere engel çıkarılmaması gerekmektedir. Dün Ankara Sanayi Odası 1. Organize Sanayi Bölgesi ve 2. Organize Sanayi Bölgesi, Anadolu Organize Sanayi Bölgesi, Başkent Organize Sanayi Bölgesi, Dökümcüler İhtisas OSB ve Ostim ile Ankara Büyükşehir Belediyesi arasında protokoller imzalandı. Bu protokolle Ankara Büyükşehir Belediyesi OSB'lerdeki altyapı yatırımları için 2014 Mart sonuna kadar her ay 3 milyon TL harcama yapmayı taahhüt etmiştir.

Dün ayrıca Büyükşehir Belediyesi ile Ankara Sanayi Odası olarak bir protokol daha imzaladık. Bu protokole göre belediye alımlarındaki yerli payını arttırmak için bir Ar-Ge merkezi kurulacak. Bu Ar-Ge merkezinde görev almak isteyen gönüllü mühendisler öncelikle tespit edilecek. Bu gönüllülerle biz mülakat yapacağız. Bu birimde çalışacak insanları biz seçeceğiz ve bu ekibin başına da biz koordinatör koyacağız. Bu koordinatörle birlikte Ar-Ge merkezi öncelikle Belediyenin ihtiyacı olan mal-

zemeler olmak üzere, nelerin üretilebileceği konusunda çalışacaklar. Üreticileri varsa onları devreye sokacaklar. Üretim yapılabilecek her konuda proje üretecekler. Ankara için neler yapılabileceği kapsamında üniversite-sanayi işbirliği ve TÜBİTAK'ın da destekleriyle beraber projeler geliştirmeye çalışacağız. Ankara Büyükşehir Belediyesi, ASO ve OSB'lerle başlattığımız bu işbirliğinin diğer belediyelere de örnek olmasını diliyorum.

Hep şikâyet ettiğimiz ekonomi için ciddi bir risk oluşturan cari işlemler açığının azaltılmasında aynı duyarlılığın diğer il belediyelerinin ve kamu kuruluşlarının da göstermesi gerekmektedir. Bu vesileyle Sayın Belediye Başkanımıza huzurunuzda bir kere daha teşekkür ediyorum. Bu projede emeği geçen OSB başkanlarının, katkı koyan tüm arkadaşlarıma hepsine teşekkür ediyorum. Bundan sonra bu projeyi hep beraber takip edeceğiz, işlerliğini sağlayacağız. Ama bir niyet göstergesidir. Uzun yıllardır kendisinin ifadesiyle de organize sanayi bölgeleriyle çok ciddi bir gerginlik vardı. Meclis Başkanı da o gün çok güzel bir espri yaptı. Uluslararası gerginliklerden, düşmanlıklardan daha keskin bir tavır vardı. Bunların düzelmiş olması, Ankara'nın gelişimi, Ankara'nın gücünün, güçlerinin, kanaat önderlerinin bir araya gelerek tek bir hedef doğrultusunda çalışması bile başlı başına önemli bir kazançtır. Organize sanayi bölgelerimize böyle bir katkıda bulunacağı için Sayın Başkana huzurunuzda tekrar teşekkür ediyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle konuşmama son veriyor, hepinizi saygı ile selamlıyorum.

OSB'ler bütün teşviklerden yararlandırılmalıdır

HÜSEYİN KUTSİ TUNÇAY

GENEL AMAÇLI MAKİNE VE YEDEK PARÇA SANAYİ MECLİS ÜYESİ

Ankara kalkınmada 1. Bölge ve kalkınmış olması sebebiyle hem Ankara'daki organize sanayi bölgeleri bugüne kadar teşviklerden faydalanamadı hem de bütün altyapı yatırımlarını kendileri yaptılar. Ankara'nın daha doğrusu öncelikle organize sanayi bölgelerinin 4. bölge kapsamına, yani gelişmemiş bölge kapsamına alınması ve bütün teşviklerden yararlandırılmasının doğru olacağını düşünüyoruz.

Bildiğiniz gibi son dönemde Kanun Hükmünde Kararname ile yetkili idarece 3 ay içerisinde onaylanmayan etüt, harita, her tür ve ölçüdeki çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını, parselizasyon planlarını ve değişikliklerini yapma, yaptırma ve onaylama yetkisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verildi. Ayrıca başvuru tarihinden itibaren 2 ay içinde yetkili idarece, yani organize sanayi bölgeleri yönetimlerince ya da müteşebbis heyetlerince yapı ruhsatı ve kullanma izniyle iş yeri açma ve çalışma ruhsatının verilmemesi halinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bedeli mukabilinde resen ruhsat verebilecek. Hükümetin bu yetkileri vermekle yatırımları hızlandırmak için süreci hızlandırmaya

çalışmakta olduğu anlaşılmaktadır. Umarız Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verilen bu yetkiler nedeniyle ilgili diğer idareler ile bu Bakanlık arasında bir yetki çatışması yaşanmaz ve bundan bizim yatırımcımız da zarar görmez.

Son dönemde Çalışma Bakanımızın da yaptığı açıklamalarla hem fazla çalışma süreleri hem de haftalık çalışma sürelerinde değişiklik yapılacağı konuşulmaya başlandı. Haftalık çalışma süresinin azaltılması, istihdam sorununu çözmek için gündeme getirilmiştir. Ancak bu, doğru bir öneri değildir. İstihdam sorununun kalıcı bir şekilde çözülmesinin yolu, mevcut işletmelerin tam kapasiteyle çalıştırılmalarından ve yeni yatırımlar yoluyla yeni istihdam olanakları yaratmaktan geçer. Çalışma sürelerinin azaltılması iki sonuca yol açacaktır: Birincisi, işletmenin işgücü maliyetlerini artıracak. İkincisi; gelişmekte olan ülkeler grubunda olan Türkiye ve işletmeler işgücü maliyeti artışına bağlı olarak piyasalarda rekabet yeteneğini ve şansını kaybedeceklerdir.

Hizmet yeri yeterlik belgesi konusunda sıkıntı yaşıyoruz

YUNUS ERTEKİN

DİĞER İMALATLAR VE BİLGİSAYAR YAZILIMLARI SANAYİ MECLİS ÜYESİ

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar, bir hafta önce bir kamu ihalesine girdik. İhalede dış zarflar açıldı, iç zarflara geçileceği sırada, benim değil bir sanayici arkadaşımın satış sonrası hizmet yeri yeterlilik belgesi olmadığı için, "Ya 1-2 dakikada temin edin ya da dışarı çıkın." denildi. Bildiğiniz gibi bu garanti belgesi ve satış sonrası hizmet yeri yeterlilik belgesi artık elektronik bir şekilde alınıyor. Ancak bu belgeyi evrakın bitmesinin son günü, yani ayın 30'unda doluyorsa, 30'undan evvel müracaat ettiğinizde alamıyorsunuz. Müracaat ettiğinizde de en az 10-15 günde alabiliyorsunuz, aynı gün almanız mümkün değil. Hakikaten o

sanayici arkadaşımız refüze oldu. Biz de üzüldük, sorunu çözmeye çalıştık ama "Bizi ilgilendirmez, belge yok." dediler. İhale kurumu da haklı olabilir, ona bir sözümüz yok. Yeni Genel Sekreterimiz Sanayi Bakanlığından geldiği için bu işleri bilen bir dostumuz, ya evrakın dolmasına birkaç gün kala müracaat etmemize müsaade etsinler ya evrak dolduğu gün bize bu evrakın verilmesini sağlasınlar ya da aynı gün müracaat ettiğimizde elektronik imza ile alabilelim.

İkinci bir konu da aylarca ödeme yapmayan devlet kuruluşlarına Sanayi Odamız ne gibi yaptırım yapabiliyor?

Önümüzde bir durgunluk beklentisi varsa hükümet ne tür tedbirler alacak?

NİYAZI AKDAŞ

DÖKÜM SANAYİ MECLİS ÜYESİ

Sayın Başkanım, ben Yönetim Kurulu Başkanımıza sunuşuyla ilgili bir şey sormak istiyorum. Bildiğiniz gibi büyüme bizi çok sevindiriyor. Ama cari açık da ağırlıyor. Büyüyor muyuz, batıyor muyuz bilmiyoruz. Şimdi tam Para Politika Kurulu cari açıkla ilgili tedbirler alırken, Avrupa'da mali kriz patladı. Bunun için tedbirin yönünün de değişmesi lazım. Ben şunu sormak istiyorum: Birincisi, ön-

müde bir durgunluk beklentisi var mı? Eğer durgunluk gerçekleşirse hükümetin ne gibi tedbirler alacağı hakkında bir bilginiz var mı? İkincisi de büyümenin sanayi kaynaklı olduğunu hepimiz biliyoruz. Yani bu büyümeyi sağlayan biz sanayicileriz. Hükümetimizin bir durgunluk anında bizlere ne gibi yardımları olacak ve önümüzü açma projeleri, politikaları var mı?

Dökümcüler İhtisas OSB olarak beş bin kişilik istihdama imza attık

UĞUR YAVUZ

DÖKÜM SANAYİ MECLİS ÜYESİ

Sayın Başkan, değerli Meclis üyeleri; bir konuda teşekkür etmek için söz alıyorum. Yaklaşık 5 ay önce Nisan ayında bu kürsüde Ankara Dökümcüler Sitesi'ndeki arkadaşların durumunu izah etmiş ve Sayın Başkandan yardım istemiştik. Yoğun çalışmalarını sayesinde geçen hafta Cuma günü Büyükşehir Belediye Meclisi'nden çıkan bir kararla Sitemiz esnafına 3 yıl müsaade ettiler. Kendilerine herkesin huzurunda teşekkür ediyorum. 5 ay gibi kısa bir sürede olumlu sonuca ulaştık.

İkinci konu da dün herkesin bildiği gibi Ankara'daki organize sanayi bölgeleriyle Büyükşehir Belediyesi arasında bir protokol imzalandı. Burada Nurettin Başkanımızın da çok büyük emekleri var. Bundan en çok faydalanacaklardan biri de Dökümcüler İhtisas OSB gibi gözüküyor. Biz de orada 5 bin kişilik istihdama imza attık. Toplamda yaklaşık 25 bindi, 5 bini 25 bine bölersek, 5'te 1 paranın da bize gelmesi gerektiğini düşünüyorum, bu konuda gayretlerinizi rica ediyorum.

Kauçuk Plastik Meslek Yüksekokulu açıldı

AKMAN KARAKÖLAH

KAUÇUK VE KAUÇUK ÜRÜNLERİ SANAYİ MECLİS ÜYESİ

Sayın Başkan, değerli Meclis üyeleri; Kauçuk Komitesini temsilen sizlere komitemizin çalışmaları ile ilgili bazı bilgiler vermek istiyorum. Öncelikle komitemizin çalışmalarına katkı sağlayan Yönetim Kuruluna ve Sayın Başkanımıza teşekkür ederim. Komite olarak Türkiye'de kauçuk sektörünün nasıl çalıştığını, ne yaptıkları konusunda bilgi almak için birkaç şehir seçtik. Öncelikle kauçuk üzerine önemli bir üretime sahip olduğu için Komite üyelerimiz ve Hasan Altun ile birlikte Bursa Ticaret ve Sanayi Odasını ziyaret ettik. İkinci ziyaretimizi Petlas'a gerçekleştirdik ve bir önceki ziyaretimize göre çok değişiklikler yapıldığını ve yüksek teknolojiye geçildiğini gördük.

Biz önceki dönemde Ostim'e bir kauçuk plastik meslek okulu, lisesi veya yüksekokulu açılması için 2 yıl çalışmamıza rağmen bir kauçuk plastik lisesi kurduramamıştık. Gazi Üniversitesi'nin geçen yıl bir meslek yüksek okulu açılması için Metem Salonuna talip oldu-

ğunu öğrendiğimizde durumu Orhan Aydın Bey'e ileterek buraya bir kauçuk yüksek okulu bölümü istediğimizi söyledik. Sağ olsun Orhan Bey hemen okul yöneticileriyle istişareye geçti ve birkaç toplantı sonunda burada sadece kauçuk bölümü değil, kauçuk ve plastik birbirinden ayrılmaz bir bütün olduğu için kauçuk plastik meslek yüksekokulu bölümü açılmasına karar verildi. 2011 - 2012 eğitim döneminde Kauçuk Plastik Meslek Yüksekokuluna çok yüksek puanla öğrenciler alındı. 60 kapasiteli dersliğe şu an herhalde 58 öğrenci kaydını yaptırdı. Yine bu dersliğe Abdulkadir Özcan firmasına teçhizatların alınması için bir bilgi verdik, o da kabul etti. Okul Müdürlüğü, Sanayi Odamız ve Ostim ile birlikte o dersliğin ismini de Abdulkadir Özcan dersliği koyduk ve bu dönem başlayacak.

ASOMECCLİS

**Ankara Sanayi Odası
Meclis Toplantısı**

26 Ekim 2011

Cari işlemler açığının yapısal nedenleri ortadan kaldırılmalı ve ekonomik büyüme sürdürülebilir bir temele oturtulmalıdır

NURETTİN ÖZDEBİR
ASO YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Sayın Başkan, Sayın Başbakan Yardımcım, değerli Oda Meclisi üyeleri, değerli basın mensupları; Odamızın Ekim ayı olağan Meclis toplantısına hoş geldiniz diyor, hepinizi şahsım ve Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başbakan Yardımcım, davetimizi kabul edip Oda Meclisi toplantımıza katıldığınız için size teşekkür ediyoruz.

Sayın Başbakan Yardımcım, değerli Meclis üyeleri; Ekim ayında çok büyük acılar yaşadık. Terör örgütünün hain

saldırısı sonucunda onlarca şehit verdik. Terör saldırılarının kurbanları arasında genç kadınlar, doğmamış bebekler de vardı. Van depreminde de yüzlerce vatandaşımızı kaybettik. Bu acılar karşısında tek tesellimiz, hem terör belasını hem de doğal afetler karşısında halkımızın soğukkanlılığını koruması ve tüm kıskırtmalara rağmen kardeşlik duygularından vazgeçmemesidir. Van depremedelerine yardım için tüm ülke sathında âdeta birbirleriyle yarışmasına düzenlenen yardım kampanyaları açıkça göstermektedir ki, halkımız tüm kıskırtmalara rağmen birlik ve beraberliğinden vazgeçmemektedir. Bu vesileyle hem terör hem de deprem kurbanlarına

"AB, borç krizinde artık uzatmaların son saniyelerini oynamaktadır. Eğer bugün AB borç krizi hakkında tatmin edici kararlar açıklamazsa, küresel ekonomideki riskler ciddi bir biçimde artacaktır. Görüldüğü gibi finansal piyasalarda başlayan kriz, AB'nin çapsız liderlerinin basiretsizliği nedeniyle bir borç krizine dönüşerek reel sektörün de başını derde sokmuştur."

"Merkez Bankasının almış olduğu ve faizlerde yükselmeye neden olan son kararların iç talep üzerinde olumsuz etkiler doğuracağını düşünüyoruz. Merkez Bankasının son zamanlarda aldığı kararlar kafalarda karışıklık yaratmıştır. Merkez Bankası Başkanının, şu sıralarda yapmakta olduğu açıklamalarla bu karışıklığı gidermesini bekliyoruz."

Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ve tüm milletimize başsağlığı, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Değerli Meclis üyeleri, Lehman Brothers'ın iflasından bu yana küresel ekonomideki belirsizlikler hiç bu kadar artmamıştı. AB'nin zayıf liderleri borç krizi karşısında ciddi bir kararlılık gösterip gerekli adımları atmadıkları için kriz giderek derinleşmektedir. AB, borç krizinde artık uzatmaların son saniyelerini oynamaktadır. Eğer bugün AB borç krizi hakkında tatmin edici kararlar açıklamazsa, küresel ekonomideki riskler ciddi bir biçimde artacaktır. Basına yansıyan haberlerden, AB'deki bankaların Yunanistan'ın borcunun yüzde 60'ını silmeye zorlandıkları anlaşılmaktadır. Eğer bu gerçekleşirse, AB'deki bankaların en az 108 milyar euro ek sermayeye ihtiyaç duyacakları tahmin edilmektedir. Bankaların bu ek sermayeyi piyasalardan bulması zor görünmektedir. Bu durumda, devletlerin devreye girmesi ve bankaların kısmen ya da tamamen millileştirilmesi kaçınılmaz görünmektedir. Bu durumda, bankaların risklerini zaten çok borçlu olan devletler üstelenecekler ve bu da devletlerin borçlarını çevirmesini daha da zorlaştıracaktır.

Görüldüğü gibi finansal piyasalarda başlayan kriz, AB'nin çapsiz liderlerinin basiretsizliği nedeniyle bir borç krizine dönüşerek reel sektörün de başını derde sokmuştur. Eğer bir çözüm üretilmezse borç krizinin reel sektöre maliyeti daha da yükselecektir.

Ağustos ayında sanayi üretiminin bir önceki yılın aynı ayına göre artış hızı yüzde 3,8'e gerilemiştir. Bu artış hızı önceki aylara göre düşük olmakla birlikte, kapasite kullanım oranı, sanayi ciro ve sipariş endeksleri, sanayideki yavaşlamanın çok sert olmadığını göstermektedir.

Ayrıca, Eylül ayında Ankara Sanayi Odası 1. OSB'deki elektrik tüketimi de Ankara sanayisindeki canlılığın Eylül ayında da devam ettiğini göstermektedir. 2010 yılındaki yüksek ekonomik büyüme hızının neden olduğu baz etkisi de sanayi üretimindeki artış hızının yavaşlamasını değerlendirirken hesaba katılmalıdır. Diğer yandan, elektrik zamları ve Merkez Bankasının almış olduğu ve faizlerde yükselmeye neden olan son kararların iç talep üzerinde olumsuz etkiler doğuracağını düşünüyoruz. Merkez Bankasının son zamanlarda aldığı kararlar kafalarda karışıklık yaratmıştır. Merkez Bankası Başkanının, şu sıralarda yapmakta olduğu açıklamalarla bu karışıklığı gidermesini bekliyoruz.

Değerli Meclis üyeleri, Ağustos ayına ilişkin dış ticaret verileri cari işlemler açığındaki artış hızının yavaşladığını göstermektedir. Ağustos ayında ihracat yüzde 32 artarken, ithalattaki artış yüzde 26 olmuştur. İhracatın ithalatı karşılama oranı da yüzde 58'e yükselmiştir. Cari işlemler açığının artış hızındaki yavaşlama sevindirici olmakla birlikte, açığın ulaştığı düzey kaygı vermeye devam etmektedir. Açığın yıl sonunda 70 ila 75 milyar dolaylarında olması beklenmektedir. Türkiye, bu konjunktürde bu kadar yüksek cari işlemler açığı vermeye devam edemez. Cari işlemler açığının yapısal nedenlerinin mutlaka ortadan kaldırılması ve ekonomik büyümenin sürdürülebilir bir temele oturtulması, bunun için de yerli üretimin desteklenmesi ve üretimde yerli katma değer oranının yükseltilmesi gerekmektedir.

Sayın Başbakanımız yayınladığı genelgeyle kamu alımlarında yerli ürünlerin tercih edilmesi talimatını vermiştir. Ancak, uygulamada bu genelgeye pek uyulmadığını görmekteyiz. Bizce, Savunma Bakanlığında olduğu

“Kamu alımlarında yerli ürünlerin tercih edilmesine ilişkin yayınlanan genelgeye pek uyulmadığını görmekteyiz. Bizce, Savunma Bakanlığında olduğu gibi tüm bakanlıkların ve kamu kurumlarının görevleri arasına “yerli sanayiye korumak ve kollamak” görevi de eklenmelidir. Hükümetin Kanun Kuvvetinde Kararname çıkarma yetkisi sona ermeden bu değişiklik, bir kararname ile yapılabilir.”

gibi tüm bakanlıkların ve kamu kurumlarının görevleri arasına “yerli sanayiye korumak ve kollamak” görevi de eklenmelidir. Hükümetin Kanun Kuvvetinde Kararname çıkarma yetkisi sona ermeden bu değişiklik, bir kararname ile yapılabilir. Sayın Bakanım, Savunma Sanayii Müsteşarlığının görevleri içerisinde bu, çok açıkça yazıldığı için savunma sanayii o sektörü son derece güzel idare etmekte, ithalatçısından üreticisine, ihracatçısından tedarikçisine kadar hepsinin arasındaki ilişkileri inceleyip ona göre yöntemler geliştirmektedir. Kanımca bu, diğer bakanlıkların da görevleri arasında sayılırsa, Sayın Başbakanımızın yayınlamış olduğu genelgenin hukuki temeli de sağlanmış olacaktır.

Bizce kamu ihalelerinde amaç, sadece mal ve hizmeti en ucuza almak olmamalıdır. Kamu ihaleleri, ekonomik

ve sosyal politik aracı olarak kullanılmalı, yerli katma değer üreten ya da teknoloji geliştirme potansiyeli yüksek olan sektörlerin geliştirilmesi de göz önünde tutulmalıdır.

Sayın Başbakan Yardımcım, bir ay kadar önce Büyükşehir Belediyesi ile bir protokol imzaladık. Bu protokole göre, Belediye alımlarındaki yerli payını arttırmak için bir Ar-Ge birimi oluşturulacak. Belediyede çalışıp, bu Ar-Ge biriminde görev almak isteyen gönüllü mühendisler tespit edilecek ve bu birimde çalışacak mühendisler Ankara Sanayi Odası tarafından seçilecek. Birimin koordinatörünü de Ankara Sanayi Odası atayacak. Bizce, Belediyenin gelirleri Ankara’dan sağlandığı için harcamalarında da Ankara’nın önceliği olması gerekir. Bunun için Ar-Ge birimi, belediyenin ihtiyaç duyduğu

"Cari işlemler açığını düşürmek, üretimde yerli katma değer oranını yükseltmek ve yer altı zenginliklerimizden daha çok yararlanmak için sektörel ve proje bazlı selektif destekler sağlanmalıdır. Desteklenecek projelerin seçiminde teknolojinin tabana yayılması önemli bir kriter olmalıdır."

ürünlerin önce Ankara'da üretilmesi için çalışacak, eğer bu ürünler Ankara'da üretilemiyorsa Türkiye'de nerede üretilebileceğini tespit edecek. Bu birim de Ankara'nın ihtiyaçları konusunda projeler üretecek, bu projeleri üniversite-sanayi işbirliği ve TÜBİTAK desteğiyle gerçekleştirmeye çalışacağız. Ankara Büyükşehir Belediyesiyle başlatmış olduğumuz bu işbirliğinin diğer Belediyelere ve kamu kurumlarına da örnek olmasını diliyoruz. Hep şikâyet ettiğimiz ve ekonomi için ciddi bir risk oluşturan cari işlemler açığının azaltılması için aynı duyarlılığın diğer kamu kurumlarınca da gösterilmesi gerekmektedir. Örneğin, önümüzdeki dönemde ülkemizde birçok yatırım yapılacaktır. Bu yatırımlarda kullanılacak malzemelerde ülkemizde üretilen ürünler tercih edilmelidir. Yabancı firmaların üstlendikleri kamu yatırımlarında da yüksek yerli katkı oranı şartı offset anlaşmalarıyla konulmalıdır.

Cari işlemler açığını düşürmek, üretimde yerli katma değer oranını yükseltmek ve yer altı zenginliklerimiz-

den daha çok yararlanmak için sektörel ve proje bazlı selektif destekler sağlanmalıdır. Desteklenecek projelerin seçiminde teknolojinin tabana yayılması önemli bir kriter olmalıdır.

Sayın Başbakan Yardımcım, Türk sanayisi öyle bir eşige geldi ki, 2 trilyon dolarlık hedefi, 500 milyar dolarlık ihracatı tutturmak için artık bu eşigi atlamak mecburiyetindeyiz. Kendi uçağımızı, kendi arabamızı, kendi makinelerimizi, kendi tasarımı olan ürünleri çıkartıp bunları markalaştırmak istiyoruz. Uçağımızı, F-16'ları, kasaları biz yaptık ama bunların bütün teknik malzemelerini bir yana bırakın, kullanılan alüminyumlar bile Amerika'dan geldi. Teknolojinin topraktan başlayarak tabana yayılmasını sağlayacak birtakım stratejik ürünleri üretebilir hale gelmemiz lazım. Bugüne kadar yedek parça ürettik, ithal ikamesi mallar yaptık ama artık global pazarlarda satılabilir ürünler yapmak için çalışıyoruz. Burada stratejilerimizi iyi değerlendirmemiz ve bu anlamda da teşviklerimizi, desteklerimizi yaparken teknolojinin tabana yayılmasına dikkat etmemiz gerekir.

“Üçüncü ülkelerden Gümrük Birliğinin serbest dolaşımına giren ve yerli üreticilerimiz için haksız rekabete yol açan mallara uygulanan telafi edici vergi oranları arttırılmalıdır. Ayrıca, Gümrük Birliğinin AB’nin üçüncü ülkelerle yaptığı serbest ticaret anlaşmaları da dâhil olmak üzere gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.”

Sayın Başbakan Yardımcım, Avrupa Birliği’nde durgunluk riskinin arttığı ve ülkelerin açık ya da gizli yöntemlerle korumacı politikalara başvurduğu bir ortamda iç pazarımızı kısıncılıkla korumamız gerekmektedir. Piyasa gözetimi ve denetimi mekanizmasının etkin bir biçimde çalıştırılması, ülkemize beyan dışı ya da kalitesiz mal girişini frenleyecektir. Ayrıca, gümrük politikamızın da gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Bizce tekstil ürünlerinin ithalatına ek vergi uygulamasına gidilmesi doğru olmuş ve bu kararın sektördeki olumlu etkileri görülmeye başlanmıştır. Benzer kararların iyi seçilmiş ve yerli katma değer oranı yüksek diğer sektörler için de alınabileceğini düşünüyoruz. Üçüncü ülkelerden Gümrük Birliğinin serbest dolaşımına giren ve yerli üreticilerimiz için haksız rekabete yol açan mallara uygulanan telafi edici vergi oranları arttırılmalıdır. Bu mallar için Gümrük Vergisi oranları, serbest dolaşım başka ülkelerden girmenin yol açacağı ek maliyet artışlarının altında kalacak şekilde belirlenmelidir. Bu uygulama ile hem Gümrük Vergisi gelirleri artacak hem de haksız rekabet bir ölçüde de olsa engellenerek yerli üretim desteklenmiş olacaktır. Ayrıca, Gümrük Birliğinin AB’nin üçüncü ülkelerle yaptığı serbest ticaret anlaşmaları da dâhil olmak üzere gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Sayın Başbakan Yardımcım, Temmuz döneminde işsizlik oranı 1,5 puanlık azalışla yüzde 9,1 seviyesine gerilemiştir. Böylece işsizlikte küresel kriz öncesi oranlara geri dönmüş olduk. Ancak, önümüzdeki dönemde küresel ekonomideki yavaşlamaya paralel olarak biz de yavaşlayabiliriz. 2012 yılında büyüme hızı yüzde 4 olursa işsizlik artacaktır. İşsizlik oranlarında konjoktüre bağlı olarak dalgalanmaların yaşanması doğaldır. Ancak işsiz-

liği kalıcı olarak makul oranlara düşürmek için işgücü piyasasına esneklik getirecek tedbirler alınmalıdır. Bunun için çalışma hayatını düzenleyen yasaların öncelikle çalışanı değil, işi koruyacak biçimde hazırlanması gerekir. Çünkü iş kalmazsa çalışan da olmayacaktır.

İşgücü maliyetleri de istihdamın artışını frenlemektedir. Mevcut kıdem tazminatı uygulaması işgücü maliyetlerini arttıran hususların başında gelmektedir. Bu nedenle, kıdem tazminatı konusunun hükümet programında yer alması bizleri çok memnun etmiştir. Çok iyi bildiğiniz gibi, Ankara Sanayi Odası olarak biz, yıllardır kıdem tazminatı sisteminde bir reform yapılmasını talep etmekteydik. Çünkü mevcut kıdem tazminatı uygulaması amacına hizmet etmemektedir. Bu konunun bir an önce gündeme alınarak sosyal kesimler arasında bir uzlaşma içerisinde çözülmesini diliyoruz.

Sayın Başbakan Yardımcım, küresel ekonomideki görünüm her gün değişmekte ve bu değişimler bizi doğrudan etkilemektedir. Küresel ekonomideki bu belirsizlik hepimizi ihtiyatlı olmaya sevk etmektedir. Çünkü küresel ekonomide yaşanabilecek çalkantılardan doğal olarak biz de etkileneceğiz. Bu nedenle, daha dikkatli ve tedbirli olmamız gereken bir döneme giriyoruz. Geçtiğimiz günlerde açıklamış olduğunuz orta vadeli program, tüm bu küresel belirsizlik ortamında önümüzü görmemize yardımcı olacaktır. Eğer konuşmanızda orta vadeli programın dayandığı varsayımlar ve karşılaşılabileceği riskler hakkında bizleri aydınlatırsanız çok memnun olacağız.

Sözlerimi burada bitirirken, Sayın Başbakan Yardımcıma za teşekkür ederim, hepinizin Cumhuriyet Bayramını ve Kurban Bayramını şimdiden kutluyorum; sağ olun.

Temeli güçlü olan bir güven ortamı sağlamalıyız

ALİ BABACAN
BAŞBAKAN YARDIMCISI

Ankara Sanayi Odamızın çok değerli Meclis Başkanı, çok değerli Yönetim Kurulu Başkanı, Ankara Sanayi Odamızın çok değerli Meclis üyeleri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Öncelikle, bu ay içerisinde meydana gelen terör eylemlerinde ve geçtiğimiz Pazar günü meydana gelen Van depreminde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, kalanlara sabır ve yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Türkiye, bulunduğu coğrafya itibarıyla oldukça enteresan bir jeopolitik bölgenin içerisinde. Bölgemizi çevreleyen ülkelere, oradaki gelişmelere bakacak olursak gerçekten sürekli bir değişim, bir istikrar arayışı söz konusu.

Biz, bir yandan bölgemizdeki gelişmeleri yakından takip etmek durumundayız, bir yandan da bölgemizde olabilecek gelişmelere karşı her an hazırlıklı olmalıyız. Terörle ilgili sorunlarımızın üstesinden gelebilmek için her türlü enstrümanı devrede tutmak zorundayız, ki bunlar askeri enstrümanlardır, diplomasi, istihbarattır, ekonomik enstrümanlardır, sosyokültürel enstrümanlardır. Bir yandan da yine bir başka risk kaynağı olan depremle ilgili hazırlığımızda da gerçekten çok ileri adımlar atmamız gerekir.

2011 Ekim ayı üzücü olayların meydana geldiği bir ay olarak kayıtlara, tarihimize geçmiş oldu. Allah beterin-den saklasın, ülkemizi, milletimizi, devletimizi her türlü kötülüklerden korusun.

Değerli sanayicilerimiz, Ankara Sanayi Odamızın çok değerli mensupları; içinde bulunduğumuz coğrafyanın

"2008 yılında sadece bazı bankaların mali bünyesindeki zayıflık olarak ortaya çıkan bu kriz, bugün bakıyoruz artık devletlerin mali bünyesindeki zayıflık haline dönmüş durumda."

"2007 yılıyla, yani krizden önceki dönemle bugünü mukayese edecek olursak, hem Amerika Birleşik Devletleri'nde hem Avrupa'da hem de Japonya'da ve gelişmiş pek çok ülkenin kamu borç sorununda çok ciddi artışlar görüyoruz."

zorlukları var ama dünya ekonomisi, yine bu dönemde gerçekten oldukça riskli bir görünüm arz ediyor.

2008'de başlayan krizde, neler yapıldığına, ne gibi önlemler alındığına baktığımızda maalesef bu krize karşı köklü çözüm üreten, köklü tedbir alan ülkelerin sayıca çok fazla olmadığını görüyoruz. Genelde problemlerin ötelenmesini içeren bazı adımlar, bazı sözüm ona politik tedbirlerin yanında, sorunun temeline inip o sorunları çözmeye yönelik adımlar maalesef 2008 yılından bugüne kadar atılmadı. Bu tür problemler ertelendiğinde daha da büyüyor. 2008'de sadece bazı bankaların mali bünyesindeki zayıflık olarak ortaya çıkan bu kriz, bugün bakıyoruz artık devletlerin mali bünyesindeki zayıflık haline dönmüş durumda.

Bir yandan bu krizi atlama için hükümetlerin açıklamış olduğu harcama arttırıcı tedbirler ya da vergilerdeki düşüşle ilgili alınan kararlar ülkelerin kamu borç stokunu çok ciddi şekilde arttırdı, öte yandan bankalarla ilgili gelen yükler de yine ülkelerin borç stokunu arttırdı. 2007 yılıyla, yani krizden önceki dönemle bugünü mukayese edecek olursak, hem Amerika Birleşik Devletleri'nde hem Avrupa'da hem de Japonya'da ve gelişmiş pek çok ülkenin kamu borç sorununda çok ciddi artışlar görüyoruz. Bu borç stoku miktarı, özellikle devlet borcu bazen gelişmiş ülkelerde önemsenebilir. "Biz şöyle büyük ülkeyiz, böyle büyük ülkeyiz, güçlüyüz, biz G-7 üyesiyiz, bize bir şey olmaz, bizim güvenilirliğimiz tam

yerindedir, borcumuz ne olursa olsun nasıl olsa en kötü ihtimal ödediğimiz kadar yine borç buluruz ve yolumuza devam ederiz." düşüncesi hâkim. Ancak 2011 yılıyla beraber bunun pek de böyle olmayacağı, olamayacağı ortaya çıkmış oldu. Bugün G-7 üyesi ülkelerin, yani dünyanın en büyük 7 ekonomisi arasındaki ülkelerin artık piyasa borçlanmasında zorluk çektiğini görüyoruz. Bu sefer piyasa borçlanmasında zorluk çeken ülkelerin merkez bankaları devreye giriyor, karşılıksız para basıyorlar ve o ülkelerin hazinelerinin borçlanmalarını bu şekilde karşılıksız para basarak sağlıyorlar. Biz bunun geçici bir önlem olduğunu düşünüyor, iflasa gitmekten se para basıp borçlarını ödeyerek geçici bir önlem aldıklarına inanıyorduk. Ama bugün, bunun pek de geçici olmadığını görüyoruz. Asıl sorunun temeliyle ilgili adım atmadıkları için bu para basma operasyonu maalesef devam ediyor.

Bugün, Avrupa'nın büyük ekonomilerinin dahi -Avrupa Birliği ile IMF'den yardım alan Yunanistan, İrlanda, Portekiz bu üç ülkeyi geçelim, bunlar zaten resmen yardım talebinde bulunmuş- Avrupa Merkez Bankasının desteğiyle borçlanabildiğini görüyoruz. Tabii bu oldukça vahim bir tablo.

Bir yandan 17 ülkenin kullandığı bir ortak para birimi, bir yandan Almanya gibi bütçesini nispeten derli toplu götüren ülkeler var ama öte yandan da o ortak para birimini kullanıp para basması için Avrupa Merkez Ban-

"Burada her ülkenin kendisinin tedbir alması gerekiyor. Problem yaşayan ülkeler öncelikle kendi evlerini derleyip toplayacaklar, herkes kendi evinin dağınıklığını öncelikle düzeltecek, kendi evinin temizliğini yapacak ki bu birliktelik, bu para birimi devam edebilsin."

"Avrupa Birliği içerisinde hiçbir ülkenin temerrüde düşmesine izin verilmemelidir. Bu zor tablonun köküne, sorunların derinliğine inip, köklü çözümlerin de acilen üretilmesi gerekir."

kasını zorlayan çok sayıda ülke var. Tabii burada ciddi adaletsiz bir tablo meydana geliyor. Bazı ülkeler bütçe dengelerine daha bir özen göstererek giderken, yine para birliğindeki başka ülkeler yüksek açık verdiğinde ve o açığı da Merkez Bankası o ortak paradan daha çok basarak kapattığında çok ciddi bir adaletsizlik meydana geliyor. Şu anda bir bakıma, bütçe açığı düşük olan ülkelerin bütçe açığı yüksek olan ülkeleri sübvansede ettiği bir dönemdeyiz. Bunun da siyasi açıdan sürdürülebilirliği çok zor. Çünkü Almanya'daki gelişmeleri takip ediyorsunuz, Alman Hükümeti çok ciddi şekilde zorluk çekmeye başladı. Alman halkı, "Benim aldığım maaş, pek çok Akdeniz çevresindeki ülkeden daha düşük, bizim emekli maaşlarımız daha düşük, ülke ekonomisinin genel makro dengeleri sağlam olsun diye toplum olarak biz fedakârlıkta bulunuyoruz. Fakat bizim o fedakârlıkla elde ettiğimiz tasarruflar, şimdi istikrar sorunu yaşayan ülkelere transfer ediliyor." diyor. Almanya'nın da risk primi son aylarda yükselmeye başladı. Neden? Çünkü Almanya bir sürü borca imza attı, ona kefil oldu, buna kefil oldu. Zaten kendi borcu var. Belki milli gelirine oran olarak daha makul ama bir başka ülkenin borçlarını yüklediğinde Almanya'nın da risk primi yükseliyor.

Burada her ülkenin kendisinin tedbir alması gerekiyor. Problem yaşayan ülkeler öncelikle kendi evlerini derleyip toplayacaklar, herkes kendi evinin dağınıklığını öncelikle düzeltecek, kendi evinin temizliğini yapacak ki bu birliktelik, bu para birimi devam edebilsin.

Pazar günü liderler bir araya geldi, sonuç yok. Bugünkü toplantıdan da çok yüksek bir beklenti, köklü bir çözüm çıkması maalesef söz konusu değil. Çünkü 17 ülkenin her birinin Avrupa bölgesine kendi bakış açısı var, o 17

ülke haricinde bir 10 ülke daha var ki onların bakış açıları daha farklı. Özellikle burada maddi çıkarlar ve ülkelerin güvenilirliği, borç ödeyip-ödeyememesi söz konusu olduğunda, maalesef Avrupa Birliği'ni oluşturan bu dayanışma ve birlik durumunun şu anda çok da geçerli olmadığını görüyoruz.

Amerika Birleşik Devletleri'nde de sorunlar büyük, Japonya'da da sorunlar büyük. Ama şöyle bir zamanlama ve işin aciliyeti olarak bakarsak, gerçekten dünyadaki bu zor ekonomik tablonun tam merkezinde şu an Avrupa var, yani olası bir depremin merkezi Avrupa olacak gibi görünüyor.

Dolayısıyla, bizim her G-20 toplantısında, katıldığımız bütün Avrupa Birliği bakanları toplantılarında yaptığımız çağrı gibi, mutlaka ve mutlaka ülkelerin bütçelerini derleyip toparlamaları gerekiyor. Bu imkânsız bir şey değil. Evet, siyasi zorlukları var ama birilerinin bu bedeli ödeyip gerekli adımları atması lazım, aksi halde Avrupa için topyekûn bir kötüyeye gidiş ihtimali söz konusu olabilir. Avrupa tek başına dünya ekonomisinin üçte biri, dolayısıyla Avrupa'daki bir kötüyeye gidiş tüm dünyayı da peşinden sürükleyecektir. Bu nedenle Avrupa Birliği içerisinde hiçbir ülkenin temerrüde düşmesine izin verilmemelidir. Bu zor tablonun köküne inip, sorunların derinliğine inip, köklü çözümlerin de acilen üretilmesi gerekir.

Değerli sanayicilerimiz, Türkiye bugüne kadar bu zor tablo içerisinde kendisini olumlu, pozitif bir şekilde ayırtırmayı başaran bir ülke oldu. Biliyorsunuz, 2010 yılında yüzde 9'luk bir büyüme ve bu senenin ilk yarısında da yüzde 10,2 büyüyen bir ekonomi olarak dünyanın en hızlı büyüyen ekonomileri arasına girdik.

"Bütün dünya bu zorlukları yaşarken Türkiye bunu nasıl başardı?" diye sorduğunuzda, işin özünde güven unsurunun olduğunu görüyoruz. Türkiye'de tüketici güven endeksi, üretici güven endeksi gibi her türlü güven göstergeleri, şu an çok yüksek seviyelerde. Halkımız geleceğe güveniyor, halkımız Türkiye'ye güveniyor.

Türk iş dünyası özellikle ihracat-ithalat yapanlarımız daha iyi bilir ama kendilerini Avrupalı meslektaşlarıyla mukayese ettiklerinde, Türkiye'de istikrar ortamının çok daha iyi olduğunu ve geleceğe daha rahat baktıklarını görüyoruz, izliyoruz. Zaten sanayicilerimizin yatırım rakamlarına baktığımızda da rekorlar kırdığını görüyoruz. Sadece tüketici kredileri geçen sene bir önceki seneye göre 43 milyar TL artmıştı, bu sene bu güne kadarki artış 40 milyarı geçmiş durumda. Bu şu demek: Türk halkı, kazandığından öte artı bir 40 milyar daha bu sene harcamış, sadece tüketici kredisi olarak baktığımızda borcunu 40 milyar arttırmış. Tüm bunlar bize ülke içerisindeki güven ortamının çok güçlü olduğunu gösteriyor. Pek çok ülke bunu sağlayamadığı için zemin kayıp gitmiştir fakat dünyanın gerçeklerinin de farkında olmamız lazım. Sayın Başbakanımızın da hep ifade ettiği gibi, asla bir israf ekonomisi olmamız, bir verim ekonomisi olmamız lazım. Tabii ki yatırım yapacağız, tabii ki Türk halkı tüketecek, Türk halkı harcayacak, temel ihtiyaçlarını karşılayacak ama temel ihtiyaçlarla israf arasındaki o ince çizgiyi de mutlaka korumamız gerekiyor.

Bakin, bu yıl Türkiye'nin kamu artı özel kesim toplam tasarruf oranı, milli gelire oran olarak yüzde 12'ye düşüyor. Bu oran tarihimizin en düşük seviyesidir. Bu tasarruf oranına baktığımızda, Çin'de yüzde 50 nis-

petinde, gelişmekte olan pek çok ülkede yüzde 30'lu rakamlardadır, bizde ise bu sene yüzde 12'ye düşmüş durumda. Yatırımlara bakacak olursak, özel sektör artı kamunun yatırım harcaması bu sene milli gelirimizin yüzde 21'i civarında olacak. Zaten cari açığın tanımı da o denklemleri koyup baktığımızda tasarruflarla yatırımlar arasındaki farktır. Şimdi yüzde 12 tasarruf ediyoruz, yüzde 21 yatırım, aradaki fark yüzde 9 küsur. İşte bu sene de yüzde 9,5 cari açık vereceğiz. Yatırımlarımızın yüzde 21 olması aslında bizim gibi bir ülke için makul bir rakam, hatta daha da yüksek olması gerekir. Ancak sorun tasarruf. Şimdi yüzde 12'lik bir tasarrufla yüzde 21 yatırım yaptığımızda aradaki 9 puanı ne yapıyoruz? Gidip dünyadaki başkalarının tasarruflarını Türkiye'ye getiriyoruz, o tasarrufları kullanarak o yatırımları sağlıyoruz. Yani cari açık oluşuyor, ondan sonra finanse ediyoruz. Demek ki bu, dışarıdan finanse ediliyor, başkalarının tasarrufu Türkiye'ye geliyor, o şekilde gerçekleşiyor. Dolayısıyla, önümüzdeki dönemde tasarruf kelimesinin çok çok önemli olacağını ben tekrar ifade etmekte fayda görüyorum. Güven, her şeyin temeli. Bir yandan geleceğe güveneceğiz. Ama bu temelsiz, sadece duygusal oluşmuş bir güven olmamalı. Temeli sağlam olan, gerçekten arkasında güçlü politikaları ve sebepleri bulunan bir güven ortamı olmalı. İşte biz bunu Türkiye'de sağlamak için yoğun çaba gösteriyoruz.

Geçtiğimiz günlerde biliyorsunuz orta vadeli programımızı, 2012, 2013 ve 2014 yılına nasıl baktığımızı, neler beklediğimizi açıkladık. Orta vadeli programın temel unsurlarına bakacak olursak, bu yıl için büyüme oranımızı yüzde 7,5 olarak tahmin ediyoruz. İlk yarıda yüzde 10,2 idi ama ikinci yarıda daha düşük bir büyüme olacak

"Türkiye'de tüketici güven endeksi, üretici güven endeksi gibi her türlü güven göstergeleri, şu an çok yüksek seviyelerde. Halkımız geleceğe güveniyor, halkımız Türkiye'ye güveniyor."

"Asla bir israf ekonomisi olmamız, bir verim ekonomisi olmamız lazım. Tabii ki yatırım yapacağız, Türk halkı tüketecek, Türk halkı harcayacak, temel ihtiyaçlarını karşılayacak ama temel ihtiyaçlarla israf arasındaki o ince çizgiyi de mutlaka korumamız gerekiyor."

ve yıl ortalamasını yüzde 7,5 ile kapatmayı bekliyoruz. Gelecek sene dünyadaki yavaşlamaya paralel bir yüzde 4'lük büyüme öngörüyoruz ama 2013 ve 2014'te de yüzde 5'lik büyüme oranları bekliyoruz. Bunlar hem bir projeksiyon, yani tahmin çalışması hem de özellikle orta - uzun vadeye doğru bir hedef anlamı da içeriyor. Biz bütün hesabımızı kitabımızı, bütçemizi bunlara göre yapıyoruz. Ancak büyüme şöyle ya da böyle daha yüksek bir oranda gerçekleşirse, ki geçtiğimiz dönemlerde bunu yaşadık, o zaman ne oluyor? Bizim bütçe gelirlerimiz beklentiden daha yüksek, bütçe açığımız ise beklediğimizden de daha düşük olarak gerçekleşiyor ve pek çok göstergemiz olumluya doğru hareket ediyor. Ama biz orta vadeli programımızda ihtiyatlı bir duruş sergiliyor, hedeflerimizi, projeksiyonlarımızı ihtiyatlı bir şekilde ortaya koyuyoruz. Orada güven sağlandıktan sonra zaten sonuçlar da çok şükür gayet olumlu oluyor. Afakî, hayali, sadece moral düzeltmek için açıkladığımız hiçbir rakam yok. Bu işin özü eğer güvense, güven nasıl oluşur? Doğruları söyleyerek oluşur, samimiyetle olu-

şur. Biz eğer 2012 yılıyla ilgili dünyada bir yavaşlama bekliyorsak, Türkiye'nin de ekonomik büyüme açısından buna paralel bir yavaşlama göstermesi doğaldır. Bunu biz açık açık paylaşacağız, söyleyeceğiz ki herkes hesabını kitabını ona göre yapsın. "Aman moral bozmayalım, yüzde 7 büyüme açıklayalım, hele şimdilik morali yüksek tutalım ondan sonra bakarız, değerlendiririz." gibi söylemler AK Parti'den önceki hükümetler döneminde maalesef yapılmış, yaşanmış. Biz bu söylemlere asla yanaşmıyoruz, bunları doğru bulmuyoruz. Bugün itibarıyla ne görüyorsak, ne tahmin ediyorsak bunları açıkça bütün samimiyetimizle paylaşıyoruz, programlarımızı bu esasa göre yapıyoruz.

Değerli katılımcılar, önümüzdeki dönem Türkiye'de istihdamla ilgili olumlu gelişmelerin devam edeceği bir dönem olacak. Önümüzdeki 3 yıllık süre içerisinde 1,5 milyonluk bir ilave istihdam oluşmasını bekliyoruz. Ama şu var ki, her sene işgücüne yaklaşık 500 ila 700 bin gencimiz katılıyor. Dolayısıyla, önümüzdeki dönem Türkiye'de işsizliğin kademeli olarak düşeceği ama

“Güven, her şeyin temeli. Geleceğe güvенеceğiz ama bu, temelsiz, sadece duygusal oluşmuş bir güven olmamalı. Temeli sağlam olan, arkasında güçlü politikaları ve sebepler bulunan bir güven ortamı olmalı. İşte biz bunu Türkiye’de sağlamak için yoğun çaba gösteriyoruz.”

bir yandan da istihdam oluşacak bir dönem olacak. Geçtiğimiz 2-3 yıllık dönem kadar hızlı bir istihdam, işsizlikte hızlı bir düşüş olmayacak ama daha kademeli, daha makul bir düşüş meydana gelecek. Bunun ana sebebi de özellikle işgücü piyasamızdaki yapısal sorunlar. Biz o yapısal sorunların köküne inmeden, bu sorunlarımızı çözmeden ne yaparsak yapalım, ne kadar hızlı büyürsek büyüelim işsizlik oranının yüzde 10’un altına düşmesi Türkiye’de zor olacaktır. Hesabınızı yapabilmeniz için size tek bir rakam vereceğim: İnsani gelişmişlik endeksindeki yerimiz dünyada 83. sırada. Dünyanın 16. büyük ekonomisiyiz diyoruz ama insani gelişmişlik endeksinde 83. sıradayız. Neden bu sıralarda olduğumuza baktığımızda ise temel konunun eğitim olduğunu görüyoruz. Türkiye’de 25 yaş üstü nüfusun aldığı ortalama eğitim süresi 6,5 yıl, yani örgün eğitim sisteminde, 25 yaş üstü nüfusumuzun eğitim durumu orta ikiden terk. Altıncı sınıftan yedinci sınıfa geçememiş bir ortalama nüfus var. Şimdi bu eğitim seviyesiyle Türkiye’nin üretebilmesinin maalesef sınırları var. Cari açığın bir çözümünün de yüksek katma değerli üretim olduğunu hep söylüyoruz. Yüksek katma değerli üretim ancak yetişmiş insan gücüyle, ona paralel bir insan kaynağıyla oluyor. İşte bu zaman alacak. Bu 6,5

yıl ortalaması Türkiye’de çok ağır artacak. Bu bizim en temel sorunumuz ve çözülmesi de zaman alacak.

Önümüzdeki dönemde eğitim politikaları son derece önemli, bugünden atacağımız adımlar en erken 5-6 sene sonra sonuç veriyor. Eğitimde bugün yatırım yapıyorsunuz, bir adım atıyor, karar alıyorsunuz, sonucunu 5 - 6 sene sonra görüyorsunuz. Önceki dönemde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız şimdi Milli Eğitim Bakanımız ve bu işin ekonomimiz açısından da işgücü piyasamız için de ne kadar önemli olduğunu gayet iyi idrak eden Milli Eğitim Bakanımız Ömer Bey gerçekten çok köklü bir reform programı hazırlığı içerisinde.

Değerli konuklar, değerli katılımcılar; şu an Avrupa’daki sorunlar bir çöküşe, bir kötüye gidişe sebep olmayacak, şöyle ya da böyle bu iş yönetilecek gibi bir varsayım altında dünyadaki büyüme yüzde 4, Türkiye’deki büyüme yüzde 4 gibi bir programımız, hedefimiz var.

Bunun yanında, önümüzdeki dönem özellikle mikroekonomik reformların ön planda olacağı bir dönem olacak. Çünkü enflasyonla mücadelede kat ettiğimiz bir mesafe, elde ettiğimiz ciddi başarılar var. Bu sene itibarıyla Türkiye’nin bütçe açığının milli gelire oranı 1,7’ye inmiş-

“Açıkladığımız orta vadeli programımızda ihtiyatlı bir duruş sergiliyor, hedeflerimizi, projeksiyonlarımızı ihtiyatlı bir şekilde ortaya koyuyoruz. Afakî, hayali, sadece moral düzeltmek için açıkladığımız hiçbir rakam yok. “Moral bozmayalım, hele şimdilik morali yüksek tutalım ondan sonra bakarız, değerlendiririz.” gibi söylemler AK Parti’den önceki hükümetler döneminde maalesef yapılmış, yaşanmış. Biz bu söylemlere asla yanaşmıyor, bunları doğru bulmuyoruz.”

"Önümüzdeki dönem Türkiye'de işsizliğin kademeli olarak düşeceği ama bir yandan da istihdamın oluşacağı bir dönem olacak. Biz, işgücü piyasamızdaki yapısal sorunların köküne inmeden, bu sorunlarımızı çözmeden ne yaparsak yapalım, ne kadar hızlı büyürsek büyüyelim işsizlik oranının düşmesi Türkiye'de zor olacaktır."

tir. Avrupa'da bütçe açıkları 8 - 9 - 10 civarında iken Türkiye'de 3,6 idi ve bu sene de 1,7'ye indi.

Kamu borç stokumuz şu anda Avrupa ortalamalarının yarısından daha az. Bu sene sonu itibarıyla yüzde 40'ın altına inmesini bekliyoruz. Hele hele kamu net dış borcu Haziran sonu itibarıyla sıfırlanmış durumda. Bu ne demek? Tüm kamu kesimleri, Hazine, bütün belediyeler, bütün KİT'lerin dış borcuna bakıyorsanız, bir de yine kamunun elindeki nakit varlıklara, döviz varlıklarına baktığımızda Haziran sonu itibarıyla bu borcun sıfırlanmış olduğunu görüyoruz. Hatta döviz varlığı, borçtan 300 milyon civarında daha yüksek. Dolayısıyla, onlarca yıl problemimiz olan enflasyon, bütçe açığı, kamu borç stoku Türkiye'de artık ciddi bir problem olmaktan çıkmıştır.

Bankacılık sektörümüz artık tüm dünyada başarı örneği olarak gösteriliyor. Bütün dünya sarsılırken bankacılık

sektörümüz çok şükür bütün bu kriz dönemini çok başarılı bir şekilde geçirdi ve geçiriyor. Burada tabii bizim çıkardığımız yasalar, düzenleme çerçevesi, denetleme çerçevesi, son derece önem kazanıyor. Öyle bir tablo oluştu ki, Türkiye'deki banka çok daha değerli hale geldi. Avrupalı bankaların bilançolarındaki en kıymetli varlıkların Türkiye'de yaptıkları yatırımlar olduğunu görüyoruz.

Dolayısıyla, bizim kronik sorunlarımız ve Avrupa'daki problemin temelinde olan konular artık Türkiye için geride kalmış durumda. Avrupa'da sorun nedir? Bankacılık, bizde yok. Nedir? Kamu borcu, bütçe açığı, bizde yok. Ancak, bizim kendimize özel cari açık konumuz var. Cari açığı çok yakından takip etmemiz ve hem makroekonomik politikalarla hem de mikroekonomik politikalarla buna çözüm üretecek adımları devreye sokmamız gerekiyor. Cari açık rakamımızdaki en yüksek noktanın artık

“Cari açığı çok yakından takip etmemiz ve hem makroekonomik politikalarla hem de mikroekonomik politikalarla buna çözüm üretecek adımları devreye sokmamız gerekiyor. Cari açığın bir çözümünün de yüksek katma değerli üretim olduğunu hep söylüyoruz. Yüksek katma değerli üretim ancak yetişmiş insan gücüyle, ona paralel bir insan kaynağıyla oluyor. Bu bizim en temel sorunumuz ve çözülmesi de zaman alacak.”

geride kaldığını düşünüyoruz. Bir düşüş eğilimi şu anda başlamış durumda. Ancak bu düşüş tedrici olacak, çok hızlı bir düşüş görmeyeceğiz. Çünkü cari açığın temelinde de az önce sözünü ettiğim yapısal konular var.

Önümüzdeki dönemde özellikle sanayicilerimizi ilgilendiren mikroekonomik reformlara bakacak olursak, biraz önce Sayın Başkan Nurettin Bey’in de bahsettiği işgücü piyasasıyla ilgili reformlar çok önemli olacak. İşgücü piyasamızda bir yandan çalışanın hakkını korurken, öte yandan işveren açısından esneklik faktörünün mutlaka artırılması gerekecek. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız şu anda kapsamlı bir çalışma hazırlığı içerisinde, konuyu Ekonomik Koordinasyon Kurulumuzda da ele aldık, bu çalışmalar neticelendikten sonra bir daha yine Kurulumuzda ele alacağız, değerlendireceğiz, arkasından da bunun yasal düzenleme aşamasına geçmiş olacağız.

Yine yatırım ortamını iyileştirmeyle ilgili atılacak adımlar da önümüzdeki dönemde çok önemli olacak. Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulunda kararlaştırdığımız eylem planı çerçevesinde ayrı bir biçimde yasama paketi hazırlanıyor, hatta işin yargı boyutuyla ilgili Adalet Bakanımızı da Ekonomi Koordinasyon Kuruluna davet ettik, onun da hazırlıklarını birleştirdik ve yargıyla ilgili konuları da o paketin içerisine koyup, yatı-

rım ortamında iyileştirme yasa hazırlığı içerisindeyiz. Bu da önümüzdeki dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine gelecek.

Öte yandan, yatırım teşvik sistemimizi şöyle bir gözden geçiriyoruz. Burada hem sektör bazında hem ürün bazında özellikle cari açığı da dikkate alarak yapabileceklerimize bakıyoruz. Türkiye’nin çok miktarda ithal ettiği, dışarıya bağımlı olduğu ara mamuller ya da bitmiş ürünleri Türkiye’de üretmenin yollarını araştırıyoruz.

Ancak, burada şuna çok dikkat etmek gerekiyor ki; tamamen ithal ikameci, yüzde 100 her şeyi Türkiye’de üretmek yaklaşımıyla değil, Türkiye’nin gerçekten uzun vadede sürdürülebilir rekabet gücünün olduğu alanlara yoğunlaşmamız gerekiyor. Çünkü öyle alanlar var ki, ucuz işgücüne dayalı bir rekabetin olduğu sanayi yapısında hedeflerimiz kuşkusuz ilelebet mümkün olmayacak. Bugün diyelim ki 10 bin dolar mertebesinde milli gelirimiz 25 bin dolar olacak ancak asgari ücretin bu noktada kalacağını sanayiciler olarak bekleyemezsiniz. Yani, 2023 yılı geldiğinde asgari ücret de muhtemelen her anlamda 2,5 misli olacaktır. Dolayısıyla, 2023 yılına giderken hangi sektörlerde gerçekten rekabet gücüne sahip olabileceğimizi belirlemeli, bugün de o sektörleri teşvik etmeliyiz. Çünkü yanlış sektörleri teşvik, yanlış alanlarda kapasite oluşması bu ülkenin değerli kay-

“Onlarca yıl problemimiz olan enflasyon, bütçe açığı, kamu borç stoku Türkiye’de artık ciddi bir problem olmaktan çıkmıştır.”

“İşgücü piyasasıyla ilgili reformlar çok önemli. İşgücü piyasamızda bir yandan çalışanın hakkını korurken, öte yandan işveren açısından esneklik faktörünün mutlaka artırılması gerekecek. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız şu anda kapsamlı bir çalışma hazırlığı içerisinde. Yine yatırım ortamını iyileştirmeye ilgili kararlaştırdığımız eylem planı çerçevesinde ayrı bir yasama paketi hazırlanıyor. Tüm bunlar önümüzdeki dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine gelecek.”

naklarının da israfı anlamına gelecektir. Hem devletin verdiği teşvik havaya gidecektir hem de sizlerin yatırım için ortaya koyduğu sermaye, kaynak havaya gidecektir, dolayısıyla çok dikkat etmek gerekiyor. Sürdürülebilir rekabet gücümüzün olduğu, olacağı sektörler mekanizmalarımızı düzenleyip uygulamamız gerekiyor ki 2023 yılı geldiğinde yanlış bir tabloyla, devlet desteğiyle açılmış, 5 sene sonra kapanmış fabrikalar stokuyla karşı karşıya kalmayalım. Bu konuda çok akılcı hareket etmek, çok dikkatli hesap kitap yapmak gerekiyor.

Dünya hızlı değişiyor, hızlı değişecek, pek çok ülke bu krizden sonra arayış içerisinde, yani herkes şimdi oturmuş, strateji belirlemeye çalışıyor. Ekonomik ortam biraz daha rahat olduğu için özellikle Asya ülkeleri çok farklı bir yaklaşım sergiliyor.

Biz diğer ülkelerin yaptıklarına da bakıyoruz; doğrular var, yanlışlar var ama mümkün olduğunca doğruları seçerek devam etmemiz gerekiyor ve burada teşvik yaklaşımımızda şu çok önemli olacak: Sürekli devlet desteğiyle ayakta kalabilen sektörler işine hiç girmememiz gerekiyor. Her şeyi yüzde 100 Türkiye’de üretmek her zaman kârlı olmaz. Bırakalım bazı ürünleri de başka ülkelerde üretsinsinler. Daha ucuza üretmenin avantajlarını ellerinde bulunduran ülkeler olacaktır. İthal etmenin daha kârlı olduğu ürünleri Türkiye’de üretmektense hangi sektörlerde daha fazla kâr sağlanacaksa oralarla yoğunlaşılmalı. Bunun üzerinde şu anda Ekonomi Bakanlığımız ve Kalkınma Bakanlığımız beraberce çalışıyor. Hem Türkiye’deki bölgesel gelişmişlik farklarını dik-

kate alan hem de Türkiye’nin özellikle bu cari açığının yüksek olduğu alanlara daha detaylı bakan bir çalışma sistemi önümüzdeki dönemde olacak.

Ancak “Herhangi bir sektöre eğer şu andakinden daha fazla, daha iyi teşvikler olacak ise, biz buna döneceğiz, 2011 yılının ortasından itibaren yapılan yatırımlara da uygulayacağız.” dedik, onun da sözünü verdik. Çünkü teşvikten bahsetmenin şöyle bir tehlikesi oluyor: Herkes “Dur bakalım ne çıkacak?” diye bir bekleyişe geçiyor Yatırım yapacaklar bekleyişe geçiyor, “Siz bir teşviki açıklayın ben ona göre karar vereyim.” demeye başlıyor. Biz 6 ay kaybediyoruz, 6 ay Türkiye’de yatırımların yavaşlamasına, durmasına izin veremeyiz, buna dayanamayız. Dolayısıyla, bu sözü de vermiş durumdayız. Yani bugün yatırım yapan, “Keşke bekleseydim de Şubat’ta teşvik çıkınca yapsaydım bu yatırımı.” demeyecek. Eğer bir sektörde şu andakinden daha fazla teşvik vereceksek, Şubat’ta döneceğiz 1 Temmuz’dan itibaren yapılan bütün yatırımlara da aynen uygulayacağız ki bir haksızlık olmasın. Kimse de bekleyiş dönemine girmesin, yatırımlar aynen devam etsin. Bunu da özellikle belirtmekte fayda görüyorum.

Devlet alımlarında yerli ürünlere ağırlık verilmesi önemli; bunu biz önemli bir politika olarak görüyor ve belli fiyat farklarına kadar bir marj, belli bir farka kadar tolerans olması gerektiğini de düşünüyoruz. Ancak bazı alanlarda şu anda zaten o yüzde 15’lik fark olmasına rağmen görüyoruz ki kamu alımlarının kararı verilirken o komisyonlarda bu pek dikkate alınmıyor. Biraz bunda

mesuliyet korkusu var. Yani "Orada aynı mal 100 lirayken sen niye 110 liraya aldın kardeşim?" diye acaba ileride bir hesap sorulur mu korkusu var. Hâlbuki şu anda Kanun diyor ki, "Yüzde 15'e kadar izin var, yani yerliyi tercih edebilirsin." Açıkçası Türkiye'de sadece kamuda değil de genel anlamda bir ithal ürün merakı var. Bu da maalesef bizim o kapalı ekonomi döneminden kalan bir hastalığımız mı diyeyim, yanlış bir alışkanlığımız mı diyeyim, bir ithal ürün meraklılığı var. Öyle satın alım örnekleri var ki, mesela yazmış, "Şu şu ürün olacak" parantez içinde "İthal olacak" demiş. Böyle son derece garip uygulamalarla da karşı karşıya kalıyoruz. Gerçekten buna da daha fazla özen gösterilmesi gerekecek.

Ben sözlerime son vermeden önce son bir konu üzerinde sizlere kısaca bilgi vermek istiyorum, o da Fatih Projesi. Biliyorsunuz bu proje içinde pek çok unsur var ama ana unsurları nedir? Türkiye'deki bütün ilköğretim ve ortaöğretim sınıflarına akıllı tahta uygulaması başlattık. Akıllı tahta dediğimiz nedir? Üzerine dokunarak komut verebildiğiniz led bir ekrandır, ki onun için akıllı tahta diyoruz. Bunun yanında da hem beyaz tahtası hem de o en klasik yeşil tahtası olan komple bir set. Bütün eğitim materyallerinin bu akıllı tahtalara yüklenmesi, öğretmenlerimizin bu akıllı tahtalar vasıtasıyla görsel olarak derslerini verebilmesini sağlamak istedik. Gerekteğinde sınıfa uzaktan eğitim verilebilmesini de kapsıyor.

Bir başka ayağı, tablet bilgisayar. İlköğretim ve ortaöğretimdeki 5. sınıf ve üstündeki bütün öğrencilerimize

tablet bilgisayar uygulamamız var. Bu da nasıl olacak? Malum bu tabletler çok hızlı yayılıyor Türkiye'de, yine öğrenimle ilgili, eğitimle ilgili bütün materyallerin bu tablet bilgisayarlara yükleniyor olması hem ders takipte hem de öğrencilerin evde dersle ilgili pek çok çalışmasını bu tablet bilgisayarlar yoluyla yapabilmesi sağlanıyor. Bu tablet bilgisayarlar ve akıllı tahta arasında bağlantı da var.

Bununla ilgili eğitim içeriğinin oluşturulması, yani bütün bu eğitim materyalinin, o programların oluşturulması gerekiyor. Yine öğretmenlerimizin eğitimi gerekiyor. Okullara fiber optik kabloların döşenmesi, okulların içine her sınıfa internet bağlantısı ucunun, kablosunun çekilmesi gibi çok kapsamlı bir proje. Tabii özellikle alınacak akıllı tahta ve tablet bilgisayar sayısı, Türkiye'de gerçekten önemli bir iç piyasa, iç pazar oluşturacak bir konu. Şu anda bütün dünya devleri ilgisini Türkiye'ye yöneltmiş durumda. Çünkü şu anda iPad dediğimiz cihazlar dünyada 14 - 15 milyon tane satılmış. Biz tek başımıza alacağımız tablet bilgisayar sayısı 10 milyon. Tüm dünyadaki satış rakamını mukayese ettiğimizde tek başına 10 milyonluk bir pazar, büyük bir pazar. Biz elbette sadece dışarıdan almayı düşünmüyoruz. Türkiye'de bu üretimi gerçekleştirmenin yollarını üzerinde çalışıyoruz ve şu anda kurduğumuz teknik heyet bu konuda yatırım yapacak firmalarla ilgili bir teşvik çalışması yapıyor. Ayrı bir ekip de bu işin satın alma prosedürü üzerinde çalışıyor. Yani belli yerlilik oranlarıyla, belli teknolojik özelliklere sahip bu ürünlerin hangi esaslara göre satın alınması gerektiğini araştırıyor. Dolayısıyla,

"Yatırım teşvik sisteminde, hem sektör bazında hem ürün bazında özellikle cari açığı da dikkate alarak yapabileceklerimize bakıyoruz. Tamamen ithal ikameci bir üretim yaklaşımıyla değil, Türkiye'nin çok miktarda ithal ettiği, dışarıya bağımlı olduğu aramamuller ya da bitmiş ürünleri Türkiye'de üretmenin yollarını araştırıyoruz. Çünkü yanlış sektörleri teşvik, yanlış alanlarda kapasite oluşması bu ülkenin değerli kaynaklarının da israfı anlamına gelecektir."

"Alınacak akıllı tahta ve tablet bilgisayar sayısı, Türkiye'de gerçekten önemli bir iç piyasa, iç pazar oluşturacak bir konu. Madem kendimizin böyle büyük bir iç pazarı oluyor, biz sadece bunu alıp kullanan bir ülke olmayalım, bu iş için bir üretim merkezi olabilmenin arayışı içindeyiz."

önümüzdeki dönemde bu konuyu Türkiye'de önemli bir üretim potansiyeli olarak görüyoruz. Bu ürünü özellikle tablet bilgisayarı Türkiye'de üretilip, buradan bu bölgeye, dünyaya nasıl satabiliriz? Madem kendimizin böyle büyük bir iç pazarı oluyor, biz sadece bunu alıp kullanan bir ülke olmayalım, bu iş için bir üretim merkezi olabilmenin arayışı içindeyiz. Bunun da, özellikle Türkiye'nin hedeflediğimiz yüksek teknoloji, yüksek katma değerli üretim noktasında bir fırsat olabileceğini düşünüyoruz. Tabii bu işin içinde dünya devleri var, bu işin içinde en gelişmiş ülkeler, en gelişmiş ekonomiler, en büyük ekonomilerin şirketleri var. Türkiye bu alanda kendine şöyle bir yer açabilir mi, bir pazar oluşturabilir mi, bunun için devlet ne yapabilir? Bu şu anda bizim üzerinde çalıştığımız, arayış içinde olduğumuz bir konu.

Ben sözlerimi daha fazla uzatmadan tekrar Ankara Sanayi Odamızın bu Meclis toplantımızın hayırlı olmasını diliyorum.

Ankara Sanayi Odamız, gerçekten Türk sanayisine, Ankara sanayine çok önemli katkıları bulunan bir kuruluşumuzdur, bir Odamızdır. Ankara, eskiden bir memur kenti, devlet binalarının olduğu, memurların ağırlıkta olduğu bir şehir olarak bilinirken, bugün Ankaramız artık başlı başına bir sanayi kenti olarak anılıyor. Ben de Ankara iş dünyasından gelen bir kardeşiniz olarak, Ankara Sanayi Odası ile çok uzun yıllardır hep yakın ilişkide bulundum. Gayretlerini, çalışmalarını gayet iyi biliyorum, takip ediyorum. Bütün bu organize sanayi bölgelerimizin kuruluşu, Ankara'nın bir sanayi kenti olarak ön plana çıkmasında Ankara Sanayi Odamızın çok büyük katkısı var. Bu güzel çalışmalarından ve katkılarından ötürü de Odamıza, Meclis Başkanımıza, Yönetim Kurulu Başkanımıza ve bütün üyelere teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

Hepinize saygılarımı, sevgilerimi sunuyorum.

Biyoteknoloji alanında yerli üretime destek bekliyoruz

HALİT ERYİĞİT

MADENİ EŞYA SANAYİİ MECLİS ÜYESİ

Öncelikle sağlık alanında yapılan reformlar ve yatırımlar nedeniyle hükümetimize çok teşekkür ediyorum. Ancak Türkiye’de biyomedikaliler olarak yaşadığımız sıkıntılar da çok. Sektörümüzde biyoteknoloji alanında çok yüksek meblağlı satın almalar oluyor. Tıp fakülteleri, sağlık yatırımları yapmaları nedeniyle ekonomiden ciddi pay alıyorlar. Ancak üniversitelerimizde bir ithal merakı var. Biz 21 yıllık akredite olmuş bir kuruluşuz ancak hâlâ kendimizi kanıtlayabilmiş değiliz. Yapılan alımlarda komisyon başkanı genellikle tıp doktorları oluyor ve bu ülkede çok kaliteli donanım olmasına rağmen ithal etmeyi tercih ettikleri için ciddi bir haksız rekabet söz konusu. Biz, “Yerli ise yapamamışlardır.” anlayışını kırmakta güçlük çekiyoruz. Dolayısıyla yerli üretimin desteklenmesini ve uluslararası alanda bize sahip çıkılmasını istiyoruz.

Yerli üreticiler olarak PPP yatırımları için gerekli donanım alımında yerli ürün kotası koyulmasını istiyoruz. Yüzde 50, 30, en azından yüzde 20 oranında yerli üretimden alınma şartı koyulursa hem uluslararası alana çıkma fırsatımız artar hem de kendimizi ithal rekabetine karşı bir ölçüde korumuş oluruz.

Bir diğer konu da yurt dışında, Güney Afrika’da, Irak’ta, Lübnan’da girdiğimiz hiçbir ihaleyi kazanamadık çünkü onlar paket ihaleleri yapıyorlar. Yurt dışındaki dağıtıcılardan yetki alamadığımız için pek çok ihaleye de katılamıyoruz. 21 yıldır Türkiye’de biyoteknoloji alanında çalışıyorum. Desteklediğimiz takdirde biyomedikal ve biyoteknoloji alanında Türkiye’ye çok ciddi katma değer sağlayacağımızı taahhüt ediyoruz.

Çelik Birliği ile geçmiş dönemde yapılan bir anlaşma sonucu teşviklere getirilen kısıtlamanın çözümlenmesi gerekiyor

SÖZER ÖZEL

MADENCİLİK SANAYİİ MECLİS ÜYESİ

Madencilik ve bunların uç ürünleri olan yatırımların devletimiz tarafından çok dikkatle izlendiği ve teşvik edileceği konusunda bize birtakım görüşler iletildi. Bilindiği gibi madencilik istediğiniz yerde değil ancak madenin olduğu yerde yapılabilir. Bu da genelde çok büyük altyapı yatırımların gerektirdiği, kırsal alan olan yerler ve bu bölgelere işgücü sağlayan bir sektör. Geçmiş dönem teşvik yatırımları programlarında bölgesel olarak madencilik teşvik edildi. Ancak bizim arzumuz, eğer madencilik teşvik edilecekse maden nerede çıkıyorsa orada yapılacağına göre, çıktığı bölge her nerede olursa olsun teşvik edilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Türkiye’nin cari açıkla ilgili yapmış olduğu çalışmalarda en büyük girdi olan kömür, demir gibi maddeler ön safhada yer alıyor. Çelik Birliği ile zamanında yapmış olduğumuz bir anlaşma nedeniyle teşviklerde kısıtlama var. Bunların nasıl

aşılacağına çözümlenmesi gerekiyor.

Şu anda dünyadaki konjonktürde madencilige büyük yatırım yapılmaya başlandı. Geçmiş dönemlerde riskli olduğu ve kâr etmediği için madencilige sermaye koyacak şirket yoktu. Türkiye’nin madencilik potansiyeli çok yüksektir. Bugün yalnız yabancılar değil, Türkiye’de birçok firmamız bu riski almaya hazırdır ve büyük çabalar sarf etmektedirler.

Bunun dışında maden atıklarıyla ilgili bir yönetmelik yıllardır Enerji Bakanlığımızın gündeminde olmasına rağmen bugüne kadar çıkmadı. Bunu Çevre Bakanlığı yapacak dediler, Çevre Bakanlığında da bir şey çıkmadı. Bu nedenle Çevre Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve madencilikle beraber, ülke şartlarımıza uygun bir atık yönetmeliğinin süratle çıkarılması gerekiyor.

ALİ BABACAN BAŞBAKAN YARDIMCISI Kapanış Konuşması

Dışarıdan yardım alırken, dışarıya yardım eden ülkeler arasına girdik

Bugün madencilik ve biyomedikal tıbbi cihaz sektörlerimizin önemli konularını sektör temsilcilerimizden dinledik.

Sözer Bey, teşviklerin bölgesel olmaması, madenlerin olduğu bölgeye yapılması gerektiğini ifade etti. Yeni teşvik sistemi oluşturulurken bu konunun biraz detaylı çalışılması, lazım.

Demir çelik üretimiyle ilgili devlet desteği teşvik uygulaması yok. Çünkü 1996'da biz Gümrük Birliğini imzalarken, hemen yanında bir anlaşma daha imzalamışız. O anlaşma gereği Avrupa'daki kapasite fazlasını da dikkate alarak, artık daha fazla destek, daha fazla kapasitesi oluşmasın, Türkiye'deki şirketler eğer özel teşvik alırsa -zaten Avrupa'da bu sektörde kapasite fazlalığı var- Türk şirketleri çok ciddi rakip olarak Avrupalı şirketlerin karşısına çıkar, zaten sıkıntılı olan sektörümüz daha da sıkıntıya girer düşüncesiyle o dönemin şartlarında böyle bir anlaşma yapılmış, Türkiye de imza atmış. Dolayısıyla, bütün bunların çözümü için oturup Avrupalılarla konuşmamız gerekecek. Çünkü karşıımızdaki 27 ülkenin de kendi sanayilerini, menfaatlerini korumayla ilgili keskin bir tutumları olacaktır. Hele hele bu krizden sonra kendi sanayilerinde daha büyük problemler yaşayacaklar. Biz o masaya; zaten düşünüşe geçmiş, sıkıntılar yaşayan bir Avrupa'nın karşısına; büyüyen, güçlenen Türkiye olarak oturacağız. Ancak Gümrük Birliğini müzakereye açmadan önce olumsuz bir tabloyla karşılaşma olasılığımızı iyi hesaplamalı ve önlemlerimizi almamız. Çünkü masaya oturduğumuzda eminim Avrupalı şirketler de komisyon üzerinden, üyelikler üzerinden Türkiye'yi zora sokacak, Türkiye'nin ihracatını kısıtlamaya yönelik ilave tedbirleri de isteyecekler, her türlü lobiyi yapacaklardır. Dolayısıyla, o anlaşmayı tekrar açtığınızda nihayetinde el sıkışarak kapatmanız, imzalamanız lazım. İşte o noktada çok dikkat etmek, hâlihazırdaki kazanımlarımızdan da geri bir noktaya düşmemek gerekiyor.

Bazı izinlerin Ankara'da toplanması konusunu burada öğrendim ama şöyle bir problem vardı: Bu bölgelerdeki izinlerle alakalı sıkıntılı bazı konular, bazı yanlış işlemler, olmadık yerlerde olmadık izinler gibi pek çok şikâyet geldi. Bu konuyu ilgili Bakanlığımızla görüşüp, çözümleme yoluna gidelim.

Yine tüm maden yatırımlarına sanki bir kimya tesisiymiş, kimyasal atılmış gibi bakılması Çevre Bakanlığıyla konuşmamız gereken konular arasında. Gereçlerinin, sonuçlarının değerlendirilmesi lazım.

Halil Bey'in ifade ettiği biyomedikal ve tıbbi cihaz konusuna gelince, bu konunun Türkiye'de üretiminin artması, Türkiye'de bunun teknolojinin geliştirilmesi tabii bizim de çok arzu edeceğimiz, çok sıcak bakacağımız bir konu. An-

cak tıp fakülteleriyle, üniversite hastanelerimizle ilgili bir sıkıntımız var: Tıp fakülteleri tamamen Sağlık Bakanlığımızın kontrolü dışında ve her biri ayrı ayrı bağımsız satın almalar yapıyor. Bunların bir kısmının maddi durumu son derece bozulmuş durumda. Piyasaya çok ciddi borçları var, satın almalarını çok dikkatsiz yapıyorlar. Öyle örnekler var ki, Sağlık Bakanlığımızın aldığı bir ürünü piyasadan 2 misli, 3 misli fiyata alabiliyorlar. Bunun bir nedeni, ekonomik kriz nedeniyle piyasada yaşadıkları sıkıntılar ama büyük bir kısmı da iş bilmezlikten kaynaklanıyor. Hastanelerin Sağlık Bakanlığı denetiminde olduğu düşünülüyor ama öyle değil. Yani hepsi bağımsız, ayrı ayrı yönetiliyor, yönetilmeye çalışılıyor. Bunun için şimdi Kanun Hükmünde Kararname taslağına "Maddi yönetimini yapamayan, yönetim konusunda zafiyeti bulunan tıp fakülteleri hastaneleri tek tek münferit olarak Bakanlar Kurulu kararıyla Sağlık Bakanlığımıza devredilecek." maddesini koyduk. Beceren yapacak, beceremeyen de kusura bakmayacak, Sağlık Bakanlığımız oraya el koyacak.

Yurt dışına gelince, TİKA vasıtasıyla ya da başka yollarla pek çok desteğimiz zaten aynı oluyor. Yani nakdi destek nispeten çok çok azdır ve mecburiyetlerde oluyordur. Türkiye'nin geçen sene 1 milyar dolar civarında bir dış yardımı vardı. Çok şükür, 2002-2003'te Türkiye yardım alan ülkeler listesindeydi, başkalarının yardım ettiği bir ülke konumundaydı. Şimdi biz, yardım eden ülkeler listesindeyiz.

Aynı yardımların dış ihalelerini ise bildiğim kadarıyla TİKA bölgesel olarak açıyor. Bölgesel ihalede bizim güvenliğimiz olmadığı için yabancı şirketler daha fazla kendi güvenlikleriyle giriyorlar. TİKA'nın o bölgede ihale açarken yerli ürünlere ağırlık vermesini istiyorsunuz. Bunu da TİKA'yla konuşmamız lazım.

Bizim dışarıda eksiklerimiz çok. Dolayısıyla, Dış Ticaret Müsteşarlığından gönderdiğimiz ticaret temsilciliklerimizin, ticaret ataşelerimizin sayıca çoğalması, daha çok ülkede olması lazım. Ayrıca o arkadaşlarımızın da meselelere daha bir özel sektör gibi bakabiliyor olması lazım. Burada sadece devlet elemanının değil, yanında mutlaka TİM ya da Odalar Birliği tarafından görevlendirilmiş özel sektör kaynaklı ve sözleşmeli arkadaşlarımızın da faaliyet göstermesi çok önemli. Ben bu konuyu seçimden hemen sonra Zafer Bey'le de konuştum, sadece devletin elemanının orada yeterli olmadığını söyledi. Dolayısıyla burada TOBB ve TİM'in biraz daha faal olması, seçtikleri kişilerin bizim ticaret müşavirlerimizin hemen yanında, etrafında çalışıyor olması, performans ortaya koyanların devam etmesi ama başaramayanların da sistemden çıkarılması lazım.

Daha İyisi İçin Değişim...

www.hidromek.com.tr

HIDROMEK®

ASOFORUM

Avrupa'daki borç krizinin Yunanistan'dan sonra İtalya'ya sıçraması ve İspanya ile Fransa'nın da her an bu ülkelerin arasına katılma olasılığındaki artışın, Euro Bölgesinin dağılma olasılığını da artırdığı dile getirilmektedir. Euro Bölgesinin dağılma olasılığını nasıl değerlendiriyorsunuz? Euro Bölgesinin dağılması ya da mali yapıları güçlü olan az sayıda ülkeyi içerecek biçimde daralması halinde bu gelişmenin Dünya ve Türkiye ekonomisi üzerindeki kısa ve orta vadeli etkileri sizce ne olabilir?

*“Sanayideki yapısal sorunların
çözümü, mikro alandaki reformlarla
mümkündür”*

PROF. DR. SEYFETTİN GÜRSEL
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
EKONOMİK VE TOPLUMSAL
ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
DİREKTÖRÜ

Euro bölgesinin mevcut haliyle devam etmesi mümkün görünmüyor. Bunun başlıca nedeni Güney Avrupa ülkelerinin, verimlilik ve kamu maliyesinin yapısal durumu itibarıyla Kuzey ile tamamen ayrılmış olmasıdır. Ortaya çıkan uçurumun kemer sıkma ile kapatılması olanaksız. Kuzey ülkelerinin, özellikle Almanya'nın büyümesini daha fazla iç talebe dayandırması ve daha yüksek enflasyon yaratması ise fantezi olarak duruyor. Güney ülkelerinin ise eurodan çıkmadıkça rekabet zaafını telafi etmesi, dolayısıyla da büyüme yaratması çok zor görünüyor. Ama bir yandan da Güney ülkeleri euroda kalmakta direniyorlar. Tek çözüm, Kuzey ülkelerinin 'yeni euro' altında türdeş yeni bir para alanı kurması olacaktır. Böylelikle yeni euro 'eski euro'ya karşı değerlendirilecek ve Güney ülkeleri Kuzey ülkelerine daha fazla ihracat yapacaktır. Güney ülkelerinin böyle bir büyüme yolu izlemesi akla daha yakın görünüyor. Aslında bu da kalıcı bir çözüm değil. En doğrusu, çekirdek bir sağlam yeni para birliği kurmak ve bunun dışında millî paralara sahip AB üyeleriyle yola devam etmek olacaktır. Zaten fiili durum bugün böyle. Sağlam para alanı için 9 ülke düşünülüyor. Çok daha ileri bir ekonomik entegrasyonun yolunu tutarak adım adım Federal Avrupa'nın inşasına girilebilir. Diğer üyeler ekonomik temelleri izin verdikçe federal çekirdeğe katılırlar ve zaman içinde Federal AB genişler.

Ancak bu noktaya gelinceye kadar Avrupa durgunluktan çıkamayacak. Türkiye'nin ihracatının olumsuz etkilenmesi ise kaçınılmaz. Bu nedenle Türkiye'nin büyümesi de düşecektir. Eğer ikili yapı AB'de kurumsal olarak kurulabilirse, Türkiye'nin AB üyeliği de kolaylaşır.

“En doğrusu, çekirdek bir sağlam yeni para birliği kurmak ve bunun dışında millî paralara sahip AB üyeleriyle yola devam etmek olacaktır.”

Küresel ekonomide sabit sermaye yatırımının yavaşlaması büyük durgunluğun ardında yatan en önemli nedendir

PROF. DR. ERİNÇ YELDAN

BİLKENT ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ, İDARİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ
İKTİSAT BÖLÜMÜ ÖĞRETİM ÜYESİ

Her şeyden önce şunu vurgulayalım: 2008'den bu yana yaşananlar, küresel krizin aslında değişik biçimlerde derinleşerek sürmekte olduğunu göstermektedir. Nitekim şu anda 'Avrupa'nın borç krizi' diye anılagelen ve bazı 'sorumluz' hükümetlerin neden olduğu savlanan krizin temelinde aslında kapitalizmin Bretton Woods sonrası dayanmakta olduğu birikim rejiminin çöküşü yatmaktadır. İkinci Dünya Savaşı sonrasında ABD'nin teknolojik ve finansal hegemonyası altında yapılandırılan bu sistem artık sermaye birikimini *sanayi üretimi* üzerinden değil, *finansal rant* üzerinden sürdürebilmektedir. Ancak finansallaşan dünyanın hayali değerlere dayalı köpük ve balonları, reel üretimi amaçlayan sermaye birikimi yerine kısa vadeli rantlara yönelmekte; sonuç olarak da istikrarsız ve kırılğan bir yapı ortaya çıkmaktadır.

Küresel krizin giderek uzayan bir durgunluk sürecine sürüklenmesi nedeniyle 2007 sonrası dönem *büyük durgunluk* diye anılagelmektedir. Büyük durgunluğa yol açan en önemli neden ise kapitalizmin merkez ekonomilerinde *kâr oranları toparlanmış olmasına karşın* sermaye yatırımlarının henüz kriz öncesi (zaten çok düşük olan) düzeylerine dahi çıkartılamamış olmasıdır. ABD'de özel sabit sermaye yatırımlarının 2010 düzeyi kriz öncesinin hâlâ yüzde 15 gerisindedir. Buna karşın, başta Amerika, İngilte-

re ve Kanada olmak üzere birçok gelişmiş ülkede şirketler ellerinde tuttıkları fonları sermaye yatırımına yöneltmek yerine nakit olarak değerlendirmekte ve küresel finans piyasalarının, deyim yerindeyse, kumarhane masalarında spekülasyon amaçlı olarak kullanmak arzusunda gözükmektedir. Amerika'da finans dışı şirketler ellerindeki 2 trilyon dolarlık nakit varlığı (ABD milli gelirin yaklaşık yüzde 13'ü) finansal spekülasyonun büyümesi altında atıl olarak tutmakta ve sermaye birikiminden uzaklaştırmaktadır.

Küresel ekonomide sabit sermaye yatırımının yavaşlaması büyük durgunluğun ardında yatan en önemli nedendir.

Öte yandan, özel sermaye yatırımlarının faizlerin yeniden indirimi yoluyla canlandırılması olası gözükmemektedir. 2009 boyunca devreye sokulmuş bulunan parasal canlandırma tedbirleri artık yeni bir ivme yaratma işlevini yitirmiş gözükmektedir. Keynesgil iktisadi yazında *likidite tuzağı* diye anılan bu noktada faiz oranları o derece düşük düzeye gerilemiştir ki, yatırım davranışlarının faizlerin daha da düşürülmesi suretiyle uyarılması mümkün olamamaktadır. Japonya'da tüm 1990'lı yıllar boyunca gözlenen bu olgu, şimdi küresel kapitalizmin diğer merkezlerine de sıçramış gözükmektedir.

Unutmayalım ki ekonomik büyüme, nihayetinde sermaye-

"Ekonomik büyüme, nihayetinde sermayenin sabit yatırımlarla büyütülmesi sürecidir. Reel sabit sermaye yatırımlarından uzaklaşıp, ellerindeki fonları çoğunlukla finans piyasalarında rant peşinde değerlendirme uğraşı içinde olan küresel sermayenin, krizi geride bırakabilecek teknoloji, üretim organizasyonu ve bunlarla uyumlu finansal üst yapıyı gerçekleştirebilmesi bu koşullarda olanaksızdır."

yenin sabit yatırımlarla büyütülmesi sürecidir. Reel sabit sermaye yatırımlarından uzaklaşıp, ellerindeki fonları çoğunlukla finans piyasalarında rant peşinde değerlendirme uğraşı içinde olan küresel sermayenin, krizi geride bırakabilecek teknoloji, üretim organizasyonu ve bunlarla uyumlu finansal üst yapıyı gerçekleştirebilmesi bu koşullarda olanaksızdır. Öte yandan finans dünyasının tatlı spekülâtif rantları olmadan da küresel ekonomi kendini üretmektedir.

Dolayısıyla, Avrupa'daki borç krizinin *yapısal maddi temelleri* küresel ekonomide reel üretken faaliyetlerin giderek Avrupa dışına çıkması, Avrupa ekonomilerinin kendilerini *üstün teknoloji finansal hizmet toplumu* olarak nitelermeye çalışarak, deyim yerindeyse, *sanayisizleştirme* dönemine sürüklenmesidir. Bu süreçte sermaye kesiminden vergi almama; vergi istisnaları, vergi afları gibi gerçeklerle hükümetlerin bütçe dengeleri sarsılmış ve devlet borçları yükselmiştir. Avrupa'nın borç krizini aşabilmek için kısa dönemde önerilen çareler, merkez bankalarının 'batık' hükümetlerin ve bankaların borç kâğıtlarını satın alarak piya-

salara yeniden nakit para sürebilmesine dayanıyor. Ancak bu adımın finansal varlıkların yeniden değerlendirilebilmesi için yeni 'kaldıraçlar' arayışı içinde olan küresel finansal yatırımcıların spekülâtif kazançlarını körüklemekten öteye geçmeyeceği, 2008 sonrası deneyimlerden biliniyor.

Dolayısıyla, şimdi Yunanistan ve belki de onu izlemesi muhtemel İspanya, Portekiz, İrlanda ve İtalya'nın AB üyeliği içinde kalarak, birliğin Maastrich kriterleri diye de anılan *istikrar ve büyüme paktı* yükümlülüklerini yerine getirmesi yakın gelecek dâhilinde olası gözükmemektedir. Bu konuda, örneğin, *Financial Times* yazarı **Wolfgang Münchau** Avrupa borç krizini şu sözlerle tanımlamaktaydı: "*Avronun çökmesi halinde, beraberinde Avrupa Birliği'nin de çöküntüye uğrayacağı endişesi sık sık dile getiriliyor. (...) Bu gözleme bir de şöyle bir ek yapmak mümkün: Eğer avro kurtarılsa, AB gene çökecektir. Zira eğer avroyu kurtaracak politikalar gerçekten uygulanırsa, bu Avrupa Birliği diye bildiğimiz sistemin artık uygulanamayacak olması anlamına gelecek.*"

"Avrupa'nın borç krizini aşabilmek için kısa dönemde önerilen çareler, merkez bankalarının 'batık' hükümetlerin ve bankaların borç kâğıtlarını satın alarak piyasalara yeniden nakit para sürebilmesine dayanıyor."

Avrupa Birliği'nin geleceği, bence AB'nin daha küçültülerek, parasal birlik, enflasyon, borçlanma ve maliye hedeflerini her ne pahasına olursa olsun savunmasından ziyade, söz konusu hedefleri ve parasal birliğin niteliklerini yeniden gözden geçirip revize edilmesiyle kurtarılabilir. Bu süreçte Avrupa Merkez Bankası, üye ülkelerin istihdam, büyüme ve yatırım gereksinimlerini karşılayacak ve *nihai borçlanma birimi* işlevini yerine getirecek biçimde "*gerçek bir merkez bankası*" hüviyetine kavuşturulmalıdır.

Avrupa ekonomilerinde durgunluğun yaygınlaşması, ihracat gelirlerinin yüzde 20'sini buradan elde etmekte olan Amerikan ekonomisi için önemli bir tehdit olarak göze çarpmaktadır. Küresel ticaret akımlarında beklenen yavaşlamanın Japonya, Kore ve Singapur gibi Uzak Asya'nın '*ihracat kaplanlarını*' şimdiden etkilemiş durumda olduğu görülmektedir. Ekim ayına ait dış ticaret verileri Japonya'nın ihracat gelirlerinin önceki yıla göre yüzde 3,7 azaldığını ve bunun sonucunda da Japon dış ticaret açığının 273 milyar yene (yaklaşık 3.5 milyar dolara) ulaştığını gösteriyor. Bu gelişmenin "*piyasaların Japon ekonomisi için öngörülen 800 milyon dolarlık dış ticaret fazlası beklentilerini*" doğrulamadığını, tersine, Japonya'nın uzun yıllardan beri ilk defa dış ticaret açığı vermekte olduğunu gözlüyoruz. Dolayısıyla, Uzak Doğu Asya'da *ihracata dayalı büyüme*

olanakları 2012'de ciddi anlamda kısıtlanmış gözükmektedir.

Kuşkusuz, söz konusu olumsuz beklentiler sadece Amerika ve Japonya ekonomilerine özgü değil. İhracat gelirlerinin yarısına yakını Avrupa piyasalarından elde eden Türkiye için de benzer tehditlerin söz konusu olduğu çok açık bir gerçek. Diğer yandan döviz kurlarındaki yukarı doğru hareketlenme, ithalat maliyetleri giderek tırmanmakta olan ulusal sanayinin uluslararası piyasalardaki rekabet gücünü giderek zayıflatıyor.

Nitekim Türkiye'nin geçtiğimiz hafta yayımlanan dış ticaret verileri, dış açığın (cari işlemler açığının) yıl başından bu yana geçen dokuz ayda 60.7 milyara çıktığını ve söz konusu rakamın geçen yılın eş dönemine göre yüzde 101 artış ifade ettiğini belgeliyor. Cari işlemler açığının on iki aylık birikimli düzeyinin 77.7 milyara tırmanarak Türkiye ekonomisi için çok ciddi bir kırılganlık ve istikrarsızlık unsuru olduğunu; bunun da ötesinde, böylesi bir dış açığın Türkiye'de sürmekte olan işsizlik sorununun ana yapısal nedenini oluşturduğunu ve ulusal sanayinin ve enerji üretiminin ithalata bağımlı yapısı değiştirilmedikçe bu sorunun üstesinden gelinemeyeceği gerçeğini bu satırlarda artık tekrarlamaya gerek duymuyoruz.

“Kriz, geleneksel yöntemlerle çözülemeyecek kadar derin”

PROF. DR. HÜSEYİN ÖZEL

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ
İNGİLİZCE İKTİSAT BÖLÜM BAŞKANI

Daha 2007’de ‘eşikaltı mortgage’ kriziyle başladığı düşünülebilecek olan küresel kriz, son bir yıldır Avrupa Birliğinin de geleceğini etkilemeye başlamış görünüyor. Şu anda yaşananlar, basitçe bir borç ya da Euro, hatta Avrupa Para Birliğinin krizi olması ötesinde, Avrupa Birliği düşüncesinin kendisinin de sorgulanmaya başladığı bir dönemi başlatmış görünüyor. Nitekim geçtiğimiz hafta içerisinde Merkel ile Sarkozy, AB anlaşmasının gözden geçirilmesi gereğini yüksek sesle dile getirmeye başladılar. Öyle görünüyor ki, Yunanistan, İspanya, Portekiz ve İtalya’yı etkileyen finansal kriz ile beraberinde getirdiği Euro krizi, Avrupa Merkez Bankasının çözebileceğinden daha da derin. Borçların kapatılması için gerekli olabilecek geleneksel kolay para politikası ile çözülebilecek gibi görünmüyor. Öyle ki, Euronun bir rezerv para olma özelliğini yitirmesi olasılık dışı değil gibi. Bu durumda, ya güçlü ülkeler (ki şu anda pratikte bu Almanya demek) sistemin geleceğini kurtarmak adına bütün yükü üstlenecekler ya da ‘küçülme’ politikası izleyerek, politik olarak olmasa da Avrupa Birliğinin sınırlarını daraltma politikası benimseyecekler. Belki de bu, “Avrupa Ekonomik Top-

luluğuna” dönüş, ya da en azından Euro bölgesinin sınırlarının yeniden çizilmesi anlamına geliyor. Her iki seçenek de bildiğimiz anlamda Avrupa Birliğinin varlığını sürdürmemesi, en azından tasarımının değiştirilmesi demek. Üstelik bu iki politikanın da bu kriz derinleştikçe ya da öteki ülkelere yayıldıkça, üye ülkeler arasında yakın bir işbirliği olmadan sürdürülmesi çok da olanaklı görünmüyor.

Ancak bence asıl sorun, böyle bir dilemmadan kurtulacak politik enstrümanların Avrupa Birliğinin elinin altında şu anda bulunmaması. Avrupa Birliği her ne kadar nihai olarak ulus-devletlerin ortadan kalkarak Birleşik Avrupa idealinin hayata geçirilmesi amacını güdüyordu ise de şimdiye kadar dünyanın çeşitli bölgelerindeki politik çalkantı ve kriz benzeri durumların (örneğin 90’lardaki Bosna krizi, günümüzdeki Arap Baharı, Libya ve şimdi de Suriye krizlerinde olduğu gibi) ele alınmasında Avrupa Birliğinin doğrudan bir etkisini gözlemek mümkün olmadı. Doğrudur, özellikle Almanya, İngiltere ve Fransa ‘çözüm’ bakımından önemli roller oynadı ise de hâlâ kendi ulus-devlet perspektiflerinden ve isteklerinden ayrı olarak birleşik

“Euro krizi, Avrupa Merkez Bankasının çözebileceğinden daha da derin. Borçların kapatılması için gerekli olabilecek geleneksel kolay para politikası ile çözülebilecek gibi görünmüyor.”

"Bu durumda, ya güçlü ülkeler sistemin geleceğini kurtarmak adına bütün yükü üstlenecekler ya da 'küçülme' politikası izleyerek, politik olarak olmasa da Avrupa Birliğinin sınırlarını daraltma politikası benimseyecekler."

bir Avrupa düşüncesine pek de bağlı oldukları söylemez. Bunun anlamı belki de, işler kötüye gitmeye başladığında, ilk vazgeçilen anlayışın birleşik Avrupa düşüncesi olduğu. Bugünlerdeki finansal kriz ile birlikte gelen Euro krizi de bir istisna gibi görünmüyor. Bu durum şu anda Avrupa'nın; ortak, üzerinde tartışılarak alınan kararların uygulandığı bir durumun çok uzağında olduğu anlamına geliyor. İşbirliği yerine birbirine rakip görünen karar birimleri arasındaki çelişkileri daha yakından gözleme fırsatı ortaya çıktı. Hatta bu, 1930'lardaki gibi 'beggar thy neighbor' politikasına ve ne yazık ki, Avrupa çapında yükselen ırkçılık ve zenofobinin de gösterdiği gibi bir toplumsal rahatsızlığa, hatta çatışmalara götürebilir.

Bu türden kötü olasılıkların ortaya çıkmasını engellemenin iki olası yolu var görünüyor. Bunlardan birisi

tümüyle ABD'nin 'imparatorluk' hegemonyası altına girip (örneğin yeni bir 'Marshall Yardımı' türü destekler sayesinde) hem ekonomik hem de hatta politik bağımsızlık düşüncesinden tümüyle vazgeçmek (ki buna, kendisi de krizin etkileriyle uğraşan ABD'nin ne kadar gönüllü olacağı ayrı bir soru). Bu noktada, Obama'nın özellikle çevre dostu enerji kaynaklarının araştırılması için kabul ettiği büyük mali desteğin Avrupa'ya da yarar sağlayabileceği olasılığı da düşünülebilir ancak Avrupa'nın artık teknolojik önderlik rolünü oynama yeteneğinin bulunmadığı dikkate alınırsa, böyle bir olasılık düşük. Öteki yol da AB'nin sınırlarını (hem ekonomik hem de hatta belki de politik olarak) bildiğince daraltarak (Euro Bölgesinin kapsamını daraltmak yoluyla) bu durumdan kurtulmak. Ancak her iki durumda da, bildiğimiz anlamdaki Birleşik Avrupa

"Bu durum şu anda Avrupa'nın; ortak, üzerinde tartışılarak alınan kararların uygulandığı bir durumun çok uzağında olduğu anlamına geliyor. İşbirliği yerine birbirine rakip görünen karar birimleri arasındaki çelişkileri daha yakından gözleme fırsatı ortaya çıktı."

düşüncesi büyük yara almış olacak. Belki de eşyanın tabiatı gereği olması gereken de bu. Yine de önümüzdeki dönemin ne gibi değişiklikler getireceğini bekleyip görmek en iyisi. Türkiye'nin bu durumda yapabileceği pek fazla bir şey yok. Zaten Türkiye de belki bu sürecin farkında olarak bir süredir yönünü yalnızca AB ile sınırlı tutmama politikasını benimsemiş. Böyle bir politika, her ne kadar 'eksen kayması' tartışmaları yaratsa da Türkiye'nin ufkunun artık daha 'küresel' bir ölçekte belirlenmeye çalışıldığının da göstergesi.

“Küresel kriz henüz tam olarak küreselleşmedi”

MAHFİ EĞİLMEZ
HAZİNE ESKİ MÜSTEŞARI

Avrupa'daki borç krizi son derecede ciddi bir boyuta ulaşmış bulunuyor. Eskiden de İtalya, Belçika ve Yunanistan gibi yüksek borçlu ekonomiler söz konusuydu ama borç çevirme yeteneklerinin bulunması, bu ekonomilerin bir krize girmesine engel oluyordu. Bugün geldiğimiz aşamada artık borçlanma olanaklarının daralmış bulunması, borçlanma maliyetlerinin yükselmiş olması borçların çevrilmesi olasılığını bir hayli düşürmüş görünüyor. Bir başka ifadeyle Avrupa'daki ekonomilerin çoğu, vadesi gelmiş borçlarını çevirmede sıkıntı yaşıyorlar.

Böyle bir ortamda Avrupa Birliğinin ya da Euro Birliğinin dağılması, olası gelişmelerden biridir. Bu gerçekleşirse yalnızca Avrupa'yı değil bütün dünyayı etkileyecek bir kaos ortamına girilmesi de kaçınılmazdır. Türkiye bu ortamdan oldukça ağır biçimde etkilenir. Başta ticaret olmak üzere ekonomik ilişkilerin ağırlığının Avrupa ülkeleriyle olması nedeniyle bu etkinin ağır ve yaygın olacağını düşünüyorum. İkincisi, Euro bölgesinin daralması olasılığıdır. Yani zayıf ekonomilerin, AB üyeliğine devam etmekle birlikte, Euro alanından çıkarılması ola-

sılığı. Bu konu özellikle Yunanistan için son zamanlarda gündeme getirilmektedir. Türkiye açısından ilk olasılığa göre daha iyi bir gelişme olarak kabul edilse de hem Avrupa hem de Türkiye üzerinde etkileri olacağı kesindir.

Ben bu tür bir dağılma ya da daralma olasılığının en azından şimdilik gündemde olmadığını düşünüyorum. Bence gündemdeki sorun krizin giderek yaygınlaşması ve küreselleşmesidir. Bizi en çok etkileyecek olan da budur. Ben, yaşanan küresel krizin henüz tam olarak küreselleşmediğini, şimdilik ABD ve AB ile sınırlı kaldığını düşünüyorum. 2012 yılında krizin yükselen piyasa ekonomilerine yayılacağını ve bu çerçevede Türkiye üzerinde çok daha ağır etkiler yaratacağı kanısını taşıyorum. Krizin böyle bir yaygınlık kazanması ve gerçek anlamda bir küresel krize dönüşmesi halinde de bu durumun uzunca bir süre bütün küresel sistemi etkileyerek depresyona yol açacağını tahmin ediyorum. Çin'den son günlerde gelen sinyaller bu tahminime paralel yönde görünüyor.

“Böyle bir ortamda Avrupa Birliği'nin ya da Euro Birliğinin dağılması, olası gelişmelerden biridir. Bu gerçekleşirse yalnızca Avrupa'yı değil bütün dünyayı etkileyecek bir kaos ortamına girilmesi de kaçınılmazdır.”

30'dan fazla ülkede
**DÜNYANIN HARCINI
TAŞIYORUZ!**

Hazır beton ve inşaat sektörünün ihtiyaçları için yenilikçi ve zorlu koşullarda yüksek performans gösteren farklı tip ve modellerde transmikser üretiyoruz.

NT GRUP TRANSMİKSER

ASO KOBİ-İHRACAT ÖDÜLÜ

Merkez

Saray Mah. 195. Sokak No: 1
(Eski İstanbul Yolu 27. Km) Kazan | ANKARA
T: +90 312 815 50 06 F: +90 312 815 41 94

ntgrup@ntgrup.com.tr

www.remarfrelam.com

Şube

İkitelli OSB Turgut Özal Cad. Pik Dökümcüler Koop.
B/4 Blok No. 9 İkitelli | İSTANBUL
T: +90 212 485 48 90 F: +90 212 485 83 90

www.ntgrup.com.tr

ISO 9001:2008
OHSAS 18001

DOSYA

Değişen Dünyayı Anlamak İçin Önemli Bir Kavram: Yönetişim

DOÇ. DR. MURAT OKÇU

Süleyman Demirel Üniversitesi, Kamu Yönetimi Bölümü

GİRİŞ

1999 Marmara depremi hayatımızda çok ciddi acılar bıraktı. Ama bir başka açıdan bakıldığında, özellikle Türkçe literatürde o zamana kadar akademik olarak az da olsa tartışılan fakat günlük yaşamda ne anlama gelebileceği üzerinde kimsenin pek bir fikri olmadığı bir kavramın, *yönetişim* kavramının, somut olarak ne ifade edebileceğini bizlere gösterdi. Çünkü deprem sadece Marmara bölgesini değil, örgütlenmesi, işleyişi, kurum ve kuruluşlarıyla tüm devleti vurmuştu. 20. yüzyıl bitmeden hemen önce yaşanan bu son felaket, mevcut *yönetim* anlayışıyla 21. yüzyılda devam edemeyeceğimizin en somut göstergesi olmuştu. Zaten çok sayıda sivil toplum örgütü depremden sonra ortak bir bildiri yayımlayarak *yönetişim* istediklerini ifade ettiler. Peki, günlük kullanımda artık sık sık karşımıza çıkan ve çoğu zamanda dilimizde hafif eğreti bir şekilde duran bu *yönetişim* ne anlam ifade etmektedir? Eskiden beri kullanmakta olduğumuz 'yönetim' kavramı artık neden yetersiz kalmaktadır da onun yerine 'yönetişim' kavramını kullanmaktayız? Dünyada toplumsal, ekonomik ve idari hangi değişimler yaşanmış, bu da yönetim yerine artık *yönetişim* kavramının devreye girmesini zorunlu kılmıştır? Bu yazıda bu soruların yanıtları aranmaya çalışılacaktır.

YÖNETİMDEN YÖNETİŞİME

Kelime kullanımına baktığımızda *yönetişim*in, *yönetim* kelimesine -biraz zorlamayla da olsa- "işteşlik" (karşılıklık) ekinin eklenmesiyle ortaya çıktığı görülmektedir. Örneğin, "itmek" fiili bir kişinin diğerini tek başına itmesini ifade ederken 'itışmek' kelimesi en azından iki kişinin karşılıklı olarak birbirlerini ittiklerini ifade etmek üzere kullanılmaktadır. Esasında *yönetişim* kelimesi de *yönetim* kelimesinin ifade ettiği gibi bir kişi ve grubun tek taraflı olarak yönetme eylemini gerçekleştirmesinin

yerine, mevcut tüm aktörlerin yönetme işine katılmasına, bu eylemin bir parçası olmalarına gönderme yapmak üzere kullanılmaktadır. Her ne kadar basitçe böyle tanımlansa da her şeyi açıklamaya başladığı varsayılan diğer pek çok kavramın başına gelenler *yönetişim* kavramının da başına gelmiştir: *Yönetişim* kavramı da giderek belirsizleşip muğlâklaşmakta ve hiçbir şeyi tam olarak açıklayamaz hale gelmektedir. Yine de oldukça esnek ve çok yönlü kullanımına rağmen *yönetişim* kavramının en az altı farklı kullanımından bahsedilmektedir: 1) Minimal devlet, 2) Şirket yönetişimi (*corporate governance*), 3) Yeni Kamu İşletmeciliği (*new public management*), 4) "iyi yönetişim" (*good governance*), 5) sosyo-sibernetik sistemler ve 6) "kendi kendine organize olan ağbağlar" (*self-organised networks*) (Rhodes, 1996: 652). *Yönetişim* bu saydığımız akademik tanımlamaların ötesinde devlet veya kurumların başvurduğu bir strateji olarak da kullanılmaktadır. Örneğin, Birleşmiş Milletler ve Dünya Bankası "iyi yönetişimi" -sivil toplum kavramı ile beraber- geliştirmekte olan ülkelerin takip etmesi gereken bir örnek strateji olarak sunmaktadır (Cram, 2001: 599).

Değişen Devlet

*Yönetim*den *yönetişim*e doğru yaşanan dönüşüm esas itibarıyla devletin yeni rolü ile ilgili yaşanan değişimi de çok güzel bir biçimde yansıtmaktadır. *Yönetişim*in ortaya çıkması devletin işleyişi, kapasitesi ve sınırları ile ilgili sahip olduğumuz klasik anlayışlar için gerçek manada bir meydan okuma içermektedir. En son kerte bu meydan okuma demokratik ve hesap verebilir bir devletin nasıl olması gerektiği ile alakalıdır. Bazı yazarlar saf anlamıyla liberal - demokratik perspektife sahip bir devlet modelinden, devlet dışında yer alan diğer tüm aktörlere bağımlılığın şekillendirdiği bir devlet modeline geçildiğini iddia etmektedirler (Peters ve Pierre, 2001: 131).

"Yönetişim kelimesi yönetim kelimesinin ifade ettiği gibi bir kişi ve grubun tek taraflı olarak yönetme eylemini gerçekleştirmesinin yerine, mevcut tüm aktörlerin yönetme işine katılmasına, bu eylemin bir parçası olmalarına gönderme yapmak üzere kullanılmaktadır."

“Yönetişim sadece devlete ve onun resmi işleyişine ait eylemlerle sınırlı değildir. Yönetişim topluma öncülük eden, onu kontrol ve idare eden, yöneten sosyal, siyasal ve yönetsel bütün aktörlerin tüm aktivitelerini açıklamak için kullanılmaktadır.”

Eskiden beri kullanageldiğimiz yönetim kavramı ister bizatihi devlet ve onun kurumları olsun isterse özel sektör işletmeleri olsun daha çok bu kurumların formal yani resmi işleyişi, örgütlenişi ile ilgili yönere vurgu yapmaktadır. Oysa yönetim, kamu ve özel politikaların gerek üretildiği gerekse uygulandığı -bu anlamda eski yönetim kavramının es geçtiği- süreçlere odaklanır. Başka bir şekilde ifade etmek gerekirse yönetim, izlenecek politikaların sadece geleneksel olarak seçilmiş yönetimlerce ve mevcut yönetim kademelerince üretilmesi yerine bu politikaların kamu, özel sektör ve sivil toplum katılımıyla çok daha geniş bir perspektifle geliştirilip uygulanmasına işaret etmektedir. Mevcut sorunları çözmek yahut hâlihazırdakinden daha iyi bir noktaya ulaşmak anlamında politikaların üretilmesinde yönetim tarafından geliştirilen formül gayet açıktır: Politika üretim ve uygulaması = Kamu sektörü + Özel sektör + Sivil toplum. Kısacası artık masada sadece devletin resmi, atanmış bürokratları ve onlara yön veren siyasetçiler değil, aynı zamanda özel sektörün temsilcileri ile üçüncü sektör olarak da adlandırılan sivil toplum temsilcileri de yer almaktadır. Bu manada mesela kamu ile özel sektör arasında ortaklıklar oluşturmak (*Public Private Partnership-PPP*), her üç sektörden oluşan ağlar (*networkler*) geliştirmek artık günlük politikaların olağan bir parçası haline gelmektedir. Elbette tüm bunlar neticesinde kaçınılmaz bir biçimde devletin sahip olduğu otorite ve günlük hayatta oynadığı rolün azalması sonucu ortaya çıkmaktadır (Greenwood, Pyper ve Wilson, 2002). Kısacası dar anlamıyla yönetişimin devletten anladığının ‘minimal devlet’ olduğu hatta yönetişimin bazıları tarafından doğrudan böyle tanımlandığı bir sır değildir. Bu açıdan yönetim devlet müdahalesinin boyutlarının yeniden belirlenmesini, kamu hizmetlerinde açığa çıkacak boşluğun ise piyasa veya piyasa benzeri mekanizmalar kullanılarak doldurulmasını talep etmektedir. Kamu

sektörünün büyüklüğü genelde şu üç ölçüt ile tespit edilmektedir: 1) Kamu harcamaları, 2) Kamunun sahip olduğu girişimler ve 3) Kamu çalışanlarının sayısı. Tüm dünyada özellikle 1980’lerle birlikte yapılan kapsamlı kamu reformları sayesinde kamu çalışanlarının sayısı belli bir oranda azalmış, özelleştirmeler neticesinde de kamunun sahip olduğu şirket sayılarında düşüş yaşanmıştır. Fakat kamu harcamalarının Gayrisafi Milli Hâsıla’ya oranı çoğu ülkede değişmemiştir (Coşkun, 2003: 41).

Yönetişimin yönetim kavramından daha kuşatıcı bir kavram olarak kullanıldığı gayet açık gözükmektedir. Yönetişim, bir yandan yönetimle ilgili devleti ve devlete ait resmi kurumları kapsarken diğer taraftan devlet (ve kurumları) dışında yer alan mekanizmaları da içermektedir. Bu mekanizmalar aracılığı ile yönetim içinde yer alan kişi ve organizasyonlar hedefleri yönünde hareket etmekte, sorunlarını gidermekte ve isteklerini yerine getirmektedirler. İşte bu yüzden Kooiman (1993: 2) yönetişimi, sosyal ve politik sistemlerde yer alan katılımcı tüm aktörlerin çabalarının “ortak” bir sonucu olarak ortaya çıkan bir kalıp veya yapı olarak görmektedir. Bu kalıp tek bir aktöre yahut ‘aktörler grubuna’ indirgenemez. Kamusal ya da özel, tek başına hiçbir aktör sosyal ve politik sistemlerde yer alan karmaşık ve dinamik sorunları çözmek için gerekli tüm bilgi ve enformasyona sahip değildir. Hiçbir aktör belli bir politika üretme ve uygulama aracının etkin kullanımını sonuna kadar sağlayacak yeterli bilgiye de sahip değildir. Ayrıca hiçbir aktör, sosyal ve politik sistemler içerisinde tek başına ve tek taraflı olarak üstünlük sağlayacak yeterli eylem potansiyeline de sahip değildir. Burada hayati olan nokta şudur: Yönetişim sadece devlete ve onun resmi işleyişine ait eylemlerle sınırlı değildir. Yönetişim topluma öncülük eden, onu kontrol ve idare eden, yöneten sosyal, siyasal ve yönetsel bütün aktörlerin tüm aktivitelerini açıklamak için kullanılmaktadır.

Yönetişim kavramı, yönetimin yansıttığından daha karmaşık ve girift ilişkilerin dünyasını yansıtmaktadır. Karşılıklı ve girift ilişkilerin varlığı mutlaka sorun çıkması anlamına gelmemektedir. Yönetişim "karşılıklı olarak birbirine bağımlı ve girift ilişkiler içinde yer alan bağımsız aktörlerin kendiliğinden örgütlenmesi" anlamına gelmektedir. Fakat bu 'öz-örgütlenme', sürekli diyalog içinde olmayı ve kaynakların paylaşarak ortak kullanılmasına yaslanmaktadır. Sosyal ve politik bir sistem içinde yer alan tüm tarafların hepsine yarar sağlayacak ortak projelerin geliştirilebilmesi, ortaya çıkan çelişki ve açmazların üstesinden gelinebilmesi için diyalog ve paylaşım bir zorunluluktur. İşte tam da bu yüzden yönetim tarihsel bir açmazı aşmak için çok önemli bir potansiyel taşımaktadır. Bu açmazın bir tarafında piyasa anlayışı yer almaktadır. Malum, piyasa birbirinden farklı ve birbirinden yalıtılmış unsurların kendi rasyonel çıkarları doğrultusunda kâr peşinde koşmalarına dayanmaktadır ve mal ve hizmetlerle paranın mübadelesine dayanan bir 'görünmez el' tarafından idare edilmektedir. Açmazın diğer tarafında devlet yer almaktadır. Devletin etkisi, tepeden inme bir şekilde tek taraflı olarak belirlenen ve çok önemli olarak addedilen hedeflerin gerçekleştirilmesi için uğraşan 'merkezi planlamanın' nereye ineceğini belirlediği ('kadife eldiven' içinde saklı) 'demir yumruğa' dayanmaktadır. İşte, bu çerçevede yönetim gittikçe kompleks ve küresel hale gelen dünyamızda, piyasa ile devlet arasındaki bu tarihsel açmazın üstesinden gelebilme ihtimali olan yeni bir sorun çözme yaklaşımı olarak görülmektedir (Jessop, 2001).

Yönetişimin ortaya çıkışı ile ilgili açıklamaların pek çoğu yönetim ile liberal demokratik söylemlerin, piyasa merkezli toplumsal yapılanma çabaların ve uluslararası sermayenin etkisini vurgulamaktadırlar (Gündoğan, 2010: 18). Bu noktada özellikle yönetim ile "Yeni Kamu İşletmeciliği" arasındaki karşılıklı etkileşimden

bahsedilebilir. Zaten teorik içeriğine bakılırsa Yeni Kamu İşletmeciliği, ekonomik açıdan Kamu Tercihli Teorisinden politik açıdan Yeni Sağ İdeoloji'den ve "İşletmecilik" (*Managerialism*) akımından türetilmiş görüşlerin bir bileşimi olduğu görülecektir. Özü itibarıyla Yeni Kamu İşletmeciliği, kamu hizmetlerinin sunumunda mevcut yapıların yeniden düzenlenmesini, *çeşitli özel sektör işletme tekniklerinin kamu sektöründe uygulanmasını*, 'piyasa-benzeri' yahut 'yarı-piyasa' türünden mekanizmalar yoluyla bir zamanlar kamusal olarak görülen hizmetlerin devlet dışı (özel ve / veya gönüllü) aktörler tarafından da sunulmasını savunmaktadır. Böylelikle devletin satın alan / hizmetten yararlanan rolü ile pek çok hizmetin üreticisi olma rolü birbirinden ayrıştırılmaktadır. Buradan, 'her şeyi yapan' değil 'başkalarını yapılabılır kılan devlet' (*enabling state*) fikrine ulaşılmaktadır. Bu yaklaşımda geminin 'dümeninde olmak' devletin esas görevi olarak öne çıkarken, diğer kurumların 'kürek çeken' (yahut diğer bir deyişle 'sağlayıcı') konumda olmaları tercih edilmektedir. Kamusal mal ve hizmetlerin doğrudan üretilmesi ile bu mal ve hizmetlerin sunumunun birbirinden ayrıştırılması (İngilizcesi ile *production* ve *providing* arasındaki ayırım) kaynak dağılımında piyasa mekanizmalarının üstünlüğünü yeniden tesis etme anlamına gelmektedir. Zamanla özellikle Hollanda, İngiltere, Danimarka gibi AB ülkelerinde Yeni Kamu İşletmeciliği akımının yönetime doğru evrildiği görülmektedir. Yeni Kamu İşletmeciliği doğrultusunda yapılan reformlar güven kaybı, parçalanmışlık, devletin etkisizleşmesi gibi istenmeyen sonuçlar doğurmuştur. Kamu hizmetlerinin tamamen piyasalaşmasının olumsuz etkilerini önlemek üzere yönetim modeli gündeme getirilmiştir (Gündoğan, 2010: 18). Buradan da anlaşılacağı üzere "Yönetişim, genellikle sanıldığı gibi 'demokratik idealler' nedeniyle değil, bir yönetilemezliği yönetebilmek ihtiyacıyla or-

"Yönetimden yönetime doğru yaşanan dönüşüm esas itibarıyla devletin yeni rolü ile ilgili yaşanan değişimi de çok güzel bir biçimde yansıtmaktadır. Yönetişimin ortaya çıkması devletin işleyişi, kapasitesi ve sınırları ile ilgili sahip olduğumuz klasik anlayışlar için gerçek manada bir meydan okuma içermektedir."

"Neticede devlet kendi sınırları içerisinde dahi artık tek başına ve rakipsiz değildir. Uluslararası, ulusötesi ve AB gibi ulusüstü pek çok kurum tarafından ulus devlete 'meydan okunmaktadır'. 1950'lerden bu yana devletlerin siyasi otorite üzerindeki tekelleri zayıflamıştır. Bunda teknolojik gelişmelerle artan karşılıklı bağımlılıkların getirdiği dışsallıkların, klasik ulus devlet yapılanmasıyla karşılanamaz olması da önemli bir rol oynamıştır."

taya çıkan bir yöntemdir." Büyüyen, karmaşıklaşan yapıların işlerliğini sağlamaya çalışan, bunu başarabilmek için de ilgili tüm tarafları yönetim sürecine katan bir yöntemdir (Uçkan, 2010: 109).

Neticede devlet kendi sınırları içerisinde dahi artık tek başına ve rakipsiz değildir. Uluslararası, ulusötesi ve AB gibi ulusüstü pek çok kurum tarafından ulus devlete 'meydan okunmaktadır'. 1950'lerden bu yana devletlerin siyasi otorite -hukuki olarak bağlayıcılığı olan kararlar alabilme kapasitesi- üzerindeki tekelleri zayıflamıştır. Bunda teknolojik gelişmelerle artan karşılıklı bağımlılıkların getirdiği dışsallıkların, klasik ulus devlet yapılanmasıyla karşılanamaz olması da önemli bir rol oynamıştır. Bu yönüyle çok düzlemlili yönetim kavramı tanıdık ve bildik devlet mefhumlarıyla, özellikle de yurttaşlık ile milliyetin birbiriyle örtüştüğü yani tek bir devlet içinde tek bir milletin var olduğu siyasal bir mevcudiyet olan ulus-devlet mefhumu ile (Carmichael, 2002: 23) uyum göstermemektedir.

Değişen Ekonomi

Peki, ekonomide neler yaşanmıştır da bunlar yönetim kavramı, devletin anlamı ve işleyişi vs. gibi konular üzerinde etkili olmuştur? Yaşananları 70'li yılların başlarına kadar geri götürmek olası gözükmemektedir. Bu yıllarla birlikte sermayenin küresel ölçekte yeniden örgütlenmesinden ve kendisini yeniden üretmeye başlamasından bahsedilebilir. Şu bir gerçektir ki sermayede yaşanan bu olağandışı gelişmeler sosyal bilimlerin farklı disiplinlerince incelenip örneğin 'post - fordizm', 'ekonomik yeniden yapılanma' ve 'küreselleşme' gibi farklı isimlerle de adlandırılmışlardır. Ulaşım ve iletişim teknolojilerinde yaşanan ilerlemelerin gücünü arkasına alan

sermaye, dünya çapında, yani küre ölçeğinde iş görme ve örgütlenmeye başlamıştır. Sermayenin coğrafi olarak yeni bir ölçek içerisine dâhil olması ya da diğer bir deyişle ölçeğini genişletmesi kapitalist ilişki ve düzenin tamamıyla değişmesine yol açmıştır. Bunun neredeyse kaçınılmaz sonucu olarak, sermayenin eski oyun bahçesi, klasik ekonomi politikalarının tasarlandığı ve uygulandığı coğrafi birim olarak 'devlet'in yanında artık başka güçler de boy göstermeye ve onu neredeyse ikame etmeye başlamışlardır. Özellikle, devletin 'üstünde' yer alan Avrupa Birliği (AB), OECD, BM ve IMF gibi ulusüstü kuruluşlar, devletin 'altında' yer alan bölgesel ve yerel yönetimler gibi ulusaltı kurumlar, devletin otoritesini paylaşmaya ve çeşitli politikaların üretimine ve uygulanmasına ortak olmaya başlamışlardır. Gelişmeler neticesinde devlet yeniden yapılanmaya maruz kalmıştır. Bu yeniden yapılanmanın bazen 'devletin içinin boşaltılması' (*hollowing out of the state*) olarak adlandırıldığı da olmaktadır (Okçu, Gül ve Dulupçu, 2005). Devletin sınırları giderek silikleşmiş, bu sınırlar içerisinde kalan unsurların merkezden yönetimi gittikçe zorlaşmaya başlamıştır. Bu nedenledir ki hükümetler ekonomik kalkınma misyonlarını yeniden organize etmiş ve yapılandırmışlardır. Bu noktada kamu, özel ve sivil sektörün işbirliği yapması, ekonomik kaynakların ortak kullanılması, izlenecek politikaların beraberce belirlenip uygulanması, kısacası yönetim olgusu gündeme gelmiştir.

Günümüzde sermayenin küresel ölçekte hareket eder hale gelmesinin yanında ekonomik açıdan çok önemli ve ilkiyle doğrudan alakalı bir nokta daha bulunmaktadır. Küresel finans kapitalizminde bilgi, ekonominin en önemli üretim faktörü haline gelmiştir. Nitelikli bilgiye

ve onun yarattığı katma değere dayanan yeni ekonomide, bilgi ve iletişim sektörünün yönlendirmesiyle ortaya bir 'ağ (network) ekonomisi' çıkmıştır. Bir önceki yüzyılın iletişim teknolojilerindeki gelişmelerin bir sonucu olarak ortaya çıkan ve küresel finans ağlarının birbirine entegre olduğu 'ağ ekonomileri', eskinin tüm pazar dinamiklerini, rekabet ve ulusal büyüme stratejilerini altüst etmiştir. Bilgi işlem teknolojilerine yatırım yapmak, böylelikle teknolojik gelişmelerden pay almak ulusal büyüme dinamiklerinin en önemlilerinden biri haline gelmiştir. Bilgi ve işlem teknolojilerinin etkin olduğu 'ağ ekonomilerindeki' bu 'ağ (network) etkisi' sadece ekonomiyle sınırlı kalmamış, sosyal ve idari mekanizmaları da içerir hale gelmiştir. Sembolik olarak anlatmak gerekirse, âdeta tamamı birbirine bağlı düğümlerden oluşan bir ağ yapısı şeklindeki ekonomi hem sosyal organizmanın hem de idari paradigmanın dönüşümünü tetiklemiştir. Sonuçta ekonomideki değişimin de etkisiyle merkezî yönetimin yerini, dağıtık, gayrimerkezi, dikey değil daha çok yatay koordinasyona dayalı bir yönetim anlayışı, yani yönetim, almıştır. Çünkü çok açıktır ki, ağ yapısına sahip ekonomik ve sosyal ilişkiler, ancak ağ yapısını yönetebilecek bir sistemle yönetilebilir. İşte yönetim bu sistemin adıdır. Küreselleşmenin artan hızının ve ekonomilerin küresel ölçekte birbirleriyle etkileşim içerisinde olma zorunluluğunun yönetim boyutunda ulus - devlet krizine yol açtığı görülmektedir. Bir önceki bölümde özet şeklinde de olsa anlatmaya çalıştığımız gibi "Yönetebilmek artık ancak bilgiyi ve iktidarı paylaşarak mümkün olmaktadır." (Uçkan, 2010: 111-113).

YÖNETİŞİMİN SOMUT ÖRNEĞİ: AVRUPA BİRLİĞİ

Şimdiye kadar ifade etmeye çalıştıklarımızın aslında hem AB'nin tarihsel gelişimi hem de temel kurumsal

nitelikleriyle büyük oranda örtüştüğü herhalde hemen fark edilecektir. Yönetimden yönetime doğru yaşanan değişim dünya genelinde bir fenomen olarak ortaya çıkmıştır ve Avrupa Birliği de bu gelişmelerin dışında kalmamıştır. Hatta bazı yazarlar AB'yi yönetim sisteminin en iyi örneklerinden biri olarak görme eğilimindedirler.

Avrupa Birliği'nin 2. Dünya Savaşı'nın ardından günümüze değin süren ve hâlâ da devam eden birlik olma ve bütünleşme süreci, üye (ve hatta aday) devletlerin ulusal sınırlarını bulanık hale getirmiştir. Yaşanan değişimden elbette ülkelerin siyasal sistemleri de etkilenmiştir. AB kurumları, başlangıçta çok etkin konumda değilken süreç içerisinde tüm üye ülkeler üzerinde yaptırım gücüne sahip ortak politikaların oluşturulması yetkisini kazanmışlardır. Bu yüzden Avrupa Birliği'ni oluşturan üye (ve sıralarını beklemekte olan aday) ülkelerde ister devlet adına ister özel sektör adına politika yapmakta

"Bir önceki yüzyılın iletişim teknolojilerindeki gelişmelerin bir sonucu olarak ortaya çıkan ve küresel finans ağlarının birbirine entegre olduğu 'ağ ekonomileri', eskinin tüm pazar dinamiklerini, rekabet ve ulusal büyüme stratejilerini altüst etmiştir. Bilgi işlem teknolojilerine yatırım yapmak, böylelikle teknolojik gelişmelerden pay almak ulusal büyüme dinamiklerinin en önemlilerinden biri haline gelmiştir."

olan birimlerin dikkate alması gereken alan genişlemiş, ülke içerisinde politika kararlarının alınmasında artık AB'nin ne dediğinin dikkate alınması gerekir olmuştur. Zaman zaman 'Avrupalılaştırma' (*Europeanisation*) olarak da adlandırılan bu süreç yönetimden yönetime geçilmesini zorunlu kılmaktadır çünkü bir yandan Avrupa Birliği kurumları gittikçe daha fazla yetki toplayarak güçlenmekte, diğer taraftan da AB'nin kural, ilke ve prensipleri üye ve aday ülkeler tarafından daha fazla kendi ülkelerine uyarlanmaktadır (Smith, 2004: 741).

AB bütünleşmesi ilerledikçe ulusal sınırları bulanıklaştıran ve bir tür 'trans - nasyonalizasyon' (ulusötesileşme) yaşanmaktadır. Uluslararası ilişkilerin geliştiği nokta şunu açıkça ortaya koymaktadır ki; modern ulus devletin yükselişi ile ortaya çıkan ve ulusal siyasetle uluslararası siyaset arasında bir çizgi çeken 'toprağa dayalı sınırlar' artık muhafaza edilememektedir. Sonuçta 'dış'[işleri] ile 'iç'[işleri] arasındaki ayırım ortadan kaybolmaktadır. Küresel çapta ortaya çıkan ekonomik, ticari, kültürel, etnik ve kimliksel sorunların

"Kurumsal yönetişimin yalnızca yatırımcı güvenini değil, ekonomik etkinliği ve büyümeyi de arttıran önemli bir unsur olduğu ileri sürülmektedir. Çünkü kurumsal yönetişim, katılımcılık sayesinde güvenin artırılması çabası yanında, aynı zamanda, şirketin hedeflerinin konulduğu ve bu hedeflere ulaşmanın ve performans izlemenin araçlarının ne olduğunun belirlendiği bir yapıyı da tesis etmektedir."

artık devlet tarafından tek başına tatmin edici bir şekilde çözülememesi, ulus devletin işlevsel kapasitesinin sorgulanmasına sebep olmaktadır. Toprağa dayalı sınırların yerini işlevsel (fonksiyonel) sınırlar almaktadır. Artık coğrafya kitaplarında yer alan sınırlar gerçek hayatta karşılığını yitirmiş, birbirine yardımcı olan ve bir fonksiyonu icra eden birliktelikler yeni sınırları oluşturur hale gelmiştir. Toplumların ulusal sınırların ötesinde yer alan diğer toplumlara yaşadığı etkileşim, ülkedeki siyaset alanının sınırlarının artık işlevsel olarak tanımlanıp inşa edilmesine ve böylelikle yeni ve işlevsel sınırların çizilmesine yol açmıştır (Kohler-Koch 1998'den aktaran Knodt, 2004).

Oldukça karmaşık ve bütünleşik, farklı şekillerde birbirleriyle ilintili politik mücadele alanları, AB'nin politika üretim mekanizmasının önemli ve bir o kadar da gerçekçi fotoğrafını sunmaktadır. AB'nin ortaya çıkışı ve giderek genişlemesi ile politikaların belirlendiği müzakere süreçlerinin yer aldığı alanlar giderek çeşitlenmiştir. Yani bir başka şekilde söylemek gerekirse, politikaların tasarım ve uygulanması için mevcut olan siyasi alanlar bundan böyle farklı düzlemlerde kendini göstermektedirler. Örneğin AB'nin kurumsal yapısı bir

mücadele alanını oluşturmaktadır. Bu alan; ulusötesi seviyede yer alan devletler, AB kurumları, farklı ülkelerin farklı sektörleri gibi birbirinden çok değişik aktörleri içeren bir seviyeyi oluşturmaktadır. Geleneksel *ulusal siyasi mücadele alanı* ise ulusötesi aktörlerin doğrudan müdahil olabildikleri bir düzlem haline gelmektedir. *Ulusaltı* ise bir başka düzlemi oluşturmaktadır. Burada ulusal nitelikteki bölgeler, yerel yönetimler ve sektörler yer almaktadır. İşte Avrupa Birliğinin içinde hareket ettiği yönetim sisteminin temel karakteristiği, politikaların formüle edilmesinde ve gerekli kararların alınmasında yukarıda saydığımız tüm aktörlerin 'hijerarşik olmayan' bir yapıda birbirleriyle irtibat halinde olmalarına dayanmaktadır (Kaiser, 2001: 13-14). Burada 'hijerarşik olmayan' ile örneğin ulusaltı seviyede yer alan bir bölgenin ulusal seviyede yer alan kendi hükümetini 'by - pass' ederek ulusüstü seviyedeki aktörlerle doğrudan etkileşim içerisinde olmasını ve onlarla işbirliğine gidebilmesini anlatıyoruz.

Şu bir gerçektir ki, Avrupa kıtasında 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren sayıları gittikçe artan pek çok devlet için 'Avrupa Topluluğu' diye adlandırılan bir olgu bulunmaktadır. Dahası bu olgu, önceleri çok dar bir alanda,

sonraları neredeyse günlük hayatın bütününe kapsayacak bir şekilde kendini göstermekte ve bir değişim kaynağı olarak etkili olmaktadır. Bugün Avrupa'daki devletler için herhangi bir konuda uygulanması düşünülen politika ile alakalı kararlar alınmadan önce birincil referans noktası, diğer uluslararası / bölgesel örgütler yerine, doğrudan Avrupa Birliğidir. Üye ve aday ülkelerde, başkent Brüksel tarafından doğrudan etkilenen ve çerçevesi belirlenen politika alanları giderek artmaktadır. Topluluk yasaları 5000'in üzerinde tüzük ve yönetmeliği kapsamaktadır. Tarım ve çevre gibi alanlarda AB'ye üye devletlerin uygulamakta olduğu mevcut politikaların yüzde 80'inden fazlası AB düzeyinde yapılmış politikalardan oluşmaktadır. Açıkçası devletlerin her şeyi tek başlarına idare ettikleri bir 'yönetim sisteminden' yukarıda ifade ettiğimiz şekilde, izleyecekleri pek çok politikanın AB ve kendi alt kademelerinde yer alan bölgeler ve yerel yönetimlerin katılımıyla belirlendiği 'yönetim sistemi'ne geçiş, 'Avrupa Bütünleşmesi' ve 'bölgeselleşme / yerelleşme' olarak adlandırılan iki tarihsel süreç sayesinde olmuştur. Eskiden yönetim dediğimiz olgu bundan böyle yönetim adı ve teorik çerçevesi altında, birbirinden farklı coğrafi mekânın ve çok sayıda aktörün etkisini dikkate alarak analiz edilmektedir (Okçu vd., 2009). Eskiden, günlük hayatımızda kullanageldiğimiz bildik 'yönetim' anlayışı içerisinde, geleneksel olarak kamu politikalarının oluşturulduğu tek bir düzlemde bahsetmek olanaklıdır: Merkezi hükümet kurum ve kuruluşları içerisinde yer alan (asker ve sivil) idari bürokrasi ile seçilmişlerden oluşan siyasi bürokrasinin bir arada hareket ettiği ulusal seviye. Bu seviyede her ne kadar seçilmişlerin, baskı gruplarının veya medyanın sınırlı etkisinden bahsedilse de kamu görevlileri süreç üzerinde esas rolü oynamaktadır. Örneğin seçilmişlerin politika oluşturmalarının beklendiği çok özel alanlardan biri olan Meclis komisyonlarında bile asker ve sivil bürokrasiye bağımlılık kendini göstermektedir (Çevik, 2003:157). Güçlü 'idari vesayet' bir yandan devlet geleneğinin en temel vurgusu olan 'devlet bütünlüğü' için sigorta oluştururken diğer yandan, yerelde oluşturulacak kamu politikalarının sadece ulusal

düzeyde üretilenlerin yereldeki 'yansımaları' olmalarını temin etmekte ve ulusal düzeyin tekeli sağlanmaktadır.

Oysa İkinci Dünya Savaşı'nın ardından altı devletle başlayan ve bugün yirmi yedi devletle devam eden 'Avrupa bütünleşmesi', neredeyse her konuda izlenecek politikaların tasarım ve uygulamasında yetkiyi ulusal seviyeden Avrupa seviyesindeki kurumlara taşımıştır. Bununla beraber eş zamanlı olarak, en yoğun nüfuslu olanları da dâhil olmak üzere, çeşitli Avrupa ülkelerinde yaşanan 'yerelleşme / bölgeselleşme', siyasi otoriteyi ulusal düzeyden devletin ulusaltı seviyelerine kaydırmıştır. Çift taraflı etkisiyle Avrupa bütünleşmesi ve yerelleşme / bölgeselleşmeyi bir arada düşündüğümüzde, aslında yönetim kavramı ile incelenmeye çalışılan şeyin, hem AB'nin nasıl karar aldığı hem de AB etkisi ile ulusaltı seviyenin ortaya koymuş olduğu eylem ve hareketler olduğu söylenebilir (A. Smith, 1997: 711). AB sürecinin gelmiş olduğu noktada, ulusaltı ile ulusüstünün bu kadar güç kazanmış olması, eskiden devlete ait iktidarın / gücün şimdi çeşitli farklı tabakalara yayılması, hem AB'nin hem de yerel / bölgesel olanın ulusal devletlerin yerine geçtiği anlamına gelmemektedir. Fakat yine de hiçbir şey eskisi gibi değildir.

Öyleyse son gelişmeler ışığında Avrupa Birliği, kendi kurumları arasındaki ilişkileri, bu kurumların AB vatandaşlarıyla, özel sektörüyle ve üçüncü ülkelerle kurdukları irtibatı, kısacası kendi yönetim sistemini nasıl kurgulamakta ve bu sistemin ilkeleri olarak neleri kabul etmektedir? Avrupa Birliği, 2001 tarihi itibarıyla kendi yönetim tanımını inşa etmiştir. Avrupa Birliği'nin yönetim sisteminden ne anladığını gösteren en önemli belge niteliğindeki "Avrupa Yönetimi: Beyaz Kitap" (*European Governance: A White Paper*) isimli çalışma dört ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde Avrupa'daki yönetim sisteminin neden bir reforma ihtiyaç duyduğu sorusunun yanıtı verilmeye çalışılmaktadır. İkinci bölümde 'iyi yönetim' ilkeleri ele alınmaktadır. İzleyen ana bölüm 'değişim önerileri'ne ayrılmıştır. Avrupa haklarının yönetime daha iyi katılması, daha iyi politikaların ortaya çıkarılması ve halka sunulması,

“Avrupa Birliği, emir - komutaya dayalı, tepeden inme hiyerarşik ilişkiler yerine, sistemin diğer aktörleriyle anlaşmaya ve uzlaşmaya çalışan bir devlet anlayışına doğru bir yönelim içerisindedir. Elbette tek tek ağaçların resmini veren yönetim, ancak ‘gelişmiş finans kapitalizmi’ adlı orman dikkate alındığında daha anlamlı gelmektedir.”

AB'nin küresel yönetime katkısının artırılması ve yeniden odaklanılan politika ve kurumlar bu ana bölümün alt başlıklarını oluşturmaktadır. *Beyaz Kitap*'ın son bölümü, AB yönetimi ile Avrupa'nın geleceği arasındaki ilişkinin irdelenmesine ayrılmıştır. Kitapta iyi bir yönetimin ilkeleri de açıkça belirtilmiştir. Buna göre iyi yönetimin temelini beş ilke oluşturmaktadır: Açıklık, katılımcılık, hesap verebilirlik, etkinlik ve (ekonomik ve sosyal) uyum (*Beyaz Kitap*, s. 10). Kitabı hazırlayan Avrupa Komisyonu her bir ilkeyi daha demokratik bir yönetimin tesis edilmesi açısından birbirinden önemli görmektedir. Açıklıktan kast edilen tüm kurumların daha açık bir tarzda işlemesidir. Ayrıca kurumların kullandıkları dilin genel kamuoyu tarafından anlaşılabilir bir dil olmasının, bu kurumlara güveni arttıracakı düşünölmektedir. İkinci olarak, uygulanacak politikaların hazırlıklarının yapılması aşamasından uygulanmasına kadar geçen tüm süreçlerin geniş bir halk katılımına açılması, AB politikalarının kalite ve etkinliğini belirleyecek bir unsur olarak görölmektedir. Hesap verebilirlik ilkesi gereğince yasama ve yürütme süreçlerindeki rollerin açık hale getirilmeleri gerekmektedir. Her bir AB

kurumunun AB sistemi içerisinde ne yaptığının netleştirilmesi istenmektedir. Etkinlik ise politikaların etkin ve zamanında sunulması anlamına gelmektedir. Son olarak hazırlanan politikalar ile bunların gerçekleştirilmesine yönelik eylemlerin birbiriyle uyumlu ve kolay anlaşılır olması gerekmektedir (Okçu, 2007: 303-304).

Göröldüğü gibi, Avrupa Birliği geleneksel ‘yönetim’ kavramını terk ederek daha kuşatıcı olduğunu düşündüğü ‘yönetim’ kavramına geçmiş ve AB'nin yönetsel sistemi için bu anlayışı resmi dokümanlarında sahiplenmiştir. Bu anlayışta vatandaşların politikalara katılmasının temin edilmesi ilk bakışta dikkatleri çeken bir unsur olarak gözökmektedir. Geleneksel yönetim anlayışından bakıldığında bunun aslında yeni bir durum olmadığı ifade edilebilir. Çünkü ‘yönetime katılım’ veya ‘katılımcı yönetim’ benzeri konular geleneksel yönetim yaklaşımı içerisinde de önemli bir yekün tutan konular olagelmışlerdir. Fakat geleneksel yönetim anlayışındaki katılım konusu, bir taraftan özellikle lider ya da yöneticilerin ‘karar alma’ ile ilgili tutumlarına vurgu yapılarak ele alınırken, diğer taraftan endüstriyel işletmelerde işgörenlerin kararlara katılımına indirgenmiştir. Yönetim yaklaşımı ve bunu bir işleyiş ilkesi olarak kabul eden AB'de ise katılım, postmodern dönemin getirdiği iletişim ve bilgi teknolojilerinin de devreye sokulmasıyla, a) katılımcı *kitle* olarak ve b) politika tasarım ve uygulama süreçlerinin tamamının katılıma açılmasıyla bir önceki anlayıştan farklılaşmaktadır. Elbette vatandaşların gerçekte ne kadarının politika üretim süreçlerine katıldığı ve bu süreçleri etkilediği, yani diğer bir deyişle yönetimin sahiplendiği anlayışın gerçek hayatta ne kadar etkin olduğu yapılacak yoğun çalışmalarla ciddi manada sorgulanmaya muhtaç gözökmektedir.

Buraya kadar anlattıklarımızı özetleyerek söylememiz gerekirse; özellikle 1970'lerden sonra iletişim ve ulaş-

tırma alanlarında hızına ulaşamayan teknolojik yenilikler hem bilgi ve iletişim teknolojileri temelinde yükselen 'ağ ekonomileri'nin ortaya çıkmasına hem de sermayenin küresel ölçekte hareket edebilmesine olanak sağlamış, böylelikle önce teknoloji ve ekonomiden başlayan değişim sosyal ve idari boyutları da etkiler hale gelmiş, sonuçta eski ulusal sınırların anlamını giderek yitirdiği, toplumların karşılıklı etkileşim ve işbirliğine mahkûm olduğu, devlet olarak adlandırılan mekanizmanın yaşanan dönüşümlere cevap vermede yetersiz kaldığı için özel ve sivil olmak üzere diğer sektörlerin de izlenecek politikaların oluşturulup uygulandığı süreçlere katıldığı ve bizim yönetim olarak adlandırdığımız bir sistem ortaya çıkmıştır. Devlette, ekonomide ve politika tasarımı ve uygulanmasında yaşanan değişimlerin en güzel sembolü olarak Avrupa Birliği'ni göstermek olanaklıdır. Zaten, Birlik de resmi dokümanlarına varıncaya kadar yönetim sistemini sahiplenmiş hatta temel ilkelerini ortaya koymuştur. OECD, Dünya Bankası gibi diğer uluslararası kurumlar da benzer şekilde yönetimi sahiplenmektedirler.

KURUMSAL YÖNETİŞİM: YÖNETİŞİMİN ÖZEL SEKTÖR YÜZÜ

Yine şimdiye kadar aktardıklarımızdan, yönetim kavramının kendine kamu sektöründe olduğundan daha çok özel sektörde yer bulan bir anlayış olduğu açıkça gözükmektedir. Yönetişimin buradaki karşılığı 'kurumsal yönetim' yahut 'şirket yönetimi'dir (*Corporate Governance*). İngilizcedeki 'corporate governance' kavramının dilimize 'kurumsal yönetim' şeklinde çevrildiği de olmaktadır. Örneğin Türk Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği (TKYD) ve Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) kurumsal yönetim ifadesini tercih etmektedirler. Ancak kurumsal yönetim ifadesi kavramı karşılama yetersiz görünmektedir (Saklı, 2010: 374). Çünkü ilk başta yönetim ifadesi bu metinde anlatmaya çalıştığımız üzere karşılıklı yönetime vurgu yapmamaktadır. Zaten kurumsal yönetim literatürünün aslında özü itibarıyla 'kendi menfaatini gözetken yönetici karşısında zayıf ve dağınık bir biçimde kalan hissedarlar' sorununa odaklandığı da

ileri sürülmektedir. Temel amaç, işletme sahipliğinin ve yönetimin denetim altına alınması ve (özellikle azınlık) hissedarların haklarının önde tutulmasıdır (Berglöf ve von Thadden, 2000: 277; aktaran Saklı, 2010: 374).

Kamu kesimindekine benzer şekilde, şirket yönetimi felsefesi, kötü veya yetersiz yönetimin önüne geçmeyi hedeflemektedir. Örneğin, ülkemizde Sermaye Piyasası Kurulunun belirlemiş olduğu kurumsal ilkeler arasında, finansal krizler ve şirket skandallarının arkasındaki önemli nedenlerden birinin kötü yönetim olduğu anlaşılmakta ve *iyi kurumsal yönetim* kavramının önemi üzerinde durulmaktadır. Ayrıca yine aynı metinde, uluslararası alanda bu konuya büyük önem verilmeye başlandığı ve yatırım kararlarında finansal performans kadar önemli bulunan kurumsal yönetimin kalitesinin gözetildiği dile getirilmektedir (SPK, 2003: 1).

Salt yönetim kavramı gibi farklı tanımlamalara sahip olan kurumsal yönetim kavramı OECD tarafından çok genel bir şekilde 'bir kurumun / örgütün yönetildiği ve denetlendiği prosedürler ve süreçler' olarak tanımlanmaktadır. Aynı zamanda kurumsal yönetim yapısının, yönetim kurulu, yöneticiler, hissedarlar ve diğer paydaşlar (*stakeholders*) gibi örgütteki farklı katılımcılar arasında hakları ve sorumlulukları belirlediği ve karar alma için gerekli kural ve prosedürleri koyduğu belirtilmektedir (OECD, 2011). Kurumsal yönetimin bu tanımlama ve özelliklerden anlaşılacağı üzere kurumsal yönetime, şirket veya işletmenin yönetiminden etkilenebilecek hemen her kesimi hak ve sorumlulukları belirlenerek dâhil etme söz konusu olmaktadır. Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği (TKYD) ve Deloitte firması tarafından yapılan bir çalışmada (TKYD - Deloitte, 2006: 4-5) kurumsal yönetimin *adillik, sorumluluk, saydamlık* ve *hesap verebilirlik* olmak üzere genel kabul görmüş dört temel ilkesinin olduğu belirtilmektedir.

Kurumsal yönetimin yalnızca yatırımcı güvenini değil, ekonomik etkinliği ve büyümeyi de arttıran önemli bir unsur olduğu ileri sürülmektedir. Çünkü kurumsal yönetim, katılımçılık sayesinde güvenin arttırılma-

sı çabası yanında, aynı zamanda, şirketin hedeflerinin konulduğu ve bu hedeflere ulaşmanın ve performans izlemenin araçlarının ne olduğunun belirlendiği bir yapıyı da tesis etmektedir. Bu nedenle iyi bir kurumsal yönetim sistemi, şirket yönetimlerine şirketin menfaatlerini, paydaşların tutum ve davranışlarını takip etmelerini sağlayacak uygun güdüleri temin etmek ve böylelikle etkin izlemeyi sağlamak zorundadır. Kişisel bir şirkette veya bütün olarak ülke ekonomisinde etkili bir kurumsal yönetim sistemi, düzgün işleyen bir piyasa ekonomisi için gerekli olan güveni sağlamaya yardımcı olmaktadır. Malum olduğu üzere çağımızda 'güven', ekonomilerin ve özel şirketlerin performans ve yönünü belirleyen en önemli unsur haline gelmiştir. İyi yönetimi ve güveni tesis etmiş bir ekonomide sermaye maliyetleri daha düşük olmakta, firmalar kaynakları daha verimli kullanmaya teşvik edilmekte, böylece büyüme de desteklenmiş olmaktadır (OECD, 2004: 11). İyi bir kurumsal yönetim için OECD'nin belirlediği ilkeleri şu başlıklar altında toplamak mümkündür:

1) *Etkili bir kurumsal yönetim çerçevesi için gereklilikler*: Saydam ve etkin piyasaların teşvik edilmesi; yasalara uygunluk; düzenleme, yürütme ve denetim erkleri arasında sorumluluk dağılımının açıkça yapılması.

2) *Hissedarların haklarının korunması*: Sahiplik haklarının kaydı ve devri; şirketle ilgili düzenli ve zamanında bilgi verilmesi; genel kurul toplantılarına katılım ve oy kullanma; seçme ve kâr payı alma bu ilke altında sayılmaktadır.

3) *Hissedarlara eşit davranılması*: Yabancı ve küçük hisse sahipleri de dâhil olmak üzere, bütün hissedarlar haklarının ihlalleri için etkili telafi fırsatına sahip olmalıdırlar.

4) *Paydaşların rolleri*: Paydaşların kanun veya karşılıklı anlaşmalarca tesis edilmiş haklarının tanınması; bir yandan sağlıklı girişimler başlatılırken diğer taraftan paydaşlar ve şirketler arasında işbirliğinin sağlanması bu başlık altında toplanmıştır.

5) *Bilgilendirme ve şeffaflık*: Şirketle ilgili mali durum, performans, mülkiyet ve şirket yönetimi konuları dâhil olmak üzere bütün meselelerde zamanında ve doğru bir şekilde bilgilendirme yapılmalıdır.

6) *Yönetim kurulunun sorumluluğu*: Şirketin stratejik yönlendirilmesi, yönetimle ilgili tüm işlerin işin gerçek sahibi konumunda olana yönetim kurulu tarafından etkili bir şekilde izlenmesi ve yönetim kurulunun şirkete ve hissedarlara hesap verilebilirliğinin sağlanması (OECD, 2004: 18-25; ayrıca bkz. Saklı, 2010: 384-385).

Elbette OECD'nin (2004: 13) de kabul ettiği gibi kurumsal yönetimin yukarıda sıralanan bu ilkeleri dogaları gereği evrimsel bir nitelik taşımaktadırlar ve koşullardaki önemli değişimlerin ışığında yeniden gözden geçirilmek zorundadırlar. Değişen dünyada rekabetçi kalabilmek için, şirketler kurumsal yönetim uygulamalarını yenilemeli ve yeni durumlara adapte etmelidir. Böylece yeni talepleri karşılayabilir ve yeni fırsatları değerlendirebilir hale gelmektedirler. Bu son söylediklerimiz açısından 2008'de ABD'de başlayan ar-

dından tüm dünyaya yayılan küresel ekonomik kriz iyi bir örnek olarak gösterilebilir. Çünkü gayet doğaldır ki 2000'lerin hemen başında dünya ekonomisi ve ticaretinin hiç görülmemiş derecede iyi olduğu küresel ekonomik konjonktürde belirlenen ilkeler, ortaya çıkan yeni durumun taleplerini tam karşılamayabilmektedir.

Vurgulanması gereken önemli bir nokta da kurumsal yönetişimin gelişiminde farklı yaklaşımların mevcudiyetidir. Bu çerçevede piyasanın kontrolüne dayalı 'Anglo - Amerikan Yaklaşımı' ile büyük hissedarın kontrolüne dayalı 'Avrupa ve Asya (Avrasya) Yaklaşımı' arasında bir farka gidilmelidir (Kula, 2006: 40; aktaran Saklı, 2010: 379-384). İlk olarak, Anglo - Amerikan yaklaşımında kurumsal yönetim açısından esas önemli görülenler şirket yöneticileri, yönetim kurulu ve temsilcilerdir. Bu yaklaşım işletmenin iç yapısını ve karar süreçlerini ilgi odağına almaktadır. Diğer taraftan hissedarlara bu yaklaşımda çok büyük önem verilmektedir. Hatta bu yüzden yaklaşıma 'pay sahibi yaklaşımı' da denildiği olmaktadır. Öte taraftan, şirket hisselerinin halk tabanına daha açık olduğu Anglo - Amerikan ülkelerin aksine, Kara Avrupası ile Asya'nın gelişmiş ülkelerinde şirket finansmanları bankalar ve büyük yatırımcılar tarafından sağlanmaktadır. Şirketlere öz sermaye niteliğinde finansman sunan bankaların ve büyük hissedarın işletmeler üzerinde daha fazla etkisi olduğundan dolayı Avrasya yaklaşımında paydaş menfaatleri daha fazla öne çıkmaktadır (Doğan, 2007: 55, 85-86). Avrasya yaklaşımı açıkçası Almanya ve Japonya önderliğinde gelişmektedir. Ortaklık yapısının yoğunlaştığı bu modelde temel sorun azınlık hissedar haklarının çoğunluk hissedara karşı korunması olarak ortaya çıkmaktadır. Görüleceği üzere bu yaklaşım, yöneticiye karşı hissedarın korunmasına odaklanan Anglo - Amerikan yaklaşımına göre farklılık göstermektedir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Sonuç olarak ifade etmek gerekirse, yönetişim kavramı değişen dünyayı anlamak için elimize çok önemli bir imkân sağlamaktadır. Her ne kadar günlük sohbet ortamlarında bile yaşadığımız dünyanın ne kadar değiştiğinden bahsetsek de bazen olan biteni anlayıp anlamlandırmakta zorlanıyoruz. "Ol mahiler ki derya içredirler, deryayı bilmezler" deyişine benzer şekilde bizler de değişim denizinin her zaman farkında olamıyoruz. Oysa özellikle 20. yüzyılın son çeyreğinden itibaren dünya bildiğimiz dünya olmaktan hızla uzaklaşmaktadır. Teknoloji inkâr edilemez bir şekilde yaşanan dönüşümün ana tetikleyicisi konumundadır. Bu satırların yazarının, 70'li yılların ortasında ilkokulda, masaüstü ahizeli telefonların nasıl kullanılacağına ve telefonda nasıl konuşulması gerektiğine dair uygulamalı dersi alması ile -herkesin günlük hayatındaki benzer şekilde- daha bir nesil bile geçmeden çocuklarının internet ve cep telefonlarını babalarından daha iyi kullanıyor olmaları başka hiçbir açıklamayı gerektirmeyecek kadar açıktır. Teknolojinin ve özellikle iletişim teknolojilerinin nimetlerinden ilk olarak ekonomik çevrelerin ve tabii ki modern kapitalist toplumların en örgütlü sınıfı olan sermayenin yararlanmış olduğu bir gerçektir. Bilgi ve iletişim teknolojileri bir 'tık' kolaylığı içerisinde sermayenin küresel ölçekte dolaşımına olanak sağlamış, ekonomik kaynaklar ve çevreler bir ağ yapısı içerisinde birbirleriyle etkileşir hale gelmiştir. Kısaca küreselleşme olarak adlandırılan bu ekonomik değişim süreci elbette öncelikle -İngilizce tabiriyle- 'tepenin eski kralı' olan ve idari faaliyetlerini 'yönetim' kavramı ile özetleyebileğimiz devleti etkilemiştir. Bir yandan küresel dönüşümün diğer yandan kendi içerisindeki vatandaşlarının refah taleplerini eskisi gibi karşılamakta zorlanan ulus - devlet zaman içerisinde işbirliği yapmak ve politikaların üretil-

"Bilgi ve iletişim teknolojilerine daha iyi adapte olmuş, küresel ekonomik ağlardan kolaylıkla yararlanabilen, yönetim ile diğer tüm paydaşlar arasında sağlıklı ilişki kurmayı başarmış, işlemlerini açık bir ortamda, şeffaf bir şekilde gerçekleştiren ve gerektiğinde her kesime hesap vermeye hazır bir şirket küresel rekabet ortamında iyi kurumsal yönetişimi sağlamış şirket olarak görülmektedir."

diği masaya yeni sandalyeler ekleyerek özel sektör ile sivil toplumu sürece dâhil etmek, kısacası yönetişime doğru yelken açmak zorunda kalmıştır. Başlangıçta (yazının hemen girişinde yer verdiğimiz yönetim tanımı anımsanırsa) minimal devlet ile Yeni Kamu İşletmeciliğine daha çok vurgu yapan yönetim, ortaya çıkan yeni birtakım sorunların ardından eskisinden daha fazla olmak üzere katılıma, şeffaflığa ve hesap verebilirliğe vurgu yapar hale gelmiştir. Çünkü yaşanan gelişmeler, devlet içindeki farklı kurumsal ilişkilerin yeniden düzenlenmesine ve bir düzlemde yer alan kurum ya da kurumların sayıca çoğalan diğer düzlemlerdeki kurum ya da kuruluşlarla iletişime ve irtibata geçebilmesine, böylelikle, farklı düzlemlerdeki kurumlar arasında karşılıklı alışverişler yaşanmasına ihtiyaç doğurmaktadır.

Bu anlattıklarımızın AB'nin temel kurumsal nitelikleriyle büyük oranda örtüşmekte olduğu görülmektedir. Zaten çalışmamızda Avrupa Birliği en somut ve bir anlamda en yetkin yönetim sistemi olarak gösterilmiştir. Birlik için en temel konulardan biri küresel çapta bir ekonomi haline gelmek ve 27 devleti ortak bir şekilde geliştirecek politikaları hayata geçirebilmektir. AB'nin bağımsız devletler tarafından oluşan ulusüstü yapısı, AB kurumlarının işleyişini, uygulanacak politikaların AB kurumları ve tüm üye ülkelerde belirlenmesini ve uygulanmasını karmaşık hale getirmektedir. Bir taraftan AB'yi yönetmek diğer taraftan da demokrasinin gereği olarak her kademededen yoğun katılıma izin vermek gerekmektedir. Yönetilebilirlik ve demokrasi paradoksu olarak adlandırabileceğimiz bu durumun olumlu ve olumsuz boyutlarının olduğu açıktır. Katılım konusu aslında hızla tek yönlü, yani aşağıdan yukarı olmaktan çıkmıştır. Beklenen ve istenen, çok yönlü (yani aşağıdan yukarıya, yukarıdan aşağıya ve yanal) bir katılımın tesis edilmesidir. Örneğin, bir konuda kamusal politika oluşturulurken, AB düzeyinde konunun incelenmesi ve politika konusunun AB seviyesinde ele alınmasının uygun olup olmadığının ortaya çıkarılması (yukarıdan aşağıya katılım) istenmektedir. İlave olarak, politika tasarımı ve ilgili kararın alınması esnasında ve sonrasında gerek karardan etkilenecek kesimlerin gerekse tüm vatandaşların katılımın elde edilmesi (aşağıdan yukarıya katılım) ve bunlarla da yetinilmeyerek uygulanacak

politikadan etkilenecek (diğer sektörler gibi) başkaca toplumsal aktörlerin görüşlerinin alınması (yanal katılım) da beklenmektedir.

Avrupa Birliği, emir - komutaya dayalı, tepeden inme hiyerarşik ilişkiler yerine, sistemin diğer aktörleriyle anlaşmaya ve uzlaşmaya çalışan bir devlet anlayışına doğru bir yönelim içerisindedir. Elbette tek tek ağaçların resmini veren yönetim, ancak 'gelişmiş finans kapitalizmi' adlı orman dikkate alındığında daha anlamlı gelmektedir. Ülkeler, değişen koşullar neticesinde bir dönüşüm geçiren uluslararası ekonomik sistemde esas olarak uluslararası hareket eden finansal sermayenin yönlendirdiği küreselleşmeye karşı kendi çıkarlarını koruyabilmek adına AB gibi bölgesel birliktelikler içinde yeniden konumlanmaktadır. Açıkçası yönetim olgusu Avrupa Birliği'nde demokrasi ve katılımın tam merkezinde yer almaktadır ama yine de esas neden ekonomidir; ekonomik politikalarla yakından alakalıdır. AB'nin ekonomik gelişme ve yatırım politikaları üye ülkelere yahut onların alt bölge ve yerlerinde bizzat ve doğrudan AB eliyle uygulanmamaktadır. Aksine yerel ve bölgesel aktörler esas uygulayıcılarıdır, çünkü yerel ve bölgeseli en iyi bilen onlardır. Bu da AB politika tasarımlarında yerel gelişme faktörlerine çok daha hassas olunması ve yöredeki sosyal ve ekonomik aktörlerle daha fazla yakınlık kurulması anlamına gelmektedir.

Benzer şekilde şirketler de değişen dünyada, değişen şekillere göre yeniden konumlanmak durumundadırlar. Devletler ve onların kamu yönetimi sistemleri için talep edilen açıklık, şeffaflık, hesap verebilirlik, adil olmak ve sorumluluk gibi ilkeler özel şirketler için kurumsal yönetim başlığı altında talep edilmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojilerine daha iyi adapte olmuş, küresel ekonomik ağlardan kolaylıkla yararlanabilen, yönetim ile diğer tüm paydaşlar arasında sağlıklı ilişki kurmayı başarmış, işlemlerini açık bir ortamda, şeffaf bir şekilde gerçekleştiren ve gerektiğinde her kesime hesap vermeye hazır bir şirket küresel rekabet ortamında iyi kurumsal yönetişimi sağlamış şirket olarak görülmektedir.

KAYNAKÇA

AYMAN GÜLER, B. (2003) "Yönetişim: Tüm İktidar Sermayeye", *Praksis*, No: 9, Kış - Bahar, s. 93-116.

BERGLÖF, E. & von THADDEN, E.L. (2000) "The Changing Corporate Governance Paradigm: Implications for Developing and Transition Economies" *Corporate Governance and Globalization: Long Range Planning Issues*, (Ed. Cohen, S. S.& Boyd, G.), Edward Elgar, Cheltenham, UK, Northampton, MA, USA, 275-306).

BEYAZ KİTAP. Commission of the European Communities (2001), *European Governance: A White Paper*. Brussels: COM (2001) 428.

CARMICHAEL, P. (2002) "Briefing Paper: Multi-level Governance", Kuzey İrlanda'nın "Review of Public Administration" takımına sunulan rapor.

ÇOŞKUN, S. (2003) "Kamu Yönetiminde Yönetişim Yaklaşımı", *Kamu Yönetiminde Çağdaş Yaklaşımlar*, Asım Balcı, Ahmet Nohutçu, Namık Kemal Öztürk ve Bayram Coşkun (Editörler) içinde, Ankara: Seçkin Yayıncılık.

CRAM, L. (2001) "Governance 'to Go': Domestic Actors, Institutions and the Boundaries of the Possible", *Journal of Common Market Studies*, 39(4): 595-618.

ÇEVİK, H. H. (2003) "Modern Devlette kamu Politikası Oluşturma: Kavramlar, Aktörler, Karar Verme, Kamu Politikası Süreci ve Türkiye Analizi", *Kamu Yönetiminde Çağdaş Yaklaşımlar*, Asım Balcı, Ahmet Nohutçu, Namık Kemal Öztürk ve Bayram Coşkun (Editörler) içinde, Ankara: Seçkin Yayıncılık.

DOĞAN, M. (2007) *Kurumsal Yönetim*, Ankara: Siyasal Kitabevi.

GREENWOOD, J., PYPER, R. & WILSON, D., (2002), 'New Public Administration in Britain'. London: Routledge.

GÜNDOĞAN, E. (2010) "Yönetişim: Kavram, Kuram ve Boyutlar", *Yönetişim: Kuram, Boyutlar, Uygulama*, M. Akif Çukurçayır, H. Tuğba Eroğlu, Hülya Ekşi Uğuz (Editörler) içinde, Konya: Çizgi Kitabevi.

JESSOP, B. (2001), 'Multi-Level Governance and Multi-Level Meta-Governance', Sheffield Üniversitesi'nde 'Multi-Level Governance Conference' için sunulan bildiri, 28-30 Haziran, Sheffield, İngiltere.

KAISER, R. (2001) 'Multi-level Governance and Global Market Liberalization: The Interdependence of National, European and Multilateral Telecommunications Policies', *ECSA Yedinci Uluslararası Bienali için sunulan bildiri*, 31 Mayıs - 2 Haziran, Madison, Wisconsin, ABD.

KNODT, M. (2004) "International Embeddedness of European Multi-Level Governance", *Journal of European Public Policy*, 11(4): 701-719.

KOOIMAN, J. (ed.) (1993) *Modern Governance: New Government-Society Interactions*. Newbury Park, CA and London: Sage.

OECD, (2004) "OECD Principles of Corporate Governance", <http://www.oecd.org/dataoecd/32/18/31557724.pdf>, erişim tarihi: 27 Kasım 2011.

OECD, (2011) "Corporate Governance", <http://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=6778>, erişim tarihi: 27 Kasım 2011.

OKÇU, M. (2007) "Yönetişim Tartışmalarına Katkı: Avrupa Birliği İçin Yönetişim Ne Anlama Geliyor?" *Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 12 (3): 299 - 312.

OKÇU, M. vd. (2009) "Türkiye ve Fransa'da Yerelleşme ve Bölgeselleşme: AB Çok Düzlemli Yönetişim Sistemi Çerçevesinde İki Üniter Devlet İçin Karşılaştırmalı Bir Analiz", 107K336 numaralı TÜBİTAK projesi basılmamış sonuç raporu.

OKÇU, M., GÜL H., & DULUPÇU M. (2005) 'Türkiye'de Bölgeselleşme mi Bölgeselcilik mi? Ayrımlar ve Açılımlar', *Kentsel Ekonomik Araştırmalar Sempozyumu (KEAS)*, DPT ve Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

PETERS, G. & PIERRE J. (2001) 'Developments in Intergovernmental Relations: Towards Multi-Level Governance'. *Policy & Politics*, 29(2): 131-135.

RHODES R. (1996) "The New Governance: Governing without Government", *Political Studies*, 44: 652.

SAKLI, A.R. (2010) "Kamu İşletmelerinde Kurumsal Yönetişim", *Yönetişim: Kuram, Boyutlar, Uygulama*, M. Akif Çukurçayır, H. Tuğba Eroğlu, Hülya Ekşi Uğuz (ed.) içinde, Konya: Çizgi Kitabevi.

SERMAYE PİYASASI KURULU (SPK), 2003 "Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal İlkeleri" <http://www.spk.gov.tr/displayfile.aspx?action=displayfile&pageid=66&fn=66.pdf&submenuheader=null>, erişim tarihi: 27 Kasım 2011.

SMITH, A. (1997) "Studying Multi-Level Governance. Examples From French Translations of the Structural Funds, *Public Administration*, Vol. 75: 711-729.

SMITH, M. E. (2004) "Toward a Theory of EU Foreign Policymaking: Multi-Level Governance, Domestic Politics, and National Adaptation to Europe's Common Foreign and Security Policy", *Journal of European Public Policy*, 11(4): 740-758.

TKYD-Deloitte, (2006) *Nedir Bu kurumsal Yönetim?*, TKYD ve Deloitte Yayını.

UÇKAN, Ö. (2010) "Politika Yapım Süreci ve Yönetişim: Türkiye'de Bilgi Toplumu ve Bilgi Ekonomisi Politikalarının Üretiminde Yönetişim Fobisi", *Yönetişim: Kuram, Boyutlar, Uygulama*, M. Akif Çukurçayır, H. Tuğba Eroğlu, Hülya Ekşi Uğuz (ed.) içinde, Konya: Çizgi Kitabevi.

Ankara Sanayi Odası Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı

Ankara Sanayi Odası Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı, ASO Meclis üyeleri ve 31 Meslek Komitesi üyelerinin geniş katılımıyla 18 - 20 Kasım 2011 tarihlerinde Abant Taksim International Otel'de gerçekleştirildi.

Üç ayrı oturum halinde gerçekleşen toplantının, 19 Kasım tarihindeki 1. oturumunda "İhracatta Sağlanan Devlet Yardımları", 2. oturumunda "Küresel Gelişmeler Işığında Türkiye Ekonomisine Genel Bakış" konuları ele alındı.

20 Kasım 2011 tarihinde yapılan kapanış oturumuna ise Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan katıldı.

ASO'nun 48. Yıl kuruluş yıl dönümü gala yemeği ile başlayan Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı'nda, tavlada turnuvasında dereceye giren katılımcılara ödülleri Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan tarafından verildi.

I. OTURUM "İhracat'ta Sağlanan Devlet Yardımları"

Üç ayrı oturum halinde gerçekleşen toplantının 1. oturumunda Ekonomi Bakanlığı Daire Başkanları Mehmet Emrah Sazak ve Ahmet Enes Tekcan ile Markalaşma ve Ar-Ge Destekleri Dairesi Şube Müdürü Uzman Mehmet Ali Kılıçkaya tarafından "İhracatta Sağlanan Devlet Yardımları" konulu bir sunum gerçekleştirildi.

ASO Başkanı Özdebir toplantıyı açarken yaptığı konuşmada, Meslek Komiteleri Toplantısı'nın asıl amacının çeşitli meslek gruplarındaki insanların kaynaşması; bilgiyi ve yaptıkları işleri paylaşarak, daha fazla sinerji yaratmak olduğunu vurguladı.

Ekonomi Bakanlığının ihracat yapacaklar için çok çeşitli desteklerinin olduğunu kaydeden Özdebir, "Arkadaşlarımız geçen aylarda Yönetim Kurulumuza da gelip bu konuda bilgi verdiler. Bu değerli bilgileri biz Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı'nda da sizlerle paylaşalım. Komitelerinize sizler de onları aktarın istedik. Bu bilgiler ışığında Odamızın, organize sanayi bölgelerimizin birlikte yapabilecekleri işler var. Dolayısıyla zihnen hazır olmamız lazım. Aslında geç kaldık. Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan bizim içimizden çıkan biri olmakla beraber, itiraf ediyorum ki biz Ankara Sanayi Odası olarak geç kaldık.

Birkaç odamız ellerini bizden daha çabuk tuttular. Ekonomi Bakanlığı yeni teşvik uygulamaları konusunda hazırlık yapıyor. Bu ayın 28'inde Sanayi Konseyi toplanıyor, orada da bu konuları konsey üyesi, oda başkanları ve üyeleri ile beraber tartışacağız." diye konuştu.

Ekonomi Bakanlığı, İhracat Genel Müdürlüğü KOBİ ve Kümelenme Destekleri Dairesi Başkanı Mehmet Emrah Sazak, 'İhracatta Devlet Yardımları' konusunda yaptığı sunumunda, Ekonomi Bakanlığının en önemli dış ticaret politika araçlarından biri olan İhracat Genel Müdürlüğü'nün ihracatta devlet yardımları, ticaret heyetleri, alım heyetleri, fuarlar, dâhilde işleme rejimi, iki ve çok taraflı anlaşmalar ve bilgilendirme faaliyetlerini kapsadığını belirtti. 2023 vizyonu için hedeflenen 500 milyar dolar ihracatın gerçekleşmesi için tüm Bakanlık olarak ciddi bir çalışma sürecine girdiklerini söyleyen Sazak, bu vizyona yönelik hedefleri gerçekleştirmek için, üretim ve ihracat odaklı bir ekonomi, sürdürülebilir ihracat artışı, ihracatçıların rekabet gücünün artırılması, katma değeri yüksek, teknoloji yoğun marka değeri yüksek ürünlerin ihracatına önem verilmesi, ihracata dönük bir üretim stratejisi oluşturulması gerektiğini anlattı.

Ekonomi Bakanlığı bünyesinde kurulan Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğü, Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nün üretim, yatırım, ihracat zincirinin kurulması noktasında önemli bir yapılanma olduğunu söyleyen Sazak, girdi tedarik stratejisi ile KOBİ'lere de ulaşılacağını aktardı. Ekonomi Bakanlığı bünyesinde hem ikili hem de çok taraflı anlaşmalar konusunda, pazara giriş engellerinin kaldırılması için çalışmalar yürütüldüğünü ve kurulan ülke masalarının pazara yönelik aktif bilgilendirme yaptığını, uluslararası marka ve dağıtım kanallarının satın alınması ile ilgili desteklerin kullanılmaya başlandığını belirtti.

Sazak, ihracatta devlet yardımlarına ilişkin verilen, Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ ile yerel dinamiklerin harekete geçirilmesine olanak sağlayarak işbirliği kuruluşlarının önderliğinde ihracat seferberliği başlatmak, işbirliği kuruluşlarının olmadığı pazara giriş tebliğinde ise yurt dışı pazar araştırması desteği, pazara giriş desteği, sektörel ticaret heyeti ve alım heyetleri desteği, elektronik ticaret sitelerine üyelik desteği olmak üzere 4 farklı destek mekanizması ile ilgili katılımcılara ayrıntılı bilgi verdi.

Oturumda Sazak'tan sonra Markalaşma ve Ar - Ge destekleri Dairesi Şube Müdürü Mehmet Ali Kılıçkaya söz aldı. Turquality ve marka konusunda bir sunum yapan Kılıçkaya, 2000'li yılların başında yola çıkan Turquality'nin işbirliği kuruluşlarından ziyade doğrudan firmalara yönelik bir destek olduğunu belirtti. 5+5 olmak üzere toplamda 10 yıllık bir destek olan Turquality'nin dünyada marka olmayı hedeflediğini ifade eden Kılıçkaya, 2023 vizyonunun 10 yılda 10 dünya markası yaratmak olduğunu söyledi.

Turquality'yi bir üst değerler zinciri, bir kulüp olarak niteleyen Kılıçkaya, destek kapsamına giren sektörler, başvuru ve kabul edilme koşulları, bu süreçte yapılması gerekenler ile Ar - Ge, tasarım, markalaşma ve ofis mağaza destekleri konusunda katılımcılara ayrıntılı bilgi verdi.

Oturumda son olarak, İhracat Genel Müdürlüğü Fuar İzinleri ve Destekleri Dairesi Dış Ticaret Uzman Yardımcısı Ahmet Enes Tekcan, yurt dışı fuarlar konusunda bir sunum gerçekleştirdi.

Firmaların yurt dışı fuarlara katılımıyla ihracatın artırılmasının hedeflendiğini kaydeden Tekcan, organizatörlerle ve bireysel katılımın mümkün olduğu iki ayrı destekleme türünden söz etti. Genel fuarlarda 10 bin, sektörel fuarlarda ise 15 bin dolar destek üst limitinin bulunduğunu ifade eden Tekcan, başvuru ve destekten yararlanma koşulları konusunda ayrıntılı bilgi verdi.

Sunumların ardından konuşmacılar, katılımcılardan gelen soruları yanıtladı.

II. OTURUM “Küresel Gelişmeler Işığında Türkiye Ekonomisine Genel Bakış”

“Küresel gelişmeler ışığında Türkiye ekonomisine genel bakış” konulu ikinci oturumda Hürriyet Gazetesi Köşe Yazarı Erdal Sağlam, Sabah Gazetesi Ankara Temsilcisi Okan Müderrisoğlu ve Akşam Gazetesi Yazarı Deniz Gökçe birer konuşma yaptı.

Oturumu açan ASO Başkanı Nurettin Özdebir, Avrupa’da ve dünyada yaşanan ekonomik krize rağmen Türkiye’nin yüzde 9 gibi bir büyüme gerçekleştirdiğine dikkat çekerek, bundan sonrasında da alınacak tedbirlerle cari açığın azaltılması konusuna odaklanılması gerektiğini vurguladı. Küresel ekonomideki risklerin devam ettiğini belirten Özdebir, “Avrupa Birliği borç krizindedir. Eğer AB’deki liderler borç krizi için ciddi tedbirler almazsa AB ciddi bir finansal kriz ve ekonomik durgunlukla karşı karşıya kalabilir. Böyle bir gelişme bizi de olumsuz etkileyecektir.” diye konuştu.

Toplantıda konuşan Erdal Sağlam, dünya ve Türkiye ekonomisine bakışını aktardı. Sağlam, uluslararası kapitalizmin değişimiyle birlikte mevcut siyasal sistemlerin buna ayak uyduramaz hale geldiğini ve bütün dünyadaki ulusal devletlerin değişmek zorunda kaldığını ifade etti.

Yaşanan değişimde ABD’nin oyun kurucu rolü üstlendiğini belirten Erdal Sağlam, ABD’den kastının bir devlet değil, uluslararası şirket olduğuna dikkat çekti. Arap Baharının da aslında biraz tüketici yaratma ve pazarı genişletme çabasının bir parçası olduğunu düşündüğünü dile getiren Sağlam, bir yandan ekonomik organizasyonlar siyaseti değiştirirken bir yandan yeni pazarlar bulma çabasının devam edeceğini söyledi.

Türkiye’nin şu anki rahatlığının kaynağı olarak 1999 sonunda başlatılan değişim programını işaret eden

Sağlam, “Şu anda o dönemin nemasını yiyoruz. Ama ne kadar süreceğini bilemem. Bankacılık sektörü konsolide edilirken, reel sektörün de konsolide edilmesi gerekiyordu ama bu yapılamadı.” diye konuştu. IMF programının bittiği 2007 yılından bu yana hiçbir yapısal tedbir alınmadığına dikkat çeken Sağlam, krizlerin ardından Basel - 3 kriterlerinin Türkiye’ye dayatılacağını hatırlatarak reel sektörün konsolide edilmesinin önemine dikkat çekti.

Tek başına cari açık sorununun üstesinden gelineceğine inandığını ifade eden Sağlam, bunun yanında mali disiplinden vazgeçilerek ortaya çıkacak bütçe açığının eklenmesinin büyük sıkıntılar yaratacağını, şu anda Türkiye’yi ayakta tutan en önemli dayanağın mali disiplin ve bütçe dengesi olduğunu vurguladı.

Sağlam’dan sonra sözü Okan Müderrisoğlu aldı. 1990 yılından beri gazetecilik yaptığını ve o dönemden bu güne sürekli krizlere tanıklık ettiğini ifade ederek söze başlayan Müderrisoğlu, Türkiye’nin kriz yönetimindeki deneyimine çok güvenilmemesi gerektiğinin, aşırı güvenin gördüğü ilk risk olduğunun altını çizdi.

Kriz ihracı kavramına değinen Müderrisoğlu; Türkiye’yi, ABD’den Avrupa’ya yayılan, herkesin farklı ölçeklerde yaşadığı krizleri bir şekilde başka ülkelere ihraç ederek, yönetilebilir bir aşamaya doğru taşınacağı bir sürecin beklediğini ifade etti.

Avrupa’nın ekonomik kriz nedeniyle daha fazla içine kapanacağını ve korumacı bir politika izleyeceğini ve bu nedenle Türkiye’nin AB’ye üyelik konusunun gündemden düştüğünü belirten Müderrisoğlu, bu durumun Türkiye için büyük bir açmaz olduğunu ifade etti. Müderrisoğlu; AB motorunun Türkiye açısından hem ekonomik hem de siyasi olarak işlemediğini, AB’nin ancak Avrupa’yı pazar açısından daha şanslı kılacak bazı konularda Türkiye ile masaya oturma ihtimali olduğunu söyledi.

Avrupa’da yaşanan krizin Türkiye açısından hem artıları hem eksileri olduğuna dikkat çeken Müderrisoğlu, en büyük artının kriz yönetiminde deneyimli bürokrasi, siyaset ve özel sektör olduğunu vurguladı. Müderrisoğlu, 2014 yılına kadar seçim dönemi olmaması nedeniyle popülist kararlar alınma ihtimalinin zayıf olmasını ve küresel gelişme ve risklerine çok duyarlı bir ekonomi yönetimini Türkiye’nin artıları arasında saydı.

Aynı zamanda Türkiye’nin riskleri olduğuna da değinen Müderrisoğlu, siyasetçilerin pek hoşuna gitmeyen bir konu olarak büyümeyi kontrollü bir şekilde yavaşlatma sorununa dikkat çekti. Avrupa’nın ve ABD’nin küçüldüğü bir dönemde Türkiye’nin yüzde 4 büyümesinin çok önemli olduğunu belirten Müderrisoğlu; başka ülkelerdeki negatif değerlerin Türkiye’nin kendi iç sorunlarını gölgeleme biçiminde sunulmasının da yanlış olduğunu, Türkiye’nin elinde olmayan nedenlerle büyüme hızının yavaşlayacağını söyledi.

Müderrisoğlu; 2007’den bu yana yapısal reformların ertelendiğine dikkat çekerek harcama arttırıcı kararların alınmasını da risk olarak gördüğünü açıkladı.

Özerk kurumlar ve yeni anayasa konularına da değinen Müderrisoğlu; “Özerk kurumlar; Türkiye’de siyasetin hareket alanındaki riskli kararları gerçekten yönetme, denetleme, frenleme konusunda önemli roller üstlendiler. Bugün siyasete çok daha entegre, karma bir modele geçtik. Dünyada risk yoğunlaşması olmasına rağmen siyasetçi büyümeden vazgeçmek istemiyor.” dedi. Müderrisoğlu, bir siyasi reform olarak tanımlanan bu sürecin yeni anayasayla başka bir aşamaya taşınmadığı takdirde Türkiye’nin yerinde sayma dönemine gireceğini belirtti.

Son olarak Türkiye’nin bir çatışma teorisinin içine girip girmeyeceği konusunu değerlendiren Müderrisoğlu; Türkiye’nin çatışmaların içine girmeyeceğini, aksine çatışma risklerini azaltıcı bir rol üstleneceğini öngördüğünü ifade etti.

Son konuşmacı olarak Deniz Gökçe söz aldı. IMF'nin 2010 yılındaki haritası üzerinden dünya ekonomisini değerlendiren Gökçe, ABD şirketlerinde bir sorun olmasına rağmen küçülme yaşandığına dikkat çekerek bu durumu, şirketlerin yatırım yapmamasının yanında insanların para harcamaktan korkmasına bağladı.

Dünyadaki sorunun da aslında nakdin üzerine yatmak olduğunu vurgulayan Gökçe, "İnsanlar nakdin üzerine oturuyor, kafalarında risk algılaması var. Likidite düşüyor, ne bankalar kredi veriyor ne hane halkı ne de şirketler harcıyor. Bir tek devletler kurtarmaya çalışıyor. Bu da yetmiyor." diye konuştu.

Gökçe, AB'nin bir diğer önemli sorununun bir federal hükümet olmamasına bağlayarak "Para birliği aynen ABD'deki para birliği ancak orada merkezi bir hükümet var." dedi. Kültürel farkların da önemli bir sorun yarattığına dikkat çeken Gökçe, bir Amerikalı için işi neredeyse

evi de orada iken, Avrupa için bunun geçerli olmadığını, Avrupalıların kafasında tek tek kendi milletlerinin bulunduğunu, bir 'Avrupalılık' düşüncesinin yerleşemediğini anlattı.

Kurtarıcıların da kurtarılmayı beklediği bir ortamda ekonomik krizin çok kolay ve çabuk çözülemeyeceğine dikkat çeken Gökçe, Türkiye'nin burada cari açık ve Avrupa krizi konusunda bir öncelik belirlemesi gerektiğine vurgu yaptı. Bu ortamdan Türkiye'nin etkilenmesinin kaçınılmaz olduğunu ifade eden Gökçe, bu etkilerin en aza indirgenmesi için önlemler alınması gerektiğini belirtti.

Gökçe, Türkiye'nin 30 - 40 yıl boyunca gündeminden düşmeyecek göç, işsizlik, erken emeklilik ve düşük tasarruf oranlarına değinerek konuşmasını sonlandırdı.

Konuşmaların ardından katılımcılardan gelen sorular cevaplandı.

Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan'ın Katılımıyla Gerçekleşen Kapanış Oturumu

Toplantının 20 Kasım tarihinde yapılan oturumuna Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan katıldı.

ASO Başkanı Özdebir toplantının açılışında yaptığı konuşmada, Meslek Komiteleri Toplantısı'nın amacına ulaştığını, bu birliktelik ile dostlukları daha da pekiştirdiklerini söyledi. Toplantıya iştirak eden tüm katılımcılara teşekkür eden Özdebir "48 yıl Odayı bu noktaya taşıyan insanlara, en uzun süre bu Odanın Başkanlığını yapıp çitayı en yüksek noktaya koyan biri olarak başta sizin şahsınızda tüm çalışanlarımıza, Odamız mensuplarına, çeşitli kuruluşlarımızda görev alan sanayicilerimize, hepsine çok çok teşekkür ediyorum. Onlarla gurur duyuyorum. Ankaralı sanayicilerin yaratmış oldukları güçle sözümüz değer kazanıyor." diye konuştu.

Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan da Ankara Sanayi Odasının en uzun süre Başkanlığını yapmış olmanın kendisi için bir onur, Odanın her kademesinde bulunan biri olarak her zaman şerefle yad edeceği bir yer olduğunu söyledi.

ASO'nun Türk sanayisine ve Türk ekonomisine getirdiği ayrıcalığın haricinde her zaman siyasetin dışında kalan bir kurum olduğunu ifade eden Çağlayan, bundan sonra da bu şekilde devam edeceğinden hiçbir kuşkusunun olmadığını dile getirdi. Çağlayan, ASO'nun bir diğer özelliğinin de bazı meslek kuruluşlarının tam tersine, gerektiği zaman gerektiği uyarıyı yapan, eleştiren ama sadece eleştirmekle kalmayıp onun karşısında ne istediğini, ne olması gerektiğini ortaya koyan bir kuruluş olduğunu belirtti. "Gündemdeki konulardan bedelli as-

kerlik ve 2B yasası olarak bilinen vafını yitirmiş orman arazileriyle ilgili düzenlemeler de geçmişte ASO'nun gündeme getirdiği konulardı." diye konuşan Çağlayan, bu konuların aradan geçen zamana karşın hâlâ Türkiye'nin gündeminde bulunduğunu ve bu konularda mesafe kaydedildiğini dile getirdi. Bedelli askerlik ve 2B konularının yakın bir zamanda çözüme kavuşacağını ümit ettiğini anlatan Çağlayan, "Artık bu işte yolun sonuna gelinmiştir." dedi.

Yabancılar mülk satışının da yine geçmişte seslendirildiği halde farklı siyasi görüşler nedeniyle dikkate alınmadığını, "Keşke Türkiye geçmişte bu Kanunu çıkarabilseydi." diyen Çağlayan, konuyu Ekonomi Koordinasyon Kurulunda Sayın Başbakanın talimatıyla çok iyi bir noktaya getirdiklerini ve yakın tarihte bu konuyu da sonuçlandıracaklarını kaydetti.

Türkiye'nin bölgesinde hem siyasi anlamda hem de ekonomik anlamda çok ciddi bir güce sahip olduğunu ve bu gücünü en iyi şekilde değerlendirmesi gerektiğini savunan Çağlayan, bu ülkelerin Türkiye'yi kendilerine örnek aldığını ve en güvenilir liman olarak gördüklerini söyledi.

Çağlayan Bakanlığı bünyesindeki İhracat Genel Müdürlüğünün Turquality ve marka konusunda 600 milyon lirayı destek olarak verdiklerini söyleyerek şunları kaydetti:

“Nereden çıktı durup dururken Turquality ve marka destekleri, ASO'nun gündemine niye geldi? Bundan sonrasında artık marka, yüksek katma değerli ve yüksek teknolojik ürünleri yapabilme hedefi ve bu ürünlerle uluslararası piyasada kalma meselesini iyi bir şekilde değerlendirmek lazım. Devlet olarak özellikle Bakanlığım pazara giriş desteği, fuar desteği, Ar-Ge, Ür-Ge gibi bütün konularda her türlü desteği veriyoruz. Bu destekler konusunda bundan sonra çok daha seçici olacağız çünkü bu dönemde Türkiye'nin yeni sorumlulukları var. Dünyanın her tarafında, gittiğimiz her yerde şu anda Türkiye modelini herkes gıptayla izliyor. Böyle bir ortamda bizim hak ettiğimiz yere gelmemiz lazım.”

Cumhuriyetimizin 100. kuruluş yıldönümü olan 2023 yılının son derece önemli olduğunu anlatan Bakan Çağlayan, Cumhuriyetin, demokrasinin ve laikliğin son yaşanan Arap Baharındaki olaylarda faziletinin bir kez daha anlaşıldığını, Türkiye'nin bundan değil bir adım geri gitmek, bunun çok daha ilerisine gidecek standartları yakalamak zorunda olduğunu söyledi. Bu noktada yapılan Anayasa değişikliğinin son derece önemli bir adım olduğuna işaret eden Çağlayan, demokratik zenginliğin ülke için son derece önemli olduğunu, Türkiye'nin yeni bir döneme girerken ve yüzüncü yıla taşıyacak olan değerlerin altyapısının çok çabuk bitirilmesi gerektiğine vurgu yaptı.

Türkiye'yi 2023 yılında dünyanın ilk 10 ekonomisi içine sokmak için 500 milyar dolar ihracat, 2 trilyon dolardan fazla bir milli gelire sahip olması gerektiğini anlatan Çağlayan, bu gücün de Türkiye'de olduğunu söyledi.

Ekonomik anlamda yaşanan olumlu gelişmelerin ülkedeki siyasi ve ekonomik istikrarın bir sonucu olduğunu, burada Türk özel sektörünün de başarısı bulunduğunu söyleyen Çağlayan, geçmiş dönemlerde değil yarının, bir saat sonrasının bile ne olacağı bilinmezken, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin tarihinde ilk defa 12 yıllık bir plan ve program ortaya koyduğunu açıkladı.

Bu çerçevede mali disiplin ve bütçe disiplininin bugün sağlam bir zemine oturduğunu söyleyen Çağlayan "Bugün oturduğum yerden rahat rahat bunları söyleyebiliyorsam, bunun arkasında mali disiplin ve bütçe disiplinine vermiş olduğumuz önem yatıyor." dedi.

Çağlayan, Türkiye'de işsizliğin şu anda yüzde 9,2, kamu borçlarının milli gelire oranının yüzde 39, yıl sonu itibarıyla toplam bütçe açığının yüzde 1,7 olacağını ve Türkiye'nin Avrupa Birliğine üye 27 devletin 20 tanesinden daha iyi performansa sahip olduğunu söyledi.

Türkiye'nin artık işgücü maliyetleri konusunda kimseye fatura ödettirmemesi gerektiğini söyleyen Çağlayan, elde edilen ekonomik başarının sürdürülebilir olması için Türkiye'nin şu andaki en temel problemi olan cari açığın gündeme getirilmesinden öte ameliyat masasında olduğunu kaydetti.

Türkiye'nin fiili bir enerji ithalatçısı olduğunu ve enerjinin cari açığın en önemli sebeplerinden biri olduğunu söyleyen Çağlayan, "Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kanunu'yla dışa bağımlılığı çözeceklerinin altını çizdi.

Aşırı değerli Türk Lirası'nın da cari açığın etkenlerinden olduğunu belirten Çağlayan, "Türk Lirası'nın aşırı değerlenmesi kadar aşırı değer kaybetmesi de sıkıntı yaratır." dedi.

Çağlayan, Türkiye'de üretimi yapılamayan ürünlerin dışarıdan ithal edilmesi konusunda, sektörleri iliklerine kadar incelediklerini, 6 sektörle ilgili çalışmaların tamamlandığını söyledi.

Türkiye'nin artık teknolojik, yüksek katma değerli ve inovasyona dönük üretimler yapmak zorunda olduğunu kaydeden Çağlayan, bunun yolunun da teşvikten, yatırımdan, siyasi ve ekonomik istikrardan geçtiğini ifade etti.

Çağlayan, teşvik sisteminin Türkiye'nin ithalata bağımlılığını azaltacağını ve Türkiye'yi dış ticaret konusunda dengeli bir yapıya kavuşturacağını da dile getirdi.

Bakan Çağlayan konuşmasının ardından katılımcıların sorularını cevapladı.

48. Kuruluş Yıl Dönümü Gala Yemeği

Ankara Sanayi Odası Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı'nda ASO'nun 48. kuruluş yıl dönümü nedeniyle bir gala yemeği düzenlendi.

Gecede konuşma yapan ASO Başkanı Nurettin Özdebir, ASO'nun 48. yılını doldurmasının gururunu yaşadıklarını belirtti. Ankaralı sanayicilerin yüksek katma değer üretmesine, rekabet gücünün artırılmasına katkı sağlamak için çaba gösterdiklerini söyleyen Özdebir; "Başta Ankara olmak üzere ülkemizin ekonomik, teknolojik, sosyal ve kültürel ge-

lişiminde yol gösterici olma misyonuyla sürdürdüğümüz yolculuğumuzda, nice seneleri başarılarla karşılamayı diliyorum. Başta kurucularımız olmak üzere, emeği geçen tüm yönetici ve çalışanlarımıza teşekkür ediyor, ebediyete intikal edenleri saygıyla anıyorum." dedi.

Konuşmanın ardından ASO Başkanı Özdebir, ASO Meclis ve Komite üyeleriyle birlikte 48. kuruluş yıl dönümü pastasını kestiler.

ÇUHADAROĞLU

Alüminyum Sistemleri

Dünyanın İşini Yapıyoruz

57. yıl

48. yıl ödül töreni

Ankara Sanayi Odası 48. Yıl Ödül Töreni

Ankara Sanayi Odası 48. Yıl Başarı Ödül Töreni, Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, Ankara Valisi Alâaddin Yüksel, milletvekilleri, bürokratlar, büyükelçiler ve büyükelçilik ticaret müsteşarları ile ASO üyesi sanayicilerin geniş katılımıyla yapıldı.

ASO 1. OSB'de gerçekleşen geleneksel ödül töreninde 48 başarılı sanayiciye Kurumlar Vergisi, Gelir Vergisi, ihracat, Ar-Ge ve çevre ödülleri verildi.

KURUMLAR VERGİSİ ÖDÜLÜ

1. TÜPRAG METAL MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET AŞ
2. KOZA ALTIN İŞLETMELERİ AŞ
3. TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNALARI AŞ
4. LİMAK İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET AŞ
5. KOLİN İNŞAAT TURİZM SANAYİ VE TİCARET AŞ
6. PARK TEKNİK ELEKTRİK MADENCİLİK TURİZM SANAYİ VE TİCARET AŞ
7. DEMİR EXPORT AŞ
8. MAPA İNŞAAT VE TİCARET AŞ
9. ATP İNŞAAT VE TİCARET AŞ
10. İC İÇTAŞ İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET AŞ
11. SÖĞÜT İNŞAAT TAAHHÜT PETROL MADENCİLİK GIDA NAKLİYAT İÇ VE DIŞ TİCARET LTD. ŞTİ.
12. ABDULKADİR ÖZCAN OTOMOTİV LASTİK SANAYİ VE TİCARET AŞ
13. İÇKALE İNŞAAT LTD. ŞTİ.
14. GÜRİŞ İNŞAAT VE MÜHENDİSLİK AŞ
15. ORİCA-NİTRO PATLAYICI MADDELER SANAYİ VE TİCARET AŞ
16. YÜKSEL İNŞAAT AŞ
17. GÜLERMAK AĞIR SANAYİ İNŞAAT VE TAAHHÜT AŞ
18. NİTROMAK DNX KİMYA SANAYİİ AŞ
19. AKKÖY ENERJİ AŞ
20. ERG İNŞAAT TİCARET VE SANAYİ AŞ

GELİR VERGİSİ ÖDÜLÜ

1. İLHAN GERİM

İHRACAT ÖDÜLÜ

1. NOKSEL ÇELİK BORU SAN. AŞ
2. TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNALARI AŞ
3. MAN TÜRKİYE AŞ
4. TUSAŞ-TÜRK HAVACILIK VE UZAY SAN. AŞ
5. EREĞLİ DEMİR VE ÇELİK FAB. TAŞ
6. MİTAŞ ENERJİ VE MADENİ İNŞ. İŞL. TİC. AŞ
7. BOTAŞ BORU HATLARI İLE PETROL TİC. AŞ
8. FIRAT PLASTİK KAÜÇUK SAN. VE TİC. AŞ
9. FNSS SAVUNMA SİSTEMLERİ AŞ
10. ORTADOĞU RULMAN SAN. VE TİC. AŞ
11. HİDROMEK-HİDROLİK VE MEK. MAK. İML. SAN. VE TİC. AŞ
12. GÜRİŞ İNŞAAT VE MÜHENDİSLİK AŞ
13. ASELSAN ELEKTRONİK SAN. VE TİC. AŞ
14. EMEK BORU MAK. SAN. VE TİC. AŞ
15. ERKUNT SANAYİ AŞ
16. AKDAŞ DÖKÜM SAN. VE TİC. AŞ
17. ASAŞ AMBALAJ BASKI SAN. VE TİC. AŞ
18. DEMİR EXPORT AŞ
19. HAVELSAN HAVA ELEKTRONİK SAN. VE TİC. AŞ
20. GAMA ENDÜSTRİ TESİSLERİ İMALAT VE MONTAJ AŞ

AR-GE ÖDÜLÜ

1. ARÇELİK AŞ
2. MESA İMALAT SANAYİİ VE TİCARET AŞ
3. TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNALARI AŞ

ÇEVRE ÖDÜLÜ

1. BÜLBÜLOĞLU ÇELİK ENDÜSTRİSİ SANAYİ TİCARET AŞ
2. GES GENEL ELEKTRİK SİSTEMLERİ YAPIM VE MÜHENDİSLİK AŞ
3. İŞBİR OPTİK SANAYİ AŞ
4. ÜNTES ISITMA KLİMA SOĞUTMA SAN. VE TİC. AŞ

48. yıl ödül töreni

ASO Yönetim Kurulu Başkanı Nurettin Özdebir

ASO Başkanı Özdebir, ASO'nun 48. yılında 48 ödül alan üye ve sanayicileri kutlayarak başladığı konuşmasında, bu ağır rekabet şartlarında ve bütün zorluklara rağmen yatırımlara ve üretime devam ederek ihracat yapıp istihdam yaratan tüm sanayicilerin bu ödülü hak ettiklerini söyledi.

Özdebir, yatırım ortamını iyileştirmek ve iş yapmayı kolaylaştırmak için atılan birçok adıma rağmen, Türk sanayisinin rekabet gücünü olumsuz etkileyen, ülkemizde iş yapmayı güçleştiren mevzuat ve uygulamaların hâlâ varlığını sürdürdüğünü, bu nedenle sanayimizin rekabet gücünü arttıracak, üretim ve yatırım ortamını iyileştirecek, istihdam artışını destekleyecek, iş yapmayı kolaylaştıracak reformlara devam edilmesi gerektiğini vurguladı.

Şu anda gündemde olan Sendika Yasası ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hususunda endişelerin devam ettiğini söyleyen Özdebir, şunları kaydetti:

"Rekabette en önemli unsurlardan bir tanesi de kıdem tazminatı. Bizim için gizli bir maliyet olarak her zaman başımızda duruyor. Bu kıdem tazminatının da bu süre içerisinde bir an evvel çözülmesi lazım. Avrupa Birliğinde hiçbir ülkede bizim kadar az çalışarak bizim kadar çok kıdem tazminatının kazanıldığı bir ülke yoktur. Bugün Avrupa'nın yaşamış olduğu bu ekonomik krizde, İtalya'da, Yunanistan'da ve diğer Avrupa ülkelerinin hepsinde aşırı verilen sosyal hakları geri almak, ülkelerin re-

kabet gücünü tekrar kazanabilmeleri için uğraşılıyor. Aynı hataları bizim de yapmamamız, rekabetçi ve dinamik bir ekonomiye sahip olabilmemiz için bunu mutlaka gerçekleştirmemiz lazım."

Özdebir, açıklanan üçüncü çeyrek büyümenin, cari işlemler açığının artış hızındaki yavaşlamanın da sevindirici olduğunu ancak açığın düzeyinin daha aşağı çekilmesi gerektiğini belirtti. Cari işlemler açığını düşürmek için alınan parasal ve mali tedbirlerin etkilerinin önümüzdeki aylarda daha net bir biçimde görüleceğini kaydeden Özdebir, "Ancak biz, uzun vadeli ve kalıcı bir çözüm için cari işlemler açığının yapısal nedenleri üzerine yoğunlaşması gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü artan nüfusa iş bulmak ve refah düzeyini yükseltmek, artan refahla birlikte yükselen tüketim talebini karşılamak için hızlı büyümek zorundayız. Bunu yüksek cari işlemler açığı vermeden sağlamak için, yerli üretimin desteklenmesi ve üretimde yerli katma değer oranının yükseltilmesi gerekmektedir. Bu nedenle, öncelikle kamu alımlarında yerli ürünler tercih edilmelidir. Burada en büyük görev Devlet Malzeme Ofisine düşmektedir. Bizce, Savunma Bakanlığı Müsteşarlığında olduğu gibi tüm bakanlıkların ve kamu kurumlarının görevleri arasında yerli sanayiye koruma ve kollama görevi de eklenmelidir. Avrupa Birliğinde durgunluk riskinin arttığı, korumacı politikaların giderek yaygınlaştığı bu ortamda, iç pazarımızı kısıncılıkla korumamız gerekmektedir. Bunun için piya-

sa gözetimi ve denetimi mekanizması etkin bir biçimde çalıştırılmalıdır. Gümrük Birliği'nin AB'nin üçüncü ülkelerle yaptığı serbest ticaret anlaşmalarıyla beraber tedavici edici vergi oranlarının da gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyoruz." dedi.

Özdebir, yatırım teşvik sisteminde getirilen katkı oranının sanayiciler tarafından iyi anlaşılmadığı için değerlendirilemediğini, sistemin daha anlaşılır hale getirilmesi için basitleştirmeler yapılmasını ayrıca, bölgesel teşviklerde geri kalmış bölgelerdeki sosyal kalkınmayı destekleyecek eğitim, sağlık ve kültür gibi hizmet sektörleri üzerinde yoğunlaşılması gerektiğini söyledi.

2023 yılında dünyanın en büyük 10 ekonomisi hedefine ulaşmak için öncelikle işgücünün niteliği ve kalitesini yükseltmek, bunun için de mesleki eğitime öncelik verilmesi gerektiğini söyleyen Özdebir, mesleki eğitim sorununun çözülmemesi durumunda, bugün övündüğümüz genç nüfusumuzun sağladığı fırsatı değerlendiremeyeceğimizi kaydetti. ASO olarak, mesleki eğitim konusunda üzerlerine düşen görevi yaptıklarını ifade eden Özdebir, Ankara Sanayi Odası ve OSB'ler olarak bir eğitim vakfı kurma kararı alındığını, bu vakfa Ankara Sanayi Odasından ve OSB'lerden önemli kaynaklar aktarılacağını sözlerine ekleyerek, konu ile ilgili sanayicilerden katkı beklediklerini de dile getirdi.

Ankara Valisi Alâaddin Yüksel

Ankara Sanayi Odası 48. Yıl Başarı Töreni'nde konuşan Ankara Valisi Alâaddin Yüksel; dünya trendlerine, ekonomik krizlere ve her türlü tehdit ve riske rağmen yüreklerini ortaya koyarak dünya pazarlarında koşan, Türkiye'yi dünya ile yarıştıran Ankaralı sanayicilere müteşekkir olduğunu ifade ederek sözlerine başladı.

Türkiye'nin 90 yılını değerlendirerek, bugünlere gelişinin tüm dünyada şaşkınlık ve hayranlık uyandırdığını anlatan Yüksel, "350 bin öğrencisi olan, okuma - yazma oranı yüzde 5 - 6'da seyreden, hiçbir köyünde elektrik olmayan ve sadece 1 tek üniversitesiyle dünyayla rekabet etmeye çalışan bir Türkiye'den bugünlere geldik. Bugün bu salonlarda sanayicilerle ve iş adamlarıyla insan kaynaklarını iyi kullanan bir Türkiye'yi konuşuyoruz, bilgi tabanlı yapılaşmayı algılıyoruz ve rekabet denilen canavarla nasıl mücadele edeceğimizi tartışıyoruz. Elbette bunu nasıl başardığımıza şaşıyorlar." diye konuştu.

Toplu iğneyi bile yurt dışından getiren bir Türkiye'den dünyayı sollayan bir Türkiye'ye gelmiş en büyük payın sanayicilerin ve iş adamlarının olduğuna dikkat çeken Yüksel, ödül alıp vermenin yanında Türkiye'nin gelişim analizlerinin yapılması gerektiğini vurguladı.

Türkiye'nin gelişim tablosunda Ankara'nın yerine de değinen Yüksel, 20'ye yakın üniversitesi, 6 teknoparkı ve 11 OSB'si ile Ankara'nın çok büyük bir gelişme gösterdiğini kaydetti. Ankara'nın öğrenci ve memur kenti kimliğinin yanına sanayi şehri kimliğinin de eklendiğini ifade eden Yüksel, sürdürülebilir kalkınma için gerekli her türlü hizmetin devam edeceğinin altını çizdi. Vali Yüksel Ankara'da EXPO'lar için çalışmaların sürdürüldüğünü, uluslararası fuarlara ve kongrelere ev sahipliği yapılacağını, spor olimpiyatlarının başkentte gerçekleştirilmesi ve Bilişim Vadisi için tüm olanakların kullanılacağını anlattı.

Ankara Valisi olarak iş adamlarına ve sanayicilere güveninin sonsuz olduğunu belirten Yüksel, bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla emirlerinde olduklarını ifade etti.

48. yıl ödül töreni

Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan

Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan törende yaptığı konuşmada, 48 yıl önce o günün şartlarında çok kısımlı imkânlarla kurulan Ankara Sanayi Odasının, bugün 5 bin 500'e yakın üyesi ile Türkiye'nin ihracatında, üretiminde, ödediği vergilerle âdeta bir KOBİ yuvasına dönüşmesinde emeği geçen herkesi yürekten kutladı.

ASO'nun hayatında çok önemli bir kilometre taşı olduğunu vurgulayan Çağlayan, 1980 yılında ufak bir atölye olarak başladığı sanayi yolculuğunda, 27 yıl fiilen sanayici olarak üyeliğini, 20 yıl yöneticiliğini, 13 yıl da Başkanlığını yaptığı Ankara Sanayi Odasının bugünlere gelmesinde katkısı olan ve Odaya çok ciddi hizmetler veren herkese teşekkür etti.

Konuşmasında *The Economist* dergisinin 21 Ekim 2011 tarihli çıkan sayısından alıntı yapan Çağlayan şöyle konuştu: "*The Economist* dergisi şöyle diyor: Bir başarı hikâyesi olan Ankara, çorak bir topraktan, verimli bir ekonomiye dönüştü."

Türkiye ekonomisine ilişkin değerlendirmelerde bulunan Çağlayan, 2002 yılında Ankara'nın ihracatının 1,5 milyar dolar, 2010 tarihi itibarıyla ise 5,6 milyar dolara ulaştığını, aradan geçen bu 9 yıllık süre içinde ise Ankara'nın ihracatını tam 3,7 kat arttırdığını belirtti. Ekonomi Bakanı olarak Türkiye ihracatının son 12 aylık gelişmiş olduğu ve Cumhuriyet tarihinin yeni bir rekoru olan 134 milyar doları müjdelemekten onur duyduğunu ifade eden Çağlayan, bu rekor ihracatta Ankara'nın 6 milyar 350 milyon dolar ile Türkiye ekonomisinde yaratmış olduğu katma değeri çok önemli bulduklarını, bunun altında yatan en büyük nedenin ise siyasi istikrar olduğunu söyleyerek şunları kaydetti:

"2008'de başlayan küresel krizde âdeta bir stres testinden başarıyla çıkan Türkiye, çok önemli başarılar elde etmiştir. Bugün Türkiye'de ekonomi parmak ısırtacak kadar başarılı bir seviyedeyse bunun arkasında yatan iki nedenden bir tanesi siyasi istikrar, bir diğeri de

özel sektörü sürekli ön planda tutan ve özel sektörün önündeki engelleri kaldırarak uygun ortam sağlayan ekonomik istikrardır. Bugün bilhassa Avrupa ekonomilerinde ciddi küçülme yaşanırken, tespîh tanesi gibi arka arkaya dizilmiş Avrupa'nın birçok ülkesinin yoğun bakım çadırında yaşadığı bir ortamda Türkiye, Avrupa'ya ihracatının yüzde 57'den, yüzde 47'ye düşmesine, hemen güneyimizde Afrika pazarları başta olmak üzere, Ortadoğu'daki ateş çemberine rağmen ihracatını yüzde 20'den fazla büyütmesi büyük bir başarı hikâyesidir. Bugün Türkiye 3. çeyrekte Cumhuriyet tarihinin en yüksek ekonomik büyümesini elde etmiş, Çin'i arkasına almıştır. İşte bu, sizlerin başarısıdır."

Orta vadeli programda bulunan hedefleri aşabilecek yapıya gelmiş bir ülkenin Ekonomi Bakanı olmakla gurur duyduğunu söyleyen Çağlayan, Ekonomi Bakanlığının kuruluşu itibarıyla doğru yapılandırılmadığını ifade edenlere seslenerek "Bunu söyleyenler 2001'de

Türkiye'nin başını belaya sokan partinin mensubuydu. Hâlâ 2001 yılında, ekonomiden ne anlaşıldığını, ekonomi deyince ne akla geldiğini bilemeyecek kadar geride kalmışlar. Bugün Türkiye'de ekonomi deyince insanların aklına yatırım geliyor, üretim geliyor, istihdam geliyor, ihracat geliyor. İşte bu dördü de bu bakanlık bünyesi altındadır. Sayın Başbakanımızın yeni model yapılandırılmasıyla âdeta ustalık Kabinesi olan bu dönemimizde inşallah Türkiyemize çok daha büyük başarıları kazandıracacağız." dedi.

10 yıl öncesi Hükümetler döneminde Türkiye'de 10 dakika sonrasının bile ne olacağını öngörülemediğini ancak bugün 8 yılda kişi başına milli geliri 3 bin dolar seviyesinden 11 bin dolara çıkartan, risk primlerinin, kamu borcunun, bütçe açıklarının, işsizlik oranlarının Avrupa'nın 20 ülkesinden çok daha iyi konumda olduğunu ifade eden Çağlayan, "Bugün şükürler olsun Türkiye 12 yıl sonranın projeksiyonunu yapabiliyor. Artık 2023'ü kurgulayan, 2023'ü kendisine hedef alan, 2023'teki bu hedeflere ulaşmak için stratejisi olan bir Türkiye'den bahsediyorum. Sizler çok iyi hatırlayacaksınız, 2001, 2002 yıllarında Türkiye'deki uzun vade anlayışımız en fazla 6 aydı. Orta vade deyince aklımıza 1 ay gelirdi, kısa vadeyi hatırlatmama gerek var mı bilmiyorum, kısa vade dediğimiz zaman da 1 gün, 1 saat bile kısa vadeyi anlatmaya yetmezdi. Ben ve birçok arkadaşımızın vermiş olduğu teklifleri daha teklif yerine ulaşmadan revize ettiğimiz günleri hatırlıyorum. Ama bugün Türkiye, tekrar ifade ediyorum ki, Cumhuriyetinin 100. kuruluş yıl dönümü olan 2023 için 500 milyar dolar ihracatı hedef alan, 2 trilyon dolardan fazla milli geliri ve kişi başına milli geliri 25 bin doları geçecek bir Türkiye'yi hedef alan, 2023 yılına kadar dünyanın en

büyük 10 limanından birine sahip olacak. Ve yine bu tarihe kadar kendi otomobilini, kendi helikopterini, kendi uçağını yapacak olan bir Türkiye'yi şu anda kurgulamış durumdayız. Ümit ediyoruz ki, inşallah bunların hepsini sizlerle beraber yakalayacağız." dedi.

Çağlayan, bir memur şehri olarak kurulan Ankara'nın bir sanayi kentine dönüştüğünü, âdeta kendi kendine bir Silikon Vadisi haline gelme noktasında önemli mesafe katettiğini söyledi.

Çağlayan yerli malı alımı ile ilgili Ekonomi Koordinasyon Kurulu olarak çalışmalar yapıldığını belirterek şunları kaydetti:

"Sayın Başbakanımızın ısrarla ve ehemmiyetle vermiş olduğu talimatlara rağmen Türkiye'de hâlâ üretilen malı almayıp bunun muadilini yurt dışından getirenleri, bize şikâyet edin, biz de Hükümet olarak yapmamız gereken neyse yapalım. Türkiye'de o mallar varken dışarıdan alanları kınadığımızı kesinlikle ifade etmek istiyorum. Yani Türkiye'nin çivisi mi çıktı, dibi mi çıktı? 239 gümrük bölgesine 20 binden fazla ürün çeşidi ihracatı yapan bir ülkeden, bugün Avrupa'ya yapmış olduğu ihracatının yüzde 95'i sanayi ürünlerinden oluşan bir Türkiye'den bahsediyoruz. Hiç kimsenin, hele hele kamu alımlarından bahsediyorum, hiçbir kamu görevlisinin bunları asla görmezlikten gelme yetkisi ve görevi yoktur."

Cari açığı hedef alan teşvik sisteminde çok önemli bir son noktaya geldiklerini belirten Çağlayan, organize sanayi, teknoloji, endüstri bölgelerinde yapılacak meslek liselerine ve eğitim yatırımlarına ciddi şekilde devlet desteği verileceğini de sözlerine ekledi.

48. yıl ödül töreni

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek

Konuşmasının başında DMO'nun yerli mal satımında hassas davranması eleştirisine cevap veren Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, yapılan bu eleştirinin adresinin yanlış olduğu söyledi. Devlet Malzeme Ofisinin "Sadece yerli mal alırım" şeklinde bir mevzuatının olmadığını, Türkiye'de ise böyle bir mevzuatın zaten mümkün olmadığını belirten Şimşek, sadece Başbakanın genelgesiyle yüzde 15'lik bir fiyat avantajının bulunduğunu, dolayısıyla Devlet Malzeme Ofisinin kendi başına mal alıp satmadığını, sadece talepleri karşılamak üzere aracılık ettiğini kaydetti. Bakan Şimşek, "Mesela, 2 tane büyükşehir belediyesinin, ithal mala ilişkin taleple geldiği için talepleri karşılanmadı. Hassasiyet var. 'Rekabet istemiyoruz' yaklaşımı ne mevzuata ne uluslararası ticaret örgütüne ne de AB müktesebatına uygun. Dolayısıyla, DMO gereğini yapıyor" dedi.

Maliye politikası konusunda değerlendirmelerde bulunan Bakan Şimşek, kamu harcamalarının sağlıklı vergi gelirleriyle finansmanını esas aldıklarını, 90'lı, 2000'li yılların başına kadar kamu harcamalarını borçlanmayla kapatmaya çalışanların faturayı halka ödettiklerini ifade etti. Bugün Türkiye'de faiz değil, hizmet bütçeleri yapılabiliyorsa, Ar-Ge'ye, sanayiciye destek sağlanabiliyorsa, bu, bu yaklaşımının bir sonucudur diyen Şimşek, önümüzdeki dönemde vergileri basitleştirip özellikle mevzuatı anlaşılabilir hale getirmeye, adil kılmaya,

vergi ve kayıp kaçaklarını minimize etmeye, verginin tabana yayılmasını sağlamaya çalışacaklarını, bu yönde birkaç önemli adım attıklarını söyledi.

Türkiye'de vergi yükünün yüksek olduğu şeklinde genel bir kanı olduğunu hatırlatan Şimşek, 3-4 tane ürünü bir kenara bırakırsak, resmin hiç de öyle olmadığını belirterek şöyle devam etti:

"Doğrudur, 2002 yılında Kurumlar Vergisi üzerindeki toplam vergi yükü yüzde 65'ti. OECD ülkeleri arasında ilk sıradaydık. Bugün toplamda yüzde 34'e kadar indirdik, Kurumlar Vergisi yüzde 20 şu anda. Hatta yeni yatırımlar için Kurumlar Vergisi yüzde 2'ye kadar düşürüldü. Türkiye OECD ülkeleri arasında Kurumlar Vergisi oranı açısından 34 ülke arasında en düşük 6. ülke konumundadır. Sadece Kurumlar Vergisi'nde değil, Gelir Vergisi'nde fon payı dâhil üst dilim yüzde 49,5'tu, yüzde 35'e düştü. Yine işveren sigorta prim payını yüzde 26'ya düşürmüştük. Dolayısıyla, sosyal güvenlik primlerini de dâhil ettiğinizde gelir ve kazançlar üzerinden alınan vergi yükünde ülkemiz en düşük 3. OECD ülkesi konumundadır. Sadece bununla da kalmadık. KDV oranlarında, eğitimde, sağlıkta, tekstilde, turizmde, gıdada yüzde 18'lerden yüzde 8'e veya 8'den yüzde 1'e düşürdük. Peki, bu yüksek vergi algısı nereden uyanıyor? İşte akaryakıttan, otomotivden, bir

de iletişim, yani 3-4 tane mal ve hizmette doğrudur. Türkiye dünyada nispeten yüksek vergi alan ülkelerden bir tanesidir, bazılarında ilk sıralardadır. Ama bunun dışındaki bütün alanlarda akaryakıt da dâhil Türkiye’de vergi yükü düşüktür. 2002 yılında 1 litre için ödediğiniz 100 liralık benzinin 70 lira 20 kuruşu vergiye gidiyordu. Bugün bu 60 lira civarına kadar düşmüş durumda. Neden? Çünkü, o maktu vergileri biz enflasyonla her zaman tam olarak güncellemediğimiz için zamanla erimesine imkân sağladık. Ancak, satılan litre fiyatı olarak çok yüksek olduğunu söyleyebilirsiniz. Doğru, petrol fiyatları artmıştır, Türkiye’de sadece bunu belirleyen vergi yok, birçok unsur daha var. Sonuç itibarıyla şunu vurgulamak istiyorum: İstihdamın önünü açmak, kayıt dışılığı azaltmak için atılan bu adımlar çok anlamlıydı, çok doğrudu. Bütçe imkânları el verirse daha fazlasını da yapmaya, arz yönlü politikalar geliştirip üretimi arttırmaya, sanayiye teşvik etmeye devam etmemiz lazım.”

Bir Ar-Ge merkezi olan Ankara’da, Ar-Ge desteklerine çok önemli muafiyetler getirdiklerini de açıklayan Şimşek, bu teşviklerden yeterince yararlanılmadığını belirterek “Katma değer zincirini yukarı taşımak için Ar-Ge’ye, inovasyona daha fazla zaman, daha fazla kaynak ayırmamız ve bu vergi teşviklerinden de yararlanmamız lazım.” dedi.

Maliye Bakanlığı olarak mükemmeliz iddiasında olmadıklarını, eksikliklerin de olduğunu kabul eden Şimşek, “Mevzuatta daha iyileştirmelere ihtiyaç olduğu ortada. Ben her zaman bürokrat arkadaşlarımıza, özellikle vergi denetimi yapan arkadaşlarımıza, eğer mevzuatta bir gri alan bir belirsizlik olduğunda durumu, mükellef aleyhine değil, tam aksine kurumun eksikliği olduğunu düşünerek hareket etmelerini söylüyorum; bir an önce mevzuatı basitleştirelim, gri alanları ortadan kaldıralım.” diye konuştu.

Mükellef haklarının, mükellefe yönelik hizmetlerin iyileştirilmesine yönelik çok önemli adımlar attıklarını kaydeden Şimşek, artık risk odaklı denetim yapıldığını, mükellef haklarının çok daha şeffaf olduğunu, amacın vergi uyum maliyetlerini aşağı çekmek olduğunu söyledi.

Yapısal reformlar konusunda birçok konuda adım atıldığını ancak daha kat edilmesi gereken alanlar olduğunu anlatan Bakan Şimşek, “Bir tanesi, eğitimde kalitedir. Bir tanesi, işgücü piyasasındaki katılıklardır. Bugün eğer Türkiye’de işveren çalışanını 49 saat istihdam ediyorsa, demek ki bir

sorun vardır. Demek ki Türkiye’de işgücü piyasası yeterince esnek değildir. Ama burada iki türlü işgücü piyasası var. Birincisi kayıt dışı ki, o tamamen esnek, kayıt içinde de hiçbir şekilde esnek değil. Bunun ortasını bulmamız lazım.” dedi.

Şimşek, Türkiye’nin önünün açılması, rekabeti engelleyen faktörlerin ortadan kalkması için çok yoğun bir çaba içerisinde olduklarını, bundan sonra da olmaya devam edeceklerini söyleyerek konuşmasını şöyle tamamladı:

“Tabii ki imkânlar elverdiğince üretimi, istihdamı arttırmak, yükleri azaltmak bizim temel amacımız. Burada sadece iki şey daha eklemek istiyorum. Tarihi olarak baktığımızda, Türkiye ihracatı ikincil bir faaliyet alanı olarak görmüş. Yani, iç piyasa şartları zorlandığında ihracata başvurmak, geçmişte böyle bir gelenek vardı. Bu kültürün değişmesi lazım. Avrupa’da tüketici haklarının korunması maksimum düzeydedir. Niye? Çünkü, eğer tüketici hakları iyi korunmuşsa, siz tüketiciyi içeride de dışarıda da ikna edersiniz. Asya’yı ihmal ediyoruz. Amerika’da varlığımız hissedilmeyecek kadar düşüktür. Asya’da hemen hemen yok denecek düzeylerde. Amerika çok büyük bir piyasadır, başkalarıyla rekabet edemiyoruz. Asya ise zaten bizim rakiplerimiz, biz onlara mal satamıyoruz. Bu yaklaşımı terk etmemiz lazım.”

48. yıl ödül töreni

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik

Ankara Sanayi Odasının 48. kuruluş yıl dönümü töreninde konuşan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, sanayicilerle birlikte olmaktan duyduğu memnuniyeti ifade ederek sözlerine başladı.

Avrupa Birliğindeki belirsizlik ve dünyadaki ekonomik kriz koşullarında Türkiye'nin gidişini oldukça başarılı ve doğru bulduğunu ifade eden Çelik, bu başarının lokomotifleri olarak nitelendirdiği sanayicileri kutladı ve onlara teşekkür etti.

İstihdama dayalı bir büyüme gerçekleştirmenin sonucunda 2011 yılında 1 milyon 689 bin kişinin iş bulunduğunu belirten Bakan Çelik, Türkiye'nin bu konudaki başarısının G-20 toplantısında da onaylandığını ifade etti. Önümüzdeki dönemde de işsizliği azaltmak konusundaki çalışmaların sürdürüleceğini dile getiren Çelik, 2023 vizyonu çerçevesinde yüzde 5 işsizlik hedef alınacağı bir strateji geliştirileceğini söyledi.

Mevzuat ve yasalar konusundaki sıkıntısını dile getiren Faruk Çelik, işverenler ve işçi sendikaları arasında dengeli

bir anlaşma yapmak için günlerce çalışmaları sonucunda 5 - 6 yasa tasarisını Bakanlar Kuruluna gönderdiklerini ifade etti. İşverenin ve işçinin birbirinden ayrı düşünülmemeyeceğine, birbirlerinin varlık nedenleri olan iki tarafın da sorunlarının Türkiye'nin çıkarları doğrultusunda çözülmesi gerektiğine vurgu yapan Bakan Çelik, rekabeti engellemeyen düzenlemelerin önemine dikkat çekti. İşçi açısından da insan onuruna yaraşır bir çalışma ortamının önemine değinen Çelik, bu konuda dengeli bir düzenlemeye gereksinim duyulduğuna işaret etti.

Sendikal mevzuatın toplu iş sözleşmesi kanunu şeklinde tek bir mevzuata dönüştürüldüğünü belirten Bakan Çelik, bu konuda atılması gereken adımlar olduğunu ve bunların işçi konfederasyonları ile işverenlerle yapılacak şeffaf toplantılarda görüşülmesinin doğru olacağına inandığını ifade etti.

Kıdem tazminatının kaldırılması konusuna değinen Çelik, bunun yeni bir konu olmadığını 1970'lerden beri yasada yer aldığına dikkat çekti. Kıdem tazminatından memnun

olanların oranının yüzde 8 olduğuna vurgu yapan Çelik, yüzde 92 oranındaki işçilerin ve işverenin bundan memnun olmadığını ifade etti. Herkesi kapsayan, rekabeti engellemeyecek bir bakış açısıyla istihdamı arttırmaya yönelik fon merkezli, adil bir sistem kurulmasının önemine işaret eden Çelik, bu konunun taraflarla konuşarak kısa zamanda karara bağlanacağına inandığını belirtti.

Mesleki eğitim konusunda da önemli adımlar atıldığına değinen Çelik, bu konuda ciddi bir kaynak tahsis edildiğini açıkladı. Çelik, yüz binlerce gence mesleki formasyonu için eğitim vakfı ve sanayicilerin yapacağı benzeri çalışmalar konusunda kaynak sıkıntısı olmadığını müjdesini verdi. Bakan Çelik, bu kaynağın rasyonel bir şekilde kullanılması için bir araya gelinip konuşulması gerektiğini vurguladı.

134 milyar dolar ihracatın övünülecek bir rakam olduğuna katıldığını ifade eden Çelik, "Ama hedef 500 ise, hiç zaman kaybına tahammülümüz yok, çok seri bir şekilde yapılması gereken, atılması gereken adımları atmamız gerekiyor." diye konuştu.

Yabancı sermayeyi finanse edecek, yabancı istihdamını destekleyecek bir yaklaşım içerisinde olmama konusunda

sanayicilere katıldığını belirten Çelik, bu konuda da bir an önce gerekli adımların atılması gerektiğine dikkat çekti.

Bütün çabaların, gayretlerin son kertede insan mutluluğu için gösterildiğini dile getiren Çelik, asıl önemli konunun maddi olanakların insanın mutluluğuna, toplumun huzuruna dönüşmesi olduğunu ifade etti. Çelik, bunun da ancak işçisiyle, işvereniyle, hükümetiyle diyaloglar sonucu ortaya çıkan projelerle mümkün olduğuna inandığını belirtti.

Açılış konuşmalarının ardından ASO Meclis Başkanı Tarık Artukmaç ve Yönetim Kurulu Başkanı Nurettin Özdebir; Ankara Valisi Alâaddin Yüksel, Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik'e törene katkı ve katılımlarından dolayı teşekkür plaketi verdiler.

Çevre ödülleri Ankara Valisi Alâaddin Yüksel, Ar-Ge ödülleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi ödülleri Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, İhracat ödülleri ise Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan tarafından ödül sahiplerine verildi.

“Beceri 10 Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri (UMEM)” Projesi Sertifika Töreni ASO’nun ev sahipliğinde gerçekleşti

25 Ekim 2011

Çalışma ve Sosyal Güvenliği Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği arasında imzalan protokol ile hayata geçirilen “Beceri 10 Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri (UMEM)” projesi kapsamında Ankara’da eğitim almış kursiyerler ile kursiyerlerin istihdamına katkı sağlayan firmalara sertifikaları 25 Ekim tarihinde verildi. Ankara Sanayi Odasının ev sahipliğinde gerçekleşen sertifika törenine, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Namık Ata, Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Halis Yunus Ersöz, üst düzey bürokratlar, projeye destek veren oda başkanları ve okul müdürleri katıldı.

Toplantının açılışında konuşan Ankara Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nurettin Özdebir iş yasaları ve iş piyasasının katılığının, en büyük sıkıntılarından biri olduğunu belirterek, işe alma ve işten çıkarmanın maliyetleri ne kadar kolaylaştırılırsa, istihdamın da o ölçüde artacağına inandığını söyledi. Japonya’da evlenenlerin sayısını arttırmak için boşanmanın kolaylaştırıldığını dile getiren Özdebir, “Aynı örnek bizim iş yasalarımızda da var. Hem iş güvencesi var hem kıdem tazminatı var. Bunlar, iç piyasanın dalgalanmalarında işletmelerimizi koruyabilmek için almamız gereken tedbirler konusunda bizi son derece sıkıntıya sokmakta.” diye konuştu. İşçi ve işveren arasındaki sorunlarda yargının işçi lehinde karar vermesinden yakınan Özdebir, bu durumun da istihdam yaratılmasını engellediğini savundu. İş piyasasının katılığından dolayı işçi alırken iki defa düşünmek zorunda kaldıklarını ifade eden Özdebir, aradıkları nitelikli elemanı bulmakta zorlandıklarını da vurguladı. Eleman yetiştirmekte de ciddi sıkıntılar yaşadıklarını kaydeden Özdebir, bu amaç-

la hayata geçirilen “UMEM Beceri 10” projesinin büyük imkânlar sağladığına işaret etti. Bu kurslara katılacak öğrenci bulmakta zorlandıklarından şikâyet eden Özdebir, “Yakın tarihte yapılan belki de en büyük hatalardan bir tanesi, mesleki eğitimin dışlanması. Bu, katsayı ve başka sebeplerden dolayı mesleki eğitimin cazibesinin kaybedilmesi sonucunda belki ülkenin geldiği en önemli dar boğazlardan bir tanesi. Bunu da aşmak yönünde, gerek hükümetimizin gerekse de Yüksek Öğretim Kurulunun yaptığı katkıları takdirle izliyoruz.” dedi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik ise Van’daki depremde hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet diledi. Kadirşinas Türk milletinin bu olay karşısında gösterdiği birlik, dayanışma ve bütünlüğün her alanda sergilenmesini dilediğini ifade eden Çelik, işveren ve sanayicilere de duyarlılıklarından dolayı teşekkür etti. Çelik, “Bakanlık olarak da Van’daki kardeşlerimizin SSK prim borçlarının 1 yıl ertelenmesi ve oradaki işverenlerimizin kısa çalışma ödeneğinden yararlanmalarıyla ilgili talimatları da verdik.” dedi.

Türkiye’nin son 9 yılda her alanda önemli mesafeler kat ettiğini, Türkiye’nin artık dünyanın Türkiye’si olmadığını belirten Çelik, artık içeride istikrarlı, dışarıda itibarlı bir Türkiye olduğunu dile getirdi.

Çelik, şunları kaydetti:

“Kriz senaryolarının yeniden konuşulmaya başlandığı ve çeşitli çalkantıların özellikle bazı AB ülkelerinde cereyan ettiği bir süreçte Türkiye yüzde 11 ve yüzde 8,8 gibi iki çeyrekte büyüme rakamlarını gerçekleştirebiliyor.

Yakaladığımız bu ivmeyi, bu itibarlı konumu rolantiye almamız gerekiyor. Sanaycinin, iş adamının, işçinin, sendikaların, bürokrasinin ve siyasetçinin üzerine düşen görevler neyse, herkes üzerine düşen görevi yerine getirmek durumundadır. Ekmeğin ne kadar zor şartlarda elde edildiğinin ve her gün daha da zorlaştığının bilinciyle üzerimize düşenleri yapmak durumundayız.”

Çelik, 2023'te en büyük 10 ekonomi arasına girmeyi hedeflediklerini hatırlatarak, bunun lafla olmayacağını, buna paralel olarak mevzuatın tepeden tırnağa elden geçirilmesi ve yenilenmesi zarureti olduğunu belirtti. Anayasa değişikliği konusunda gelinen konsensüs ortamını çok önemsediklerini anlatan Çelik, “Artık anayasa değişiklik dönemi kapanmalı, 17 kez değişti, değişiklik çare değil. Bu kumaş artık yama tutmuyor. Anayasa köklü bir şekilde ele alınmalı. Milletın değerleriyle barışık ve hiç kimseye, hiçbir kesime imtiyaz tanımayan kısa, sade bir anayasayı artık milletimiz arzu etmektedir.” diye konuştu.

Çalışma hayatında son 9 yılda önemli merhaleler kat ettiklerine işaret eden Çelik, 2821 sayılı Sendikalar ile 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanun tasarı taslağını imza için Bakanlar Kuruluna gönderdiklerini söyledi. 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'nda yapılan değişikliklere ilişkin düzenlemenin de Bakanlar Kurulunda imzada olduğunu dile getiren Çelik, “Memurlarla toplu sözleşme dönemini de böylece başlatmış oluyoruz.” dedi.

Çelik, müstakıl iş sağlığı güvenliğine ilişkin bir yasa hazırlanması için sosyal taraflarla da bir araya gelececeklerini ve düzenlemeye son şeklini vereceklerini kaydetti. Kıdem tazminatı ile taşeron konularını birlikte değerlendireceklerini anlatan Çelik, gündemlerinde kıdem tazminatını kaldırmak gibi bir konu olmadığını vurguladı. Çelik, işçilerin haklarının teminat altına alınmasını istediklerini ifade ederek, kıdem tazminatı konusunu sosyal taraflarla değerlendirip çözüme kavuşturmak istediklerini kaydetti. Çelik, devlet personel rejiminin mutlak suretle ele alınacağını, istihdam stratejilerinin ortaya konulacağını dile

getirerek, “İşsizlikle mücadele konusunda diğer ülkelerle mukayese edildiğinde çok kötü durumda değiliz ama niye daha iyi olmasın? Bu da milletimizin hak ettiği bir tablodur.” dedi. Daha çok istihdam sağlanması için çalıştıklarını bildiren Çelik, Türkiye'nin iyi bir noktada olduğunu söyledi. Çelik, kısa vadeli sorunları çözmek için toplum yararına çalışma projesi ile bu yıl 50 bin kişiyi istihdam edeceklerini ve süreyi 8 aya çıkaracaklarını ifade etti.

İşsizliğin temelinde arz ve talep arasındaki uyumsuzluğun yattığına işaret eden Çelik, şöyle devam etti: “İşçi aranıyor, bulunamıyor. Mesleksizlik sorununu çözmek için ciddi kaynağımız var. Bunu UMEM'de ve diğer alanlarda kullanma imkânlarımız var. Ama rakamlara bakınca ben de hayal kırıklığına uğruyorum. Vatandaşımızın, gencimizin koluna bir bilezik takmaya çalışıyoruz, üstte de para veriyoruz. Burada yanlışımızın nerede olduğunu anlamakta zorlanıyorum. Nasıl bir iştir, izahta zorlanıyorum. Bunun neresinde yanlışlık var? 2,5 milyon işsiz olduğu ülkede ‘Gel para veriyorum, meslek sahibi yapacağım, bir de iş sahibi yapacağım’ dediğimiz insan neden koşu koşu gelmez? Ya tanıtımda bir sıkıntımız var ya da vatandaş, sanayici bunun farkında değil. Bir yerde bir eksikimiz var, bunun arayışı içindeyiz. Kimin ne tespiti varsa bize iletin.”

Açılış konuşmalarından sonra Ankara Sanayi Odası ile Türkiye İş Kurumu Ankara İl Müdürlüğü arasında ASO ve ASO 1. Organize Sanayi Bölgesi'nde İŞKUR irtibat büroları kurulmasına ilişkin bir protokol imzalandı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, ASO Başkanı Nurettin Özdebir ile İŞKUR Ankara İl Müdürü Talip Altuğ arasında imzalan protokol çerçevesinde kurulacak bu irtibat büroları, Ankara sınırları içerisindeki tüm işletmelere hizmet verecek olup, hem iş arayan işsizlere hem de eleman arayan işletmelere yardımcı olmayı hedeflemektedir.

Protokol imza töreninden sonra mesleki eğitim kurslarına katılanlara ve kursiyerlere istihdam sağlayan işletmelere sertifikaları verildi.

ASO Gündem Toplantılarının 14'üncüsü Gerçekleştirildi

Ankara Sanayi Odasının düzenlediği 'Gündem Toplantılarının' on dördüncüsü 19 Ekim tarihinde Savunma Sanayi Müsteşarı Murad Bayar'ın katılımıyla ASO'da yapıldı

19 Ekim 2011

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir toplantının açılışında yaptığı konuşmada, Türkiye'nin zor bir coğrafyada olduğunu, bu coğrafyada yaşamının kolay olmadığını söyleyerek "Bu coğrafyada yaşayabilmek için güçlü olmak lazım, teknolojiyi iyi kullanmak lazım, fert fert herkesin çok uyanık olması lazım. Ancak bu şekilde fark yaratabiliriz." dedi.

Özdebir: "Savunma sanayine sahip olmayan ülkelerin bağımsızlığından söz edebilmemiz mümkün değildir."

Özel sektör olarak TSK'nın teknolojik imkânlarını ve kabiliyetlerini arttırabilmeleri için çalışmalar gerektiğini ifade eden Özdebir, daha çok sorumluluk almalarının önemli olduğunu söyledi. Özdebir, "Savunma sanayine sahip olmayan ülkelerin bağımsızlığından söz edebilmemiz mümkün değildir. Savunma sektöründeki teknolojileri ve araçları milli olarak üretmeliyiz. Bu anlamda

Savunma Sanayii Müsteşarlığımız çok başarılı işler yapıyor. O kadar ki bu başarısı yalnız silahlı kuvvetlerimize, yalnız sanayimize değil, ülkemizin gelişmesine de katkı sağlıyor. Bağımsızlığımıza katkı sağlamakta, teknoloji seviyemizi yükseltmektedir. Keşke bütün bakanlıklarımız da dar anlamda sektörleri bu şekilde yönetecek birimler oluşturabilsek." dedi. Özdebir, çalışanlara yapılan maaş ödemelerine bakıldığında da yüksek teknolojide ödenen ücretler açısından tartışmasız Ankara'nın diğer illere fark attığının görüldüğünü, sektörlerde faaliyet gösteren firmaların cirosu bakımından da Ankara'nın üstün konumda bulunduğunu kaydetti. Ankara'nın Türkiye'nin savunma sanayi, havacılık ve uzay sanayinin merkezi olarak adlandırıldığını belirten Özdebir, "İstanbul finans ve ticaret merkezi olarak bir çekim merkezi olduysa Ankara da bu üstünlüğünü daha da geliştirmeli." diye konuştu.

Konuşmasının başında savunma sanayinin geldiği seviye konusunda bilgi veren Savunma Sanayii Müsteşarı Murad Bayar ise "Artık güvenlik kuvvetlerimize biz nasıl bir yetenek sağlıyoruz, onların işini nasıl kolaylaştırıyoruz? Bence savunma sanayinin bundan sonraki başarısını böyle ölçmemiz lazım. O manada bakınca bence yolun başındayız." dedi.

Savunma sanayinin ülke sanayisi ile bağlantılı olduğunu anlatan Bayar, Türkiye'nin Ar-Ge ve teknoloji açısından bu konuda çok iyi durumda olmadığını, ancak son yıllarda bir hareketlenme gözlemlendiğini kaydetti. Bugün yerli otomobilin yapılıp yapılmayacağını tartışıldığını anlatan Bayar, şöyle konuştu:

"Biz şu anda otomobil yapmadan uçak yapma gayretindeyiz. Hatta o konuda daha ilerideyiz. Otomotiv sektörü var, bunun zırhlı aracını yaptığınız zaman askeri kara araçları oluyor. Gemi inşaat sektörümüz var, askeri gemiler yapıyoruz. Yani havacılık alanında çok sınırlı bir kapasite varken biz uçak yapmaya kalktığımızda her yerde ayağımız takılıyor, yan sanayi yok, malzeme yok, birikim yok. Türkiye'de sadece 2 tane havacılık üniversitesi var onların da mezunları sınırlı sayıda. Biz şunu fark etmeye başladık. Uçağı yapmak, uçağın içindeki bir motoru yapmaktan daha kolay."

Şu anda SSM'nin imzaladığı sözleşme büyüklüğünün 25 milyar dolar olduğunu, bunun da yüzde 90'ının bir şekilde Türk sanayicilerinin katıldığı projelerden oluştuğunu ifade eden Bayar, sektörün cirosunun geçen yıl 3 milyar dolara, ihracatının da 1 milyar dolara yaklaştığını söyledi.

Bayar: "Off-set anlaşmaları sivil havacılık sanayinde de bir enstrüman olarak kullanılmalı."

Askeri projelerin birçoğunda off-set anlaşmaları yapıldığını, bunun sivil sanayide de bir enstrüman olarak kullanılması gerektiğini vurgulayan Bayar, şöyle konuştu:

"Off-seti artık sanayi enstrümanı olarak yorumluyoruz. Sivil havacılıkta bu yönde çalışmamız lazım. Biz kendi alımlarımızda Airbus'a, Boeing'e, diğer havacılık şirketlerine bunları şart koşuyoruz. Ama bugün dünyanın en fazla uçak alan kuruluşlarından biri THY'nin büyük havacılık şirketlerinin üzerinde büyük ağırlığı var. Müşteri olarak ağırlığı var. Çok güçlü bir sanayi enstrümanını kullanamıyoruz. Buradaki mesajımız şu: Türkiye'de bu sanayi altyapısı var ve rekabetçi. Halbuki diyeceğiz ki, 'Şu kadar uçak alıyoruz, bunun bu kadarı Türkiye'de yapılacak.' Çünkü bizim sanayimiz iyi durumda. Bu sivil işler arttıkça yan sanayiye verilecek işler de artacak, bunun da temel enstrümanı THY'nin alım gücünü kullanmak. THY, bugün dünyada dediğini yaptırabilecek 3-5 havayolundan biri. Türk Havayolları alım gücünü kullanmalı."

TAİ'nin bugün teknolojik açıdan çok iyi konuma ulaştığını ifade eden Bayar, Boeing'e satılan bir uçak gövdesi parçasının bugün sadece TAİ'de üretildiğini söyledi.

Bayar, toplantının ardından savunma sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin temsilcilerinin sorularını yanıtladı. Bayar bir soru üzerine, Savunma Sanayi İhracatçıları Birliğinin kurulması yönünde mutabakata varıldığını, yakın zamanda da bu kurumun resmi olarak faaliyete başlayacağını bildirdi.

Gökçek ve Özdebir OSTİM OSB'yi Ziyaret Etti

24 Ekim 2011

Ankara Sanayi Odasının girişimleriyle Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Ankara'da yer alan OSB'ler arasında imzalan protokolün ardından yapılan çalışmaları incelemek amacıyla Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir ile Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanı Melih Gökçek 24 Ekim tarihinde OSTİM Organize Sanayi Bölgesi'nde incelemelerde bulundu.

Ostim OSB Başkanı Orhan Aydın'ın da katıldığı incelemelerden önce Ostim Konferans Salonu'nda protokol ile ilgili bilgi veren ASO Başkanı Özdebir, taraflar arasındaki işbirliği protokolünün diğer belediyelere de örnek olması gerektiğini ifade ederek, protokolün 15 bini Ar-Ge projesinde olmak üzere 40 bin kişiye iş imkânı yaratacak olmasının kentteki işsizliğe çözüm olacağını söyledi. Belediyenin alım yaparken yerli sanayicilerin ürünlerine öncelik vermesinin ülke ekonomisine büyük katkılar sağlayacağını belirten Özdebir, "Başbakanımızın yerli ürünlerin kullanılmasıyla ilgili genelgesinin yasal temeli için belediyeler başta olmak üzere kamuda yerli ürün kullanımı zorunlu hale gelmeli. Bu, yerli sanayinin büyümesi için de oldukça önemli. Ankara Büyükşehir Belediyesinin buna öncülük etmesi bizi oldukça mutlu etti." diye konuştu.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanı Melih Gökçek de Büyükşehir Belediyesinin 2003 yılına kadar Ostim ve İvedik OSB'lere çeşitli desteklerde bulunduğunu belirterek, OSB Kanunu'nun çıkmasının ardından bu desteklere

ara verildiğini söyledi. Kanunu OSB'lere "Belediyelerin içinde belediye" olma yetkisi verdiği için hoş karşıladığını aktaran Gökçek, "İmzalanan protokolle belediye ile sanayiciler arasındaki işbirliği kaldığı yerden devam edecek. Belediye OSB'lere 2 yıl boyunca her ay 3 milyon lira kaynak aktaracak. İşbirliği kapsamında ilk olarak Ostim'in sokak ve caddelerinde asfalt çalışmaları başlatıldı. Bunun dışında belediyenin alımlarında yerli ürünlere öncelik verilecek. Bunun için ikinci bir protokol imzalandı. Bu kurulacak Ar-Ge Ofisi, belediyenin ihtiyaçlarını belirleyecek ve sanayicimizin o ürünlerin üretimine öncelik vermesini sağlayacak." dedi.

Ankara'nın birçok alanda olduğu gibi sanayi alanında da büyük atılımlar gerçekleştirdiğini vurgulayan Gökçek, şunları kaydetti:

"Belediye alımlarında Ankaralı sanayicilerin ürünlerinin alınmasını oldukça önemsiyoruz. Bunun sadece belediyemizle de sınırlı kalmayacağını bilmenizi isterim. Çünkü bizim 43 tane kardeş şehrimiz, onlar arasında birçok konuda danışanlar var. Belli ürünleri nereden aldığımızı bize soruyorlar. Yani imzalan bu protokol hem üretime hem de istihdama katkı sağlayacak. Zaten sanayicilerimiz 40 bin kişi istihdam sözü verdiler. Bu da gösteriyor ki bu protokolle hem sanayiciler hem de işsiz gençler bayram edecek."

Ostim OSB Başkanı Orhan Aydın ise belediye ile hafif raylı sistem, elektrikli araç, yenilenebilir enerji alanları başta olmak üzere işbirliği içinde olacaklarını ifade ederek, Ankara'nın sahip olduğu 8 teknokentle belediye, sanayi ve üniversite işbirliği açısından yüksek potansiyele sahip bulunduğunu söyledi.

Konuşmaların ardından Orhan Aydın; Gökçek ve Özdebir'e protokolün imzalanmasındaki katkılarından dolayı plaket verdi. Daha sonra Gökçek, Özdebir ve Aydın, Ostim 1201. Sokak'ta devam eden asfalt çalışmasını inceledi ve bölgeyi gezdi.

Pakistan'a ihracat trenini Özdebir uğurladı

16 Eylül 2011

Ankaralı Doğu Makine AŞ'nin Pakistan'a ihraç ettiği ilk kesimhane entegre tesisine ait makinaların gönderilmesi dolayısıyla 16 Eylül tarihinde TCDD Behiçbey Tesisleri'nde tören düzenlendi.

Törende konuşan Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, yapılan ihracat hamlesinin Türkiye'de iş yapmanın şekli ve Türkiye'deki zihniyet değişikliğinin bir göstergesi olduğunu söyledi.

Doğu Makina firmasının, Türkiye'nin İslami usullere göre kesim yapabilen modern kesimhaneleri üreten tek firması olduğunu belirten Özdebir, "Türkiye'deki siyasi istikrar Türkiye'yi bir cazibe merkezi haline getirmiş, Türkiye özellikle bu coğrafyadaki diğer ülkeler için imrenilen, gıpta edilen, örnek alınan bir ülke olmuştur." dedi.

Türkiye'de böyle bir istikrar ortamını yarattıkları için Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a müteşekkir olduklarını kaydeden Özdebir, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün de ilk seçildiği dönemde iş dünyasına her türlü desteği verecekleri konusunda kendilerine söz verdiğini ifade etti.

Doğu Makinanın, Gül'ün Pakistan gezisi sırasında dünyanın sektördeki önemli firmalarının arasından sıyrılarak işi aldığını anlatan Özdebir, Ekonomi Bakanlığı personelinin de bu yatırımı Türkiye'nin alması konusunda destek olduklarını söyledi.

Yatırımın gerçekleşmesinde başta Cumhurbaşkanı Gül ve Başbakan Erdoğan olmak üzere ilgili tüm bakanlara teşekkür eden Özdebir, "Bu, Türkiye'nin önümüzdeki dönemde de ihracatını artırması için, daha güzel, daha faydalı daha yüksek katma değerli işler yapabilmemiz için ne kadar çaba gösterdiklerinin bir göstergesidir." diye konuştu.

Avrupa'da daha uzun süre suların durulmayacağını gözüktüğünü vurgulayan Özdebir, "O anlamda da bu tren çok anlamlı bir gelişme. Pakistan'a böyle yüklü bir ihracatın yapılması, oraya bir teknoloji transferinin yapılmış olması son derece önemli. Şu ana kadar bizim ihracatımızın yüzde 50'si, daha önceki yıllarda yüzde 50'nin üzerinde, AB ülkelerine olan ihracattı. Bunu çeşitlendirmemiz lazım. O açıdan da Pakistan pazarı, Hindistan pazarı, Çin pazarı gibi yeni pazarlara açılmamız son derece önemli." dedi.

Doğu Makina Sanayi ve Ticaret AŞ Yönetim Kurulu Başkanı Erkan Özsözen de yatırımın toplamda 70 milyon doları bulduğunu, bugün gönderilen makinaların ise bunun 4 milyon dolarlık ilk bölümü olduğunu kaydetti.

Pakistanlıların hayvan kesiminin İslami usullere göre yapılmasını çok önemseydiğini belirten Özsözen, bu nedenle Pakistanlıların bu tesisleri kendilerinin kurmalarını istediğini ifade etti.

ASO'ya "Mükemmellikte Kararlılık" Ödülü

1 Aralık 2011

Türkiye Kalite Derneği (KALDER) ile Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) tarafından düzenlenen Ulusal Kalite Ödülü töreninde, Ankara Sanayi Odası "Mükemmellikte Kararlılık" ödülü aldı.

Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda 20. Kalite Kongresi kapsamında 1 Aralık tarihinde düzenlenen ödül töreninde, ASO Başkanı Nurettin Özdebir ödülü KALDER Bursa Şubesi Başkanı Emin Direkçi'den aldı.

ASO Başkanı Özdebir, ödül töreninin ardından yaptığı açıklamada, "ASO'nun kalite çalışmaları çok eskiye dayanmaktadır. Türkiye'de TSE'den kalite belgesi alan ilk birkaç odadan biri biziz. Ayrıca Euro Chambers kapsamında Türkiye'nin ilk akredite olan odalarından biriyiz. Kalite bizim için sonu olmayan bir hedef. Dolayısıyla şimdi de KALDER'le kendimize yeni bir hedef koyduk. Kalite yolculuğu bitmeyen bir yolculuktur. Bunun bilinciyle yola çıktık. Mükemmeliyete ulaşmak için bu yolculuğu sonuna kadar sürdüreceğiz." dedi.

Özdebir, KALDER'le bu süreci yaşayan firmaları da tebrik ederek, "KALDER'le yapılan çalışmalarda bizden daha

ileride olup, kalitede fark yaratanları tebrik ediyorum. Bizimki sadece kararlılık ama asıl önemli olan bundan sonrasındır. Çalışanlarımızla, üyelerimizle mükemmelle ulaşmak için hayat boyu sürecek bir yarış içerisindeyiz. Ankara sanayisi, ağırlıklı olarak ufak işletmelerden oluşan bir sanayidir. Sanayi üretiminde ilk 500 içerisinde çok sayıda işletmemiz var. Onlar zaten bu işi biliyorlar. Bunu bir yaşam tarzı haline getirebilmek ve üyelerimize de örnek bir lider olmak için böyle bir yolculuğa çıktık. İyi ki yapmışız diyorum." diye konuştu.

Özdebir, Alman Bakan ile birlikte SOLİTEM Group'u ziyaret etti

18 Ekim 2011

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir ile Almanya Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti İklim Koruma, Çevre, Tarım, Doğa ve Tüketiciyi Koruma Bakanı Johannes Remmel, ASO üyesi olan SOLİTEM Group'un geliştirdiği dünyanın ilk ve tek otomatik parabol kollektör üretim sistemlerinin Ankara'da bulunan tesislerini ziyaret etti. Ziyarete Türk-Alman Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Reinhardt Leoprechting ile SOLİTEM Group CEO'su Ahmet Lokurlu hazır bulundu.

Ziyarete bir konuşma yapan ASO Başkanı Nurettin Özdebir ise hırsın insanoğlunun gelişmesinde en önemli motivasyon unsurlarından biri olduğunu belirterek, dünyanın bugün bilim ve teknolojiye geldiği noktayı bu hırsa bağlamak gerektiğini kaydetti. İnsanların fosil yakıtları kullanmasıyla beraber sanayi ve teknolojinin de çok hızlı bir şekilde büyümeye başladığını dile getiren Özdebir, "Ama bugün baktığımızda bir hata yaptığımızı görüyoruz. Kaynakların sınırsız olduğunu ve dünyanın da bundan etkilenmeyeceğini düşünerek çıkmış olduğumuz bu yolda artık yolun sonuna doğru geldiğimiz de farkına varmaya başladık." diye konuştu. Enerji kaynaklarının yavaş yavaş tüketildiğini anlatan Özdebir, Türkiye'nin ve dünyanın çeşitli yerlerinde yaşanan sel, kuraklık gibi felaketler göz önüne alındığında insanların bugüne kadarki yaşantısını tekrar gözden geçirmesi gerektiğini söyledi. İnsanların yenilenebilir enerji kaynaklarını iyi değerlendirmesi gerektiğini kaydeden Özdebir, tesisin bu anlamda güzel bir örnek olduğunu dile getirdi.

Almanya Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti İklim Koruma, Çevre, Tarım, Doğa ve Tüketiciyi Koruma Bakanı Johannes Remmel de bu projelerin arkasında başarılı bir iş adamının öyküsünün yattığını söyledi. SOLİTEM Group CEO'su Ahmet Lokurlu'nun Türk-Alman işbirliğinin önemli örnekle-

rinden biri olduğunu belirten Remmel, firmasının merkezini Almanya'da kuran ve yüksek öğrenimini bu ülkede tamamlayan Lokurlu'nun iyi ve başarılı bir göçmenlik biyografisine sahip olduğunu dile getirdi. Yenilenebilir enerji alanındaki yeni teknolojilerin son 10 yılda ortaya çıktığını anlatan Remmel, Almanya'da ve kendi eyaletinde bu konuda büyük tartışmalar yaşandığını ifade etti.

Yenilenebilir enerji sistemlerinin kuruldukları yerde verimlilik ve katma değer yarattığını kaydeden Remmel, "Bu nedenle yenilenebilir enerji kaynakları bu alanda lokomotif görevi görmektedir." dedi. Dünyadaki ülkelerin 2050 yılı için ısınmanın 2 dereceden fazla olmaması yönünde hedef koyduğunu anlatan Remmel, bu hedefin gerçekleşmesi için çok sayıda yeni icat gerektiğini söyledi. Söz konusu hedefin gerçekleşmesi için sadece 40 yılın kaldığına dikkati çeken Remmel, "Bu tesiste ekolojik sanayi devrimi yaşamaktayız. Bu devrimin başarılı olması için siyasetçiler olarak destek olmamız gerekir." diye konuştu. Bu devrimin gerçekleşmesi için uzmanlara ve üniversite gibi eğitim merkezlerine ihtiyaç duyulduğunu belirten Remmel, özellikle içinde araştırma şevki olan çocuk ve gençlerin teşvik edilmesi gerektiğini ifade etti.

Türk-Alman Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Reinhardt Leoprechting de oda üyelerine önemli bir konuda bilgi aktarma imkânı sunduğu için Lokurlu'ya teşekkür etti. Lokurlu'nun Türk-Alman ilişkilerinin geldiği olumlu noktanın önemli bir örneği olduğunu dile getiren Leoprechting, "Türk iş adamlarına ve iş kadınlarına vizenin kaldırılmasını istiyoruz. Çünkü büyük bir ayrımcılık söz konusu." dedi. Türkiye'nin AB'ye katılımını desteklediklerini de kaydeden Leoprechting, süreç uzamış olmasına rağmen Türkiye'nin AB hedefinden şaşmaması ve mücadeleye devam etmesi gerektiğini söyledi.

Alman İş Adamları Heyeti ASO 1. OSB'yi Ziyaret Etti

18 Ekim 2011

Alman Türk Ticaret ve Sanayi Odasının organizasyonu ile 18 Ekim tarihinde Almanya'nın Kuzey-Ren Westfalya (NRW) Eyaletinden bir grup firma heyeti "NRW Goes to Turkey" etkinlikleri kapsamında ASO 1. Organize Sanayi Bölgesini ziyaret etti.

ASO Başkanı Nurettin Özdebir'in ev sahipliği yaptığı ziyarette, Alman heyete ASO 1. OSB'nin yapısı ve işleyişi hakkında sunum yapıldı.

Heyet daha sonra ASO üyesi 20 firmanın katılımı ile ikili iş görüşmeleri gerçekleştirdi.

ASO'da Söbütay Özer Resim Sergisi açıldı

4 Ekim 2011

Ankara Sanayi Odası Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen Söbütay Özer Resim Sergisi 4 Ekim tarihinde açıldı. Serginin açılışını Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir gerçekleştirdi.

Serginin açılışında 2007 yılında vefat eden ressam Söbütay

Özer'in eşi Perihan Özer ile kızı Gözde Özer, Özdebir'e resimler hakkında bazı bilgiler verdi.

28 Ekim tarihine kadar açık kalan resim sergisinde Söbütay Özer'in yağlı boya ve pastel çalışmalarından oluşan 20 eseri sergilendi.

ASO 1. OSB'de Bodur Elma Bahçesi Hasat Toplama Töreni

27 Ekim 2011

ASO 1. Organize Sanayi Bölgesinde bulunan bodur elma bahçesindeki hasat toplama töreni 27 Ekim tarihinde Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir ve bölgede yer alan sanayicilerin katılımıyla gerçekleşti.

ASO Yönetim Kurulu Başkanı Nurettin Özdebir, meyve bahçesindeki törende yaptığı konuşmada, 1. OSB'nin, dikilen 40 binin üzerinde ağaçla, tüm yakıtlardan salınan karbondioksit emisyonunu sıfırlayan bir organize sanayi bölgesi olduğunu belirtti. Özdebir, bu ağaçlar arasında ekonomik değeri olanların bulunması için OSB'ye 2008 yılında 1200, 2009'da 800 elma ağacı dikildiğini söyledi.

Özdebir, 2 bin ağacın bulunduğu bahçeden bu yıl 10 tonun üzerinde elma toplandığını aktararak, "Bu hasadı da hep beraber paylaşalım, paket paket dağıtmaktansa insanlar gelip elleriyle dalından koparıp yesinler istedik." dedi.

Önümüzdeki yıl toplanacak elmaları hayırlı bir iş için değerlendirmek istediklerini dile getiren Özdebir, "Önümüzdeki sene buradaki ürün ticari bir değer kazanacak hale geliyor. Önümüzdeki sene bir okul yapacağız. Planları, projeleri bitmek üzere. Yakında ihalesine çıkarız. Önümüzdeki sezona yetiştirmek istiyoruz. Bu bahçeden toplanacak elmayı bu okulun öğrencilerinin eğitim masraflarına katkı olarak kullanacağız." diye konuştu.

Özdebir, bahçe alanının, OSB'deki fabrikalar için parseller hazırlanırken çıkan hafriyat topraklarıyla doldurularak oluşturulduğunu da sözlerine ekledi.

ASO 1. OSB'de 2008 yılında 9000 metrekare alana kurulan meyve bahçesinde toplam 2000 adet bodur elma fidanı bulunuyor.

Modern tarım tekniklerine göre kurulan meyve bahçesindeki fidanların sulanması damla sulama sistemi ile gerekli gübrelemeleri ise sulama sistemi üzerinden yapılıyor.

Değişik müzik kültürlerini harmanlayarak ortaya çıkardığı melodilerle 'dünya bestecisi' sıfatını elde eden Fahir Atakoğlu ile bir söyleşi gerçekleştirdik. Tek hayalinin müziğini insanlarla paylaşmak olduğunu ifade eden Fahir Atakoğlu, konserler vermek çocukluğunda rüyalarını süslese de, melodilerinin bu kadar insanın hayatına dokunabileceğini tahayyül etmemiş. Atakoğlu ile Türkiye'de başlayıp ABD'ye uzanan müzik serüvenini, projelerini, hedeflerini konuştuk.

fahir atakoğlu

Müziyen bir aileden geliyorsunuz. Dolayısıyla çocukluğunuzdan beri profesyonel anlamda müzikle iç içesiniz. Bu anlamda bir besteci olmanız şaşırtıcı değil. Ancak tüm dünyada tanınacağınızı, bir dünya bestecisi olacağınızı tahayyül etmiş miydiniz?

Tek hayalim müziğimi insanlarla bir şekilde paylaşmaktı, kendimi rüyalarımda konserler verirken görürdüm. Ama birkaç melodinin bu kadar insanın hayatına dokunabileceğini bilemedim. Her gün şükrediyorum.

Muzaffer Uz, Madam Slyvia, Cemal Reşit Rey gibi çok önemli sanatçılardan ders alma, onlarla çalışma fırsatınız oldu. Elbette bunlar müzik algınızı, müziğe bakışınızı etkiledi. Geriye dönüp baktığınızda bu isimlerin size en önemli katkısının ne olduğunu söyleyebilirsiniz?

Her birini sevgi ve rahmetle anıyorum. Madam Slyvia, 7 yaşımdan itibaren içimdeki müzik aşkını çıkaran biri. Muzaffer Uz ile ortaokul zamanı çalıştım, yeteneğimi anladı ve beni sevgili Cemal Reşit Rey ile tanıştırdı. Onunla da lise zamanı çalıştık, kompozisyon ve piyano. O zamanlar okuduğum her kitabı, her hikâyeyi,

SÖYLEŞİ

romanı müziklendirirdim. İçimden onları müzikle tekrar anlatmak gelirdi. Cemal Reşit Rey ile derslerimiz âdeta bir hayat bilgisi gibiydi. Çok muhterem bir insandı, tam bir İstanbul beyefendisiydi. Onu, derslerimizde sözüyle de müziğiyle de dinlemek, onunla yazdıklarımı paylaşmak bana her hafta ayrı bir güç ve heves veriyordu. Ne yazık ki 80 öncesiydi ve Türkiye öğrenci olayları ve politik istikrarsızlıktan dolayı iyi bir durumda değildi. Ben de apar topar Londra'ya gitmek ve eğitimimi orada devam ettirme kararını istemeyerek almıştım. Ama oralar da bana ayrı bir vitamin gibi geldi ve hayatımın akışını değiştirdi...

Film, belgesel, reklam gibi pek çok farklı alanda besteler yaptınız, yapıyorsunuz. Bunlar aslında birbirinden çok farklı şeyler gibi görünüyor. En azından müziğe uzaktan bakan insanlar için. Bir reklam müziği ile belgesel müziği yaparken nasıl farklı yöntemler kullanıyorsunuz? Ya da her birinin ayrı ayrı bir yöntemi olduğu söylenebilir mi?

Bir besteci için ısmarlama müzik yapmak ve aynı zamanda bu besteye kendi duygusunu katabilmek aslında en zoru. Fakat reklam müzikleriyle profesyonel

olarak başladığım bu serüven, yıllar geçtikçe bana tecrübe kazandırdı ve başarı da beraberinde geldi. Bana bir ara reklam şirketleri 'müzik kutusu' derlerdi, 'Amadeus Jingle Master' diye de yazdılar.

"Okuduğum her kitabı, her hikayeyi, romanı müziklendirirdim. İçimden onları müzikle tekrar anlatmak gelirdi."

Ben görüntüye müzik yazmayı çok seviyorum. Belki çocukluğumdan beri okuduğum hikâyeleri müzikle düşünüyor olmamdan belliydi.

Reklamın da belgeselin de sinema filminin de bendeki izleri aynıdır.

Önce kendi hissettiğimi yansıtmaya çalışırım, hissettiklerim eğer ki yönetmen ile aynı ise zaten eskilerin deyimiyle "GOL" olur. Her birinin çalışma yöntemi farklı fakat hepsinin ortak noktası duygu... Hepsinde bir ekiple çalışıyor olmanız ortak yani, müzik tüm anlatılanın bir parçası aslında. Sonunda ortaya çıkan ürünün bir bütün olarak başarılı olması gerekiyor, siz de müziğinizle ona hizmet ediyorsunuz. Ben besteci olarak melodiye önem veriyorum. Tabii ki sonunda müziğini yazacağım ne olursa olsun bende bir şeyler

"Ben besteci olarak melodiye önem veriyorum. Tabii ki sonunda müziğini yazacağım ne olursa olsun bende bir şeyler hissettirmesi önemli. Projeyi sevmem lazım, içimde bir şeyleri kıpırdatması lazım."

öyle kabul ettim. Öte yandan *Eyvah Eyvah* filminin müziklerini yapmam benim için aslında çok önemli bir sınav oldu çünkü komedi ve komedi yapmak en zordur. Aysun Aslan ile Devlet Opera ve Balesi için *Ağır Roman'ı* yazarken sürekli koreograf ile çalışmam gerekiyordu. Belgeseller ise çok daha değişik, zira müziğinizin o durağan görüntülere ve anlatım sesine âdeta hayat vermesi lazım...

Can Dündar ile birlikteliğimizde gerçekten çok seçkin eserler çıkardığımızı inanıyorum. Bir *Sarı Zeybek* bir *Demirkırat* ve sayısız birçok eser yaptık ve hepsinde benim için en önemli unsur insandı. Melodiler yazdım ve sonsuza kadar dinlenmesini istedim. Sonuçta bir besteci olarak film, belgesel, reklam, bale yazdığım ne olursa olsun önce benim tüylerimi ürpertmeli. Ancak o zaman müziğimle dinleyiciye doğruyu söylediğime ve onlara gerçekten kalbimin sesini duyurduğuma inanıyorum.

Yıllardır dünya müzisyenlerinin toplandığı ABD'de yaşıyorsunuz. Çocukluğunuz ise Türkiye'de geçti. İngiltere'de eğitim aldınız. Kısacası müziğinizi farklı kültürlerle besleme şansınız oldu. Belki de tamamı bir araya gelerek Fahir Atakoğlu müziğini oluşturdu ve ortaya çıkan da bir dünya müziği oldu. Farklı ülkelerde bulunmak, kültürleri tanımak müzikal ve kişisel anlamda sizde ne tür değişikliklere yol açtı?

Aynen dediğiniz gibi oldu. Önce İngiltere'de 80-85 arası bir 5 yılım geçti. Güney Londra caz yarışmasında ikincilik kazanmam benim yolumu açtı ve stüdyo müzisyenliği yapmaya başladım. Örneğin prodüktör Errol Ross ile çalıştım, George Michael'ın ilk grubu Wham'e

hissettirmesi önemli. Projeyi sevmem lazım, içimde bir şeyleri kıpırdatması lazım. Örneğin *Muhteşem Yüzyıl*'ın müzikleri, dizinin senaristi ve yaratıcısı Meral Okay tarafından bana ilk teklif edildiğinde, müziğimin diziye katkısının çok önemli olacağını anlamıştım çünkü konuyu kendime yakın hissetmiştim ve

çaldım. Tabii hepsi önemli tecrübeler ve sizi besliyor, geliştiriyor. Amerika ise 89'dan bu yana yaklaşık 22 sene... Orada da dünya müzisyenleriyle tanışıp çalmam, albümler yapmam benim sadece müziğimi değil, bir sanatçı olarak hayattaki duruşumu, hayata bakışımı da değiştirdi. Her biri kendine özgü üslupları, renkleri olan müzisyenlerle müziğimi icra etmem, kendimi her defasında yenilememi ve ayrı zevkler alıp bir nevi diri kalmamı sağladı ve sağlıyor...

Birlikte çalmanın ne olduğunu en gerçek haliyle, bu dünya müzisyenleri ile birlikte çaldığımda öğrendim. Değişik ülkelerde konserler vermek, belki de ilk defa o anda müziğinizi duyan dinleyicilere çalmak ve takdir edilmek büyük bir haz. Yaptığınıza daha fazla inanmanızı sağlıyor, sizi güçlendiriyor...

Tüm bunları yapmak isterken zorluklar da çektim. Parasızlıktan, İngiltere'de kaldığım son senelerde Benetton'da tezgâhtarlık yaptım, bir plastik fabrikasında işçi olarak da çalıştım. Övünüyorum çünkü her şeyi kendi müziğimi icra edebilmek için yaptım.

As One, If, İstanbul in Blue, İz, Faces & Places gibi pek çok albümünüz var. Her birinde de dünyaca ünlü müzisyenlerle çalıştınız. Sizde en fazla iz bırakanın hangisi olduğunu söyleyebilirsiniz? Neden?

2005 senesinde Anthony Jackson ve Horacio el Negro Hernandez ile kaydettiğim *If* adlı trio albümüm Amerika'da caz listelerine giren ilk albümüm ve bu nedenle özel. *İstanbul in Blue* ile 7 dalda Grammy adaylığı elde etmem ve dünya müzik listelerinde iki defa birinci sıraya yükselmek kariyerimde çok önemli bir kapı açtı. *Faces and Places* de John Patitucci, Randy Brecker, Bob Mintzer, Romero Lubambo ve daha birçokları dünyanın cazda en saygın, en iyi müzisyenleri. Onlara çalmak, onlarla albüm yapmak müthiş bir keyifti. *İz* albümü ise tüm sevdiğim şarkıcı arkadaşlarımla sesleriyle güzelleşti.

Her biri ayrı bir özel, ayrı bir keyif benim için, daha nicelerine inşallah...

ABD'de Far & Here adlı kendi plak şirketiniz kurdunuz. Yanlış bilmiyorsak *Faces & Places* albümü de orada hazırlandı. Plak şirketinizin adı biraz ironik. Hem burada, hem uzak. Belki de hiç ilgisi yok ama sanki sizin müziğinize

bir gönderme gibi algıladık. Nedir bu ismin hikâyesi?

Adını oğlum Oğulcan buldu... Bir buradayım bir orada diye. Konserlerimden dolayı çok ayrı kalıyoruz, bu nedenle bu ismi uydurdu benim için. Aynı zamanda fonetik olarak da adımı çağrıştırdığı için kullanmayı uygun bulduk.

Yakın zaman önce Sezen Aksu ile birlikte Paris'te bir konser verdiniz. Konser, beklediğiniz ilgiyi gördü mü? Yakın vadede Türkiye'de ya da yurt dışında konser programlarınız var mı?

Sezen ile aslında son iki senedir sürekli yurt dışında konserler veriyoruz. Orkestranın adı Acustic Band oldu, çok özel solistlerden kurulu ama çok çok uyumlu bir orkestra oldu. Sezen müthiş söylüyor ve ender yakaladığınız çok iyi bir sinerji var grupta ve bu da tabii müziğimize çok pozitif yansıyor. Bu orkestra ile birlikte ben de sevgili Sezen'in müzik direktörlüğünü üstlenmiş oldum. Sezen'in bestelerini çalmayı, onunla birlikte yaratmayı çok seviyorum.

Uzun ya da kısa vadede albüm, film, belgesel vb. projeleriniz konusunda bilgi verebilir misiniz? Sizi sevenler yeni albümünüzü ne zaman dinleyebilecek?

Muhteşem Yüzyıl devam ediyor, Dubai'de MBC şirketine bağlı O3 adlı prodüksiyon şirketine Suriyeli direktör Hatem Ali'nin çektiği 30 bölümlük bir televizyon filminin müziklerini yazıyorum. Hz. Ömer'in hayatı, İslamiyetin doğuşuyla ilgili epik bir dizi. *Muhteşem Yüzyıl*'daki müziklerimi sevip, teklifi getirdiler. Aynı zamanda Ocak ayında vizyona girecek Ata Demirel'in *Berlin Kaplanı* adındaki son filmine çalışıyorum. 2012'de Rusya'nın *Imperial Bale* adlı grubuna Mevlana ile ilgili bir bale yazacağım. Ve tabii Sezen... Yeni albümü 2012 bitmeden çıkarmayı düşünüyorum, henüz yazıyorum.

Ekleme istediğiniz bir şey var mı?

Çok teşekkürler, sağlık ve mutluluk ve başarı dilerim, sevgiyle...

Bize zaman ayırdığınız için çok teşekkür ediyoruz. Size çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

"Birlikte çalmanın ne olduğunu en gerçek haliyle, bu dünya müzisyenleri ile birlikte çaldığımda öğrendim. Değişik ülkelerde konserler vermek, belki de ilk defa o anda müziğinizi duyan dinleyicilere çalmak ve takdir edilmek büyük bir haz. Yaptığınıza daha fazla inanmanızı sağlıyor, sizi güçlendiriyor."

ASOBÜLTEN

RESMİ GAZETE ÖZETLERİ (14 EKİM 2011-21 ARALIK 2011)

16 Ekim 2011 Tarih ve 28086 Sayılı Resmi Gazete

- Tütün Mamullerinin Üretim ve Ticaretine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

18 Ekim 2011 Tarih ve 28088 Sayılı Resmi Gazete

- Katılım Öncesi AB'den Sağlanacak Fonların Yönetimi ile İlgili 2011/15 Sayılı Başbakanlık Genelgesi

18 Ekim 2011 Tarih ve 28088 Sayılı Resmi Gazete - Mükerrer

- 2011/2303 "2012 Yılı Programı" ile "2012 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar"ın Kabulü Hakkında Karar

19 Ekim 2011 Tarih ve 28089 Sayılı Resmi Gazete

- Banka Kartları ve Kredi Kartları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin 2006/9 Sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2011/10)
- Marka Tescil Başvurularına Ait Mal ve Hizmetlerin Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (BİK/TPE: 2007/2)

21 Ekim 2011 Tarih ve 28091 Sayılı Resmi Gazete

- Kıyı Tesislerine İşletme İzni Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik

22 Ekim 2011 Tarih ve 28092 Sayılı Resmi Gazete

- 2011/2259 Polietilen Tereftalat (PET) İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar
- Küçük Sanayi Sitelerinin Kredilendirilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Sera Gazı Emisyon Azaltımı Sağlayan Projelere İlişkin Sicil İşlemleri Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Savunma Sanayi İhracatçıları Birliği Kurulmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2011/17)
- İklimlendirme Sanayi İhracatçıları Birliği Kurulmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2011/18)

23 Ekim 2011 Tarih ve 28093 Sayılı Resmi Gazete

- 2011/2228 İhracatçıların, Sermaye Piyasası Kurulunca Kayda Alınan, Satışı Yapılacak Sermaye Piyasası Araçlarının İhrac Değerleri Üzerinden Kurul'a Yatıracakları Ücrete İlişkin 28/7/2009 Tarihli ve 2009/15330 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararında Değişiklik Yapılmasına Dair Karar
- 2011/2245 Atıksu Arıtma Tesislerinde Kullanılan Elektrik Enerjisi Giderlerinin Bir Kısımının Geri Ödenmesine İlişkin Karar
- 2011/2297 Belirli Elektrikli Aletlerin İthalatında Geçici Korunma Önlemi Uygulanmasına İlişkin Karar
- 2011/2298 Seyahat Çantaları, El Çantaları ve Benzeri Mahfazaların İthalatında Korunma Önlemi Uygulanmasına İlişkin Karar

- 2011/2299 Gözlük Çerçevesi İthalatında Korunma Önlemi Uygulanmasına İlişkin Karar
- 2011/2242 Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat, Görev ve Çalışma Esasları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Sınai, Bilimsel ve Tıbbi (SBT) Cihazlar Yönetmeliği
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2011/11)

26 Ekim 2011 Tarih ve 28096 Sayılı Resmi Gazete

- 2011/2343 12/10/2011 Tarihli ve 2011/2304 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Yürürlüğe Konulan, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintileri ve Bazı Mallarda Uygulanan Özel Tüketim Vergisi ile İlgili Kararda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar

27 Ekim 2011 Tarih ve 28097 Sayılı Resmi Gazete

- Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğinin Artırılmasına Dair Yönetmelik
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin 2010/1 Sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ
- Bazı Tekstil ve Konfeksiyon Ürünlerinin Denetimine İlişkin İthalat: (2011/15) Sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ

27 Ekim 2011 Tarih ve 28097 Sayılı Resmi Gazete - Mükerrer

- Tütün ve Tütün Mamulleri Kaçakçılığı ile Mücadele Eylem Planı (2011-2013) ile İlgili 2011/18 Sayılı Başbakanlık Genelgesi

28 Ekim 2011 Tarih ve 28098 Sayılı Resmi Gazete

- 2011/2311 Güney Doğu Avrupa'da Yüksek Performanslı Bir Demiryolu Ağının Kurulması Konusunda Anlaşma'nın Onaylanması Hakkında Karar
- Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2011/13)
- Bireysel Finansal Tablolara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 27) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 214)
- İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 28) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 215)
- Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 10) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 216)
- Müşterek Anlaşmalara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 11) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 217)
- Diğer İşletmelerdeki Paylara İlişkin Açıklamalarla İlgili Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 12) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 218)

30 Ekim 2011 Tarih ve 28100 Sayılı Resmi Gazete

- Dernekler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Türkiye İş Kurumu İşgücü Uyum Hizmetleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Etil Alkol ve Metanolün Üretimi ile İç ve Dış Ticaretine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

- Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satışına ve Sunumuna İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

30 Ekim 2011 Tarih ve 28100 Sayılı Resmi Gazete - Mükerrer

- 18/10/2011 Tarihli ve 28088 Sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de Yayımlanan 11/10/2011 Tarihli ve 2011/2303 Sayılı 2012 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı Eki 2012 Yılı Programı

31 Ekim 2011 Tarih ve 28101 Sayılı Resmi Gazete

- Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

1 Kasım 2011 Tarih ve 28102 Sayılı Resmi Gazete

- Özel Tüketim Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 22)
- İhraççıların Muafiyet Şartlarına ve Kurul Kaydından Çıkarılmalarına İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: IV, No: 55)
- Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: VII, No: 41)

1 Kasım 2011 Tarih ve 28102 Sayılı Resmi Gazete - Mükerrer

- KHK/655 Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

2 Kasım 2011 Tarih ve 28103 Sayılı Resmi Gazete

- KHK/656 Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
- Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

- Tütün Üretimi, İşlenmesi, İç ve Dış Ticareti ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

- Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2011/14)

2 Kasım 2011 Tarih ve 28103 Sayılı Resmi Gazete - Mükerrer

- KHK/661 Avrupa Birliği Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname
- KHK/663 Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
- KHK/665 Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname

3 Kasım 2011 Tarih ve 28104 Sayılı Resmi Gazete

- Sosyal Güvenlik Kurumları Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Gümrük Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Firma Dosyası Takip Sistemi) (Seri No: 1)

3 Kasım 2011 Tarih ve 28104 Sayılı Resmi Gazete - Mükerrer

- Tıbbi Cihaz Yönetmeliği ve Vücut Dışında Kullanılan (In Vitro) Tıbbi Tanı Cihazları Yönetmeliği Kapsamında Türk Standardları Enstitüsünün Onaylanmış Kuruluş Olarak Görevlendirilmesine Dair Tebliğ
- Ulusal Meslek Standartlarına Dair Tebliğ

4 Kasım 2011 Tarih ve 28105 Sayılı Resmi Gazete

- İşkolu Tespit Kararı (No: 2011/120)
- Elektronik Gümrük İşlemleri Acil Durum Tebliği (Seri No: 1)
- Gümrük Genel Tebliği (Tarife-Sınıflandırma Kararları) (Seri No: 13)
- Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2011/15)
- Birleşme İşlemlerine İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: I, No: 44)

5 Kasım 2011 Tarih ve 28106 Sayılı Resmi Gazete

- Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (89/106/EEC) Kapsamında Uygulanacak Teknik Şartnamelerin Yayımlanması Hakkında Tebliğ (No: MHG/2011-04)
- İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresine İlişkin Tebliğ (No: 2011/5)
- İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresine İlişkin Tebliğ (No: 2011/6)
- İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresine İlişkin Tebliğ (No: 2011/7)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2011/20)
- Gümrük Genel Tebliği (Tarife-Sınıflandırma Kararları) (Seri No: 14)
- Gümrük Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 88)
- Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

10 Kasım 2011 Tarih ve 28108 Sayılı Resmi Gazete - Mükerrer

- 2011/2368 Beşeri İlaçların Fiyatlandırılmasına Dair Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar

13 Kasım 2011 Tarih ve 28111 Sayılı Resmi Gazete

- Türk Standardları Enstitüsünün Otomatik Olmayan Tartı Aletleri Yönetmeliği (2009/23/AT-eski 90/384/AT) Kapsamında Onaylanmış Kuruluş Olarak Görevlendirilmesine Dair Tebliğ (No: MSG-2011/18)

16 Kasım 2011 Tarih ve 28114 Sayılı Resmi Gazete

- Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik
- SCA Belgelendirme ve Özel Eğitim Hizmetleri Limited Şirketinin Onaylanmış Kuruluş Olarak Görevlendirilmesine Dair Tebliğ (SGM: 2011/20)

17 Kasım 2011 Tarih ve 28115 Sayılı Resmi Gazete

- 2011/2376 Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı Tarafından, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü Maddesinin (b) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar
- 2011/2380 EXPO 2020 İzmir Yönlendirme Kurulunun ve Organlarının Teşkilî ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar
- 2011/2382 Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar
- Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 410)

19 Kasım 2011 Tarih ve 28117 Sayılı Resmi Gazete

- İki veya Üç Tekerlekli Motorlu Araçların Frenleri ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliğinde (93/14/AT) Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Tarım veya Orman Traktörlerini Tahrik Etmek Üzere Tasarlanan Motorlardan Çıkan Gaz Emisyonları ve Parçacık

Kirleticilere Karşı Alınacak Tedbirlerle İlgili Tip Onayı Yönetmeliğinde (2000/25/AT) Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

25 Kasım 2011 Tarih ve 28123 Sayılı Resmi Gazete

- Taşınabilir, Sarılmış Kompozit Gaz Tüpleri ile İlgili Tebliğ (TS EN 14427-TS EN 12245) (No: MSG-MS-2011/15)

27 Kasım 2011 Tarih ve 28125 Sayılı Resmi Gazete

- 2011/2466 Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar

29 Kasım 2011 Tarih ve 28127 Sayılı Resmi Gazete

- 2011/2425 Bazı Alanların İstanbul Endüstri ve Ticaret Serbest Bölgesine Dahil Edilmesi Hakkında Karar
- Devlet Malzeme Ofisi Satınalma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2011/21)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2011/22)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2011/23)
- İthal ve İhrac Edilecek Gıdaların Giriş ve Çıkış Kapılarının Tespit ve İlanına Dair Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No: 52)

- Enerji Piyasasında Faaliyet Gösteren Gerçek ve Tüzel Kişilerin Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca Denetlenmesi Hakkında Tebliğ (Seri No: 6)

30 Kasım 2011 Tarih ve 28128 Sayılı Resmi Gazete

- 2011/2460 2011 Yılı Yatırım Programının Düzeltilmesi Hakkında Karar

- İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresine İlişkin Tebliğ (No: 2011/8)

1 Aralık 2011 Tarih ve 28129 Sayılı Resmi Gazete

- Ülkemiz ve Avrupa Birliğine Üye Ülkeler Tarafından Gümrük Vergilerinin Askıya Alınması ve Otonom Tarife Kontenjanı Açılması Talep Edilen Ürünler İlişkin Tebliğ (İthalat: 2011/23)

2 Aralık 2011 Tarih ve 28130 Sayılı Resmi Gazete

- 2011/2257 Ürünlerin Enerji ve Diğer Kaynak Tüketimlerinin Etiketleme ve Standart Ürün Bilgileri Yoluyla Gösterilmesi Hakkında Yönetmelik
- Trafik Kazaları Nedeniyle İlgililere Sunulan Sağlık Hizmet Bedellerinin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

2 Aralık 2011 Tarih ve 28130 Sayılı Resmi Gazete - Mükerrer

- 2011/2449 Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna ve Hersek Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin Anlaşma'ya Ek "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol 1'in Değiştirilmesi Hakkındaki 1/2011 Sayılı Karar'ın Onaylanması Hakkında Karar

3 Aralık 2011 Tarih ve 28131 Sayılı Resmi Gazete

- Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Tütün Üretimi, İşlenmesi, İç ve Dış Ticareti ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 22'nci, 23'üncü ve 26'ncı Maddelerinin Uygulanması ile İlgili Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurulunun 23/11/2011 Tarihli ve 6616 Sayılı Kararı

4 Aralık 2011 Tarih ve 28132 Sayılı Resmi Gazete

- Ahşap Ambalaj Malzemelerinin

Isıl İşleme Tabi Tutulması ve İşaretlenmesine Dair Yönetmelik

6 Aralık 2011 Tarih ve 28134 Sayılı Resmi Gazete

- İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kapsamında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan Yapılan Ödemelere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2007/5)de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

8 Aralık 2011 Tarih ve 28136 Sayılı Resmi Gazete

- Nargilelik Tütün Mamulü Teknik Düzenleme Tebliği (Tütün Mamulleri Seri No: 2)

9 Aralık 2011 Tarih ve 28137 Sayılı Resmi Gazete

- Hayvancılık Desteklemeleri Hakkında Uygulama Esasları Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2011/53)

10 Aralık 2011 Tarih ve 28138 Sayılı Resmi Gazete

- Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat: 2006/12)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2011/19)

12 Aralık 2011 Tarih ve 28140 Sayılı Resmi Gazete

- Yurt Dışı Tebligat ve İstinabe Taleplerinde Uyulması Gereken Usul ve Esaslara Dair Tebliğ

13 Aralık 2011 Tarih ve 28141 Sayılı Resmi Gazete

- Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalatına Dair Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği (Tebliğ No: 2011/3)'nde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (No: 2011/52)
- Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)
- 4054 Sayılı Rekabetin Korunması

Hakkında Kanun'un 16'ncı Maddesinin Birinci Fıkrasında Öngörülen İdari Para Cezası Alt Sınırının 31/12/2012 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırılmasına İlişkin Tebliğ (No: 2012/1)

14 Aralık 2011 Tarih ve 28142 Sayılı Resmi Gazete

- 2011/2516 İthalat Rejimi Kararına Ek Karar
- 2011/2517 Suriye Arap Cumhuriyeti Menşeli Bazı Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar
- Tekstil Sektöründe Entegre Kirillik Önleme ve Kontrol Tebliği
- Suriye Arap Cumhuriyeti Menşeli Bazı Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğin Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Tebliğ

16 Aralık 2011 Tarih ve 28144 Sayılı Resmi Gazete

- Bitki Koruma Ürünlerinin Sınıflandırılması, Ambalajlanması ve Etiketlenmesi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurulunun 30/11/2011 Tarihli ve 6622 Sayılı Kararı
- Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurulunun 30/11/2011 Tarihli ve 6624 Sayılı Kararı

17 Aralık 2011 Tarih ve 28145 Sayılı Resmi Gazete

- Gider Vergileri Genel Tebliği (Seri No: 88)
- Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- 5510 Sayılı Kanun Gereğince Genel Sağlık Sigortalısı Sayılanlar, Sayılmayanlar, Sigortalılığın Başlangıcı, Kuruma Bildirilmesi Hakkında Tebliğin Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Tebliğ

- 5510 Sayılı Kanun Gereğince Sigortalı Sayılanlar, Sayılmayanlar, Sigortalılığın Başlangıcı, Kuruma Bildirilmesi ve Sona Ermesi Hakkında Tebliğin Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Tebliğ
- Hizmet Borçlanma İşlemlerinin Usul ve Esasları Hakkında Tebliğin Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Tebliğ
- İsteğe Bağlı Sigorta İşlemleri Hakkında Tebliğin Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Tebliğ

20 Aralık 2011 Tarih ve 28148 Sayılı Resmi Gazete - Mükerrer

- Ulusal Meslek Standartlarına Dair Tebliğ

21 Aralık 2011 Tarih ve 28149 Sayılı Resmi Gazete

- Dernekler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Biyosidal Ürünler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi Eylem Planı (2011-2013) ile İlgili 2011/21 Sayılı Başbakanlık Genelgesi
- Türk Gıda Kodeksi Bira Tebliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No: 2011/58)
- Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi

DUYURULAR

Kuzey Yunanistan Bilgi Notu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nden alınan bir yazıda, Selanik Ticaret Ataşeliği'nin 1 Eylül 2011 tarihinde açılarak çalışmalarına başladığı ve Selanik Ticaret Ataşeliği'nin yaptığı saha çalışmaları, yerinde incelemeler ve piyasa araştırmaları sonucunda, Kuzey Yunanistan'da halen faaliyet gösteren Türk markalarının büyük çoğunluğunun franchising sistemi ile çalışmakta olduğu ve Türk ürünlerinin pazarlandığı bu mağazaların, Yunan uyruklu işadamları tarafından işletildiğinin tespit edildiği belirtilmektedir. Son zamanlarda Yunanistan'ın içinde

bulduğu ekonomik kriz ve istikrarsız ortam nedeniyle, yatırım amacıyla Yunanistan'a giden Türk işadamları sayısında bir düşüş görüldüğü ve mevcut yatırımcıların da yavaş yavaş yatırımlarını geri çekilmesi neticesinde, önce banka sistemi, sonra ekonomi politikasının zora girdiği ifade edilmiştir. Daha sonra sosyal politikalarında sıkıştırmasının gündeme gelmesiyle hem asgari geçim düzeylerinin hem de sosyal haklarını kaybetmeye başlayan çalışan kesim ile iş yapmanın zorluklarının dikkate alınması gerekliliğinin ortaya çıktığı belirtilmektedir.

Yazıda, yukarıda özetlenen durum çerçevesinde, Kuzey Yunanistan ve Selanik'te yatırım yapmayı düşünen Türk yatırımcıların yatırımlarını, Yunan vatandaşı olan soydaşlarımızla veya Yunan vatandaşlarıyla ortak yatırım ya da yap-işlet-devret modeli ile yapmalarının ileride oluşabilecek olumsuzluklardan fazla zarar görmemeleri açısından yararlı olacağı belirtilmektedir. Diğer taraftan, Kuzey Yunanistan ve adalarda yapılacak olan alım ve yatırımlar için Yunan Savunma Bakanlığı'ndan, Askeri Bölge yasağının olmadığına teyit edilmesi gerekmekte olup, genellikle sınırdaş ülkelerin çok güçlü olması sebebiyle, ekonomik kriz de bahane edilerek, sık sık uzun ve kısa süreli grevlere gidilmekte olduğu ve bu durumun, çalışma ortamını zora sokarak iş sahiplerinin ve kamunun olumsuz etkilenmesine sebep olduğu aktarılmaktadır.

Ayrıca, bürokrasideki zorluklar da dikkate alındığında, yatırım yapmayı düşünen firmalarımızın dikkatli davranmalarında, yatırım yapmadan önce gerek Selanik Ataşeliğimizden gerekse Atina Ticaret Müşavirliğimizden bilgi almalarında yarar olacağı ifade edilmektedir.

Türkmenistan'da Düzenlenecek olan Sergi, Fuar, Konferans ve Festivaller hakkında

Türkmenistan'da 2012 yılında düzenlenmesi öngörülen sergi, fuar, konferans ve festivallerin listesi <http://www.tobb.org.tr/Documents/dosyaindir/Turkmenistan2012.pdf> adresinde yer almaktadır.

Afganistan'ın İktisadi Geleceği ve Yatırım Fırsatları Başlıklı Belge hakkında

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nden alınan bir yazıda, Birleşmiş Milletlerin Afganistan'a Yardım Misyonu (UNAMA) tarafından, 14 Kasım 2011 tarihinde düzenlenen Büyükelçiler toplantısı kapsamında, "Euromines" isimli kuruluşun hazırlamış olduğu "Afganistan'ın İktisadi Geleceği ve Yatırım Fırsatları: Afganistan'da Yatırım Ortamının İyileştirilmesi için Dokuz Nokta" başlıklı belge, Kabil Büyükelçiliğinden alınmakla Odamız Araştırma ve Yönlendirme Müdürlüğü'nden (Tel: 417 12 00 / 1212) temin edilebilir.

FUARLAR

HAYVANCILIK, SÜTLÜ ÜRÜNLER, SU ÜRÜNLERİ VE TAVUKÇULUK FUARI

Pakistan

28 - 29 Ocak 2012

İletişim: Sindh Yatırım Kurulu

Tel: 00 92 21 992 07 512 - 514

Faks: 00 92 21 992 07 515

E- Posta: ldf2012@sbi.gos.pk

AUSTRIAN SUSTAINABLE URBAN TECHNOLOGIES

Konferans ve İkili Görüşmeler

Vienna / Avustralya

15 - 18 Şubat 2012

İletişim: Reviesta Consulting Group
Environmental Technologies

İstanbul Ofisi

Tel: 0538 264 66 37

Faks: 0212 572 75 65

E- Posta: office@reviesta.com

Web: www.reviesta.com